

Sbirka je věnována
Městskému divadlu ve Tlíně!

Pavel Hájek
Autor
29. června 2007

SBÍRKA
DIVADELNÍCH PRVOTIN

Pavel STŘÍŽ

SBÍRKA DIVADELNÍCH PRVOTIN

Pavel STŘÍŽ

Na vědomost lidu, především divadelnímu, se dává
vznik této Sbírký divadelních prvotín.

Do her lze bez omezení autora nebo vydavatele zasahovat
a hry lze sehrávat při zachování autorství.

Autorský honorář je vítán, ale není vyžadován.
Píši hlavně pro radost ostatním.

Při sehrávce bude autor nesmírně poctěn, bude-li pozván, i když je možné,
že kvůli pracovním povinnostem bude muset pozvání odmítnout.

Vydalo nakladatelství Martin Stríž, Bučovice,
jako svou první publikaci vůbec.

ISBN 978-80-87106-00-6 (váz.)

ISBN 978-80-87106-04-4 (brož.)

ISBN 978-80-87106-03-7 (CD-ROM)

**OSNOVA SBÍRKY
DIVADELNÍCH PRVOTIN**

S roztržštěnou absurdní minihrou,
na stranách 88, 90 a 161.
O sebevrahovi

Předmluva a poděkování, *strana 9.*

⋮

Minihra o autorském rozjímání, *strana 15.*

Hledá se autor a jeho texty

⋮

Dvojdrama bytí po životě, *strany 27 a 91.*

Rozcestí číslo 3

Kóma manželů

⋮

Pohádka nejen pro nejmenší, *strana 163.*

O vanilkovém Koblížkovi

⋮

Doslov, *strana 215.*

Motto alias hnací motor:

„Cit dáváme až nakonec.“
Divadelní režisér Pavel Šimák

„Citem musím jednoznačně začít!“
Autor

*

Autor:

Pavel Stríž

pavel@striz.cz

striz@fame.utb.cz

pavel.striz@email.cz

studium.uis.fame.utb.cz

Kontaktní adresa:

U Škol 940

Bučovice

685 01

CZ

*

Podpora autorovi vřele vítána na emailu, kontaktní adrese
nebo bankovním účtě ČSOB 126 108 017/0300. ☺

Sbírka divadelních prvotin je uložena
v elektronické podobě na:

<<http://www.striz.cz/>>

*** * ***
PŘEDMLUVA

*** * ***

Dobrý den, drahý čtenáři!

Několik otázek mi položí fiktivní redaktorka a hned vám na ně rád odpovím.

Otázka > Dobré odpoledne. Mohl byste se, prosím, představit?

Odpověď' > Hezký den i vám. Ale jistě! Jsem Pavel alias Paja alias Paul Štrříž alias PPS (což také znamená Post Post Scriptum, úplně úplně závěrečná poznámka). Kategorie běžný smrtelník.

Otázka > Proč píšete?

Odpověď' > Ať člověk dělá cokoliv, potřebuje změnu. Změnou vůči akademickému prostředí mi bylo psaní.

Otázka > Proč ten minulý čas *bylo*? Už není?

Odpověď' > Bylo, není, ale zase jednou bude. Až doba opět uzraje.

Otázka > Proč zrovna divadelní hry?

Odpověď' > Po mnoha letech jsem začal v roce 2006 opět chodit do divadla. Sugestivně zahráný Domin mistrem Markem v Čapkově hře R.U.R. a jeho výrok: (o robotech) „*Učí se mluvit, psát a počítat. Mají totiž úžasnou paměť. Kdybyste jim přečetla dvacetisvazkový Naučný slovník, budou vám všechno opakovat po pořádku. Něco nového nikdy nevymyslí. Mohli by docela dobře učit na univerzitách.*“ mě nakopl, mě, jako vysokoškolského kantora. Ale psát jsem začal až v červenci, premiéra R.U.R. byla o měsíc dříve. Tímto děkuji Městskému divadlu ve Zlíně za skvělá představení. Nakoplo mě to k psaní.

Otázka > Začal jste tedy psát v červenci 2006?

Odpověď' > Přesně tak. Práce na této knize pokračovala přibližně rok. *Lomikare, Lomikare, do roka a do dne.*

Otázka > Jak se liší příprava vysokoškolských skript od psaní divadelních her?

Odpověď' > Psát divadelní hry je mnohem těžší. Během psaní pořád něco měníte, přesouváte, dopisujete a teoreticky nejste omezení rozsahem.

Můžete psát donekonečna a stále můžete pokračovat. Je to nekonečný příběh, když se to tak vezme. Je to tvůrčí proces a je jen a jen na vás, kdy to vše ukončíte, kdy si řeknete autorské „Konec a hotovo!“. Tohle si vyřknout je těžší, než se zdá. Kdo autorsky tvoří, tak to dobře zná.

U skript víte, že byste neměli přesáhnout nějaký zdravý rozsah, aby to bylo za jeden semestr studovatelné. Také náplň a obsah jsou dosti pevné; pokud zrovna nejste kapacita v nově vzniklém oboru; což není skoro nikdo. Když nevíte, tak můžete nahlédnout na podobné práce, ať už psané v češtině nebo angličtině. To u divadelních her nelze. Tvůrčí aktivity stěží postřehnete. Skripta však musí splnit didaktické cíle, které divadelní hry splňovat nemusí. To je u skript otázka zkušeností, vypsání a cviku.

Takže tu máme klady a zápory u obou typů. Já bojuji na obou polích. Někdy si říkám, jestli není lepší nebojovat na žádném z těchto dvou polí a dělat úplně něco jiného. Ale to jsou jen myšlenky, když je člověk unaven. Psaní mě baví.

Otázka > Jak se vám píše poezie nebo hudba?

Odpověď > Stručně: Jde mi to špatně.

Poezii jsem psal jako malý. Říkal jsem si, jestli něco málo nepůjde i po letech. Stále to zkouším.

V hudbě jsem nováčkem, snažil jsem se alespoň o texty. Fascinuje mě hra na klavír. Volného času na trénování je však málo.

Otázka > Jde vám kresba obrázků?

Odpověď > Jako každý člověk, i já mám představivost, sny a přání. Obrázky jsou jednou z forem jejich vyjádření. Po letech jsem to znovu nezkoušel.

Napadlo mě kreslit a kombinovat to s modelováním za pomoci vosku. Vosk má různé podoby a stálo to za zvážení. Vosk spojen s krystalky a sklem vytváří krásné obrazce. K této tvorbě, a především přípravě obrázků do první hry dvojhry, jsem se nedostal.

Poprosil jsem raději kamaráda Igora Novozámského, který mi kreslí obrázky do článků a skript. Pošlu mu své myšlenky a představy a on je zrealizuje. Jsem vždycky spokojen. Tahle pomoc mi vyhovuje. Díky, mistře Igore! Však posuďte sami, jak bravurně to zvládá!

Otázka > Tuto knihu jste také zveřejnil na Internetu rok po vydání. Proč?

Odpověď > Je tomu tak. Sbírku lze libovolně množit, šířit, upravovat a sehrávat bez omezení vydavatele nebo autora. Ačkoliv je v dnešním světě každá koruna dobrá, tak nežádám ničeho; honoráře, odměn či výhod. *{Další věta řečena sarkasticky.}* Já jsem bohatý dost; alespoň se to nebojím přiznat. Ale vážně: snažím se přikápnout do moře (českého) umění. Stažení elektronické podoby je levná forma získání knihy a lze do textu snáze zasahovat.

Otázka > Do moře českého umění?

Odpověď > Ano, českého. Původně jsem se snažil i o přípravu her v angličtině. Množství práce nad hrami, které se nemusí líbit, bylo neúměrné. Zůstal jsem zatím jen u češtiny bez přeložení sbírky do angličtiny.

Otázka > Kniha vznikla na vlastní náklad?

Odpověď > Ano, za pomoci rodiny a několika přátel. Můj aktuální pohled na svět mi nedovoluje pustit knihu do komerčního prodeje vyjma bratrova vydavatelství. Já ji dávám lidem (lidstvu, světu). Prodáváme ji, kdyby měl někdo opravdu zájem. Snažíme se už jen nezkrachovat.

Otázka > Řekněte nám více o první hře, o minihře.

Odpověď > V září 2006 jsem napsal krátkou hru na výslovnost mého jména a některé zvyky v České republice pro zahraniční studenty. Hru jsem jim sehrál.

V prosinci 2006 uspořádalo Městské divadlo ve Zlíně Vánoční tržiště. Tuto drobnou anglickou hru jsem vzal, vybrané pasáže přeložil do češtiny a dále upravoval. Z vlastní sehrávky sice sešlo, ale vdechl jsem život této minihře.

Otázka > Proč jste ji nesehrál? Herci a zaměstnanci divadla by jistě měli radost.

Odpověď > Tou dobou jsem procházel těžkým a vypjatým obdobím, ke kterému se nerad vracím, a před vlastní sehrávkou jsem nedokázal jít na prkna. Nebyla forma, nebyla kuráž. Byla to myšlenka, jak hercům poděkovat za jejich hry. Tímto se hercům Městského divadla ve Zlíně omlouvám, že z toho nic nebylo. Nešlo to. Naštěstí forem poděkování existuje více.

Otázka > Jak vznikala dvojhra?

Odpověď > V horkých dnech letních prázdnin 2006 se hlavou honily různé myšlenky. Když teplota klesla na rozumnou mez, tak jsem dával myšlenky na papír. Jak poznámky akademické, tak neakademické. Začala vznikat dvojhra. Ve volnějších dnech akademického roku 2006/2007 jsem se k psaní vracel.

Otázka > Proč píšete o umírání, když je život tak krásný?

Odpověď > Smrt k životu patří, v té či oné formě, a nelze ji oddělit. Pro mě to není žádné cizí téma.

Otázka > Vedle dusna, tragédie a neschopnosti pohnout světem se dostáváte k protipólu. V závěru je přiložena pohádka. Není to trochu vzdálené předchozím dvěma dramatům?

Odpověď > Naopak. Chci čtenáře nechat vydechnout a uklidnit. Já si pořád rád hraji a pohádka je pro mě jen jinou formou hraní a snění. Nevyhnul jsem se dobru a zlu, smrti, úspěchům i neúspěchům. Ukazují cestu a svět dětem. Chci potěšit všechny generace, dospělé nechat vydechnout; dětem dát pohádku, která pohladí.

Otázka > Kdybyste to měl shrnout, co se vám nelíbí?

Odpověď > Nelíbí se mi, když lidé chodí v riflích. Proto i mé postavy chodí v čemkoliv jiném, ale ne v riflích.

V minihře má autor společenský oblek a navíc zimní oblek. Na konci je dočista svlečen a dohola oholen (i když si například bere šat v barvě kůže, aby ukázal své z chlupů oholené partie). Je jak dítě při zrození; v matčině lůnu.

V první hře dvojhry je úředník v jednokroji (např. jak to známe z počátku 20. století od pojišťovacích a bankovních úředníků), Ďábel v hrůzostrašném hábitu, lékař v bílém nebo zeleném plášti, odstřelovač v maskáčích. Podobně Bůh, andělé, mravenci jsou v čemkoliv jiném, jenom ne v riflích.

Ve druhé hře dvojhry je dcera v provokativním pubertáckém šatu, Jindřich a jeho podřízení v reprezentativním šatu, manželka je také ve společenském, poté v domácím šatu (v dlouhé sukni). Poté se postavy dostávají do bílého nemocničního pyžama.

A v pohádce? Tam je to jasné, tam ani rifle být nemohou. Koblížci jsou koblížci a zvířátka jsou zvířátka.

Otázka > Jak se vám dostaly fólie do knihy?

Odpověď > Je to jeden z mých experimentů. Snad se kombinovaný obrázek líbí.

Otázka > Máte zvláštní spodní hranu publikace.

Odpověď > Ano, je to tak. Hrany publikace si mohu potisknout dle libovůle. Příprava v sázečním systému $T_{E}X$ nebyl zas tak velký problém, [tech] pokud umíte v tomto jazyce programovat a máte představu, čeho chcete dosáhnout.

Otázka > Jaký je váš názor na kritiku a zpětnou vazbu čtenářů?

Odpověď > Vítám obojí. Kritika je právě od toho, aby vyjádřila svůj názor. Názory čtenářů mě moc zajímají, vždycky je uvítám.

Otázka > Blížíme se k závěru. Můj předposlední dotaz zní: Prozrad'te nám, komu patří vaše díky?

Odpověď > *{Významně si odkašle.}* Musím poděkovat zlínskému Městskému divadlu, z mého pohledu to jsou *fine* lidičkové. [fam]

Vedle zmíněného mistra Igora za přípravu obrázků je mou milou povinností poděkovat mému divadelnímu „partnerovi“ Jellymu (Radek Vicherek), který mi pomáhal s konstrukcí a úpravou příběhů a s náročným závěrečným čištěním. [dželymu]

Díky samozřejmě patří rodině: mámě (Yvona Střížová), tátovi (Milan Stříž), sestře (Hana Hůlková) a jejímu koblížkovi (Tereška Hůlková) a bratrovi (Martin Stříž). Rodina mi neustále pomáhá, kde je to jen možné.

Rád děkuji i Ibiškovi (Miroslav Červenka) a Lanýžovi (Lukáš Langer): mám já to skvělé kamarády.

Na závěr, ale ne nejméně, bych rád ještě jednou poděkoval svému vydavateli, bratrovi Martinovi.

Otázka > Na závěr mám poslední otázku. Co vám ve sbírce chybí? Co postrádáte?

Odpověď > Ve sbírce nepoužívám mé typické sarkastické a brutální věty. To jsou takové věty, kterými obdarováváte své nepřítelé.

Otázka > Jako například?

Odpověď > *{Děsivě.}* Necht' ti supi vyklovou oči; šakali vykousou játra; medvědi vytrhnou srdce z hrudi a posvačí jej . . .

Fiktivní redaktorka > To stačí, to stačí! Vy jste blázen! Tento článek o vás nikdy nevydám. Sbohem, sbohem . . .

Na viděnou, paní redaktorko. — *{Povzdechnutí.}* Ach, ty moderní ženy 21. století.

Snad jsem vyvrátil Dominův výrok. Snad alespoň něco vysokoškolský kantor zplodit a vypotit zvládne. Něco málo. Sami posuďte. Budu jen rád, když mi napíšete, jestli se vám něco líbí, anebo naopak.

Přeji vám, čtenáři, krásné, nikým a ničím nerušené chvílky během čtení!

Hezký den a nashledanou!

Pavel Stráž
Autor
Zlín, 29. června 2007

*** * ***
HLEDÁ SE AUTOR A JEHO TEXTY
*** * ***

Minihra o autorském rozjímání.

Autorské komentáře
začínají na str. 26.

Minihra o autorském rozjímání

Hledá se autor a jeho texty. Shodnou se herec, autor a jeho vnitřní hlas? Neuskutečněná akce na Divadelním tržišti Léta Páně dva tisíce a něco k tomu. Divák hraje hercům aneb Poděkování za to vše. Pardon všem! Nešlo to! Letos ten historický mezník „divák hraje hercům“ nebyl, není a nebude. Najde se alespoň autor a jeho texty?

Úvodní slovo k minihře

- [1] Dobrý večer,
26. s. [2] zabloudil jsem, ale asi jsem tady správně, jak mi sdělil pan Marek.
26. s. [3] Já, jako divák MDZ, jsem dostal od svého nadřízeného *{ukazuji rukou nahoru}* úkol si připravit patnáctivteřinový divadelní vtip, který bych mohl říci právě na takovémto večírku. Já tedy, že dobrá, a tak jsem si jej připravil. Chci se však zeptat, jestli byste o něco takového měli zájem. Ten kameňák „Divadlo vyhořelo do základů.“ vám říkat nechci. Asi rozumíte, kameňáky nemusím.
- [4] Zkusme to takto, tedy zvukově. Pokud ano, tak mi zvukově dejte vědět a pokud tady nebude ticho jako v hrobě a překročí to určitou hranici, tak by se do toho šlo. Kdo by tedy rád viděl půlminutovou divadelní myšlenku, ať začne plodit zvuky! —
- [5] Co myslíte, pane Marku? Já sám sebe neslyšel. To bylo ticho jako na rušném hřbitově!! Tak nic, zkusíme to asi ještě jednou. Kdo by rád viděl minutovou filozofickou divadelní myšlenku, ať začne plodit zvuky! —
- [6] Asi tedy ano. Takže se můžete těšit na dvouminutovou filozofickou úvahu.
- [7] Ještě jedna věc. Já vás moc neznám a tady pan Marek vypadá jako hráč volejbalu. V tom tříminutovém dialogu hraje ještě třetí role. Má jen tři věty, zato zásadní. Pokud jsou pravdivé, tak celá pětiminutová hra má význam, jinak je to celé nepravdivé.
26. s. [8] Vy vypadáte na normální lidi. Tady paní Čermáková na babičku, která plete vnoučatům svetry. Paní Hřebíčková jako slušná strip-tanečnice, pan Řezníček jako dělník na pile. Vy asi nefušíte do divadla, ale i tak to zkusím. Potřeboval bych pomocníka, divadelně lépe kvalifikovaného než já, kdo by mi pomohl s třívětovou rolí.
- [9] Zkusím to shrnout. Hledá se pomocník, muž nebo žena. Jak se tak dívám, to splňuje většina z vás. Váš věk by měla být vyšší hodnota než minus dva roky. I toto má dost z vás v pořadku. Ale teď ta nejtěžší podmínka: musíte být na tu roli lépe kvalifikovaní než já, to bych si ji jinak mohl zahrát sám. Zbytek šestiminutové hry už zvládne jakákoliv nekvalifikovaná

osoba, jako třeba já. Nehrál tu někdy někdo na základní nebo střední škole nějakou divadelní hru? Já nehrál nikdy nic, vyjma věty „Nastěnku chci za ženu!“ v jisté hře před maturitou, takže to by jako kvalifikační stupeň bohatě stačilo. Pokud byste zároveň měli zájem o roli se třemi zásadními větami, tak prosím zvedněte ruku.

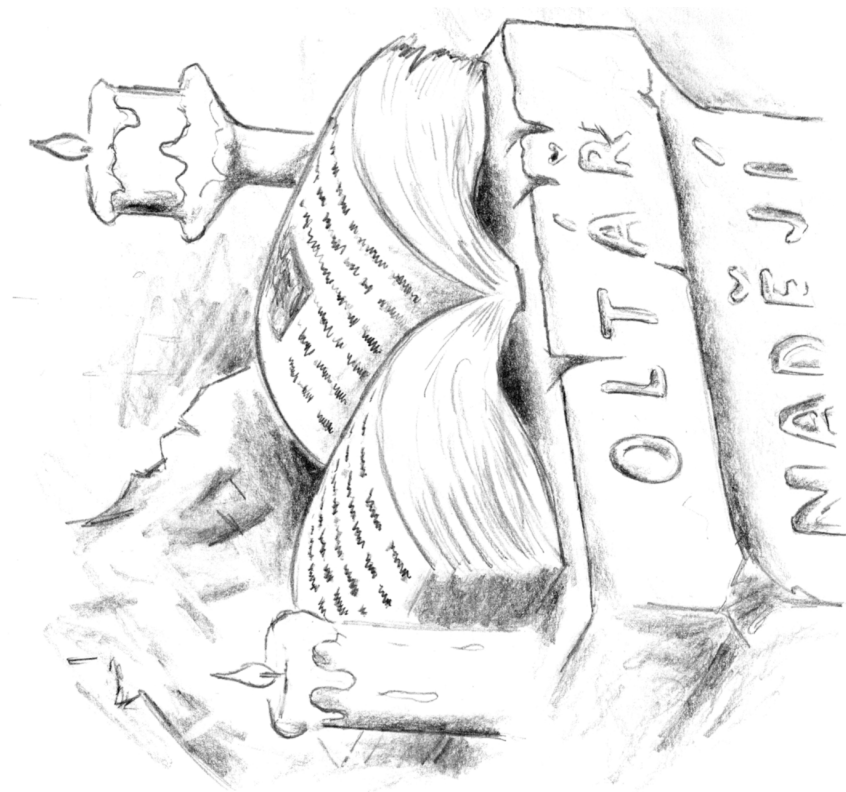
- Kdo má zájem, necht' zvedne ruku. Za takové vzdělání se nemusí nikdo [10]
stydět, práce jako každá druhá! Tak prosím! —
- Pořádně, prosím! Vzal jsem si špatné brýle a dobře nevidím! {*Natáhne pravou ruku před sebe.*} Vidíte? Nic nevidím! Poznám, že je to ruka; asi levá. {*Sundá si brýle.*} Ejhle, pravá to je! A tak to se mnou je! [11]
- Děkuji! A nyní, jak by řekl pan Král v Limonádníkovi: „stop-time“. Já [12]
si vás obejdu a vyberu náhodně svého pomocníka a zasvětim jej do [stoptam]
osmiminutové hry.
- {*Jdu k obecenstvu a vybírám osobu.*} Můžu tedy poprosit? — [13]
- Vážení — takže za chvíli začne přibližně desetiminutová hra za pomoci paní [14]
(Čermákové nebo Tomečkové nebo ...). Připravte se! —

HLEDÁ SE AUTOR A JEHO TEXTY

Minihra pro jednu až dvě a půl osoby.*

- {Kalhoty a pánská obuv. Košile s dlouhými rukávy. Vesta. Kvádro a kabát. Deštník. Ručník přes hlavu, případně i klobouk. Na hrudi drží divadelní hru v deskách, dost hrdě. Šála vhodná.}* [15]
- {V rohu, v klubíčku. Počítat do desíti. Vzpřímit se. Natáhnout ruce. Zatřepat jimi. Ruce k tělu.}* [16]s. 26.
Dobrý den! Dobrého dne! Gud dej! Gutn tag! Džeň dóbry! Bonžúr! Bon žorno! Salam alejkum! Zdrastvujte! Koničiva.
- Akce „Divák hraje hercům aneb Poděkování za to vše“! [17]s. 26.
- {Pokývnutí.}* [18]
Bezesné oltáře nadějí. —
Vzdávám vám hold. —
Tu jsem. Jsem sám. —
Odtud jsem vzešel. —
- {Zohnutí se až k zemi.}* [19]
Z tohoto nejmenšího patvaru! Z ničeho. —
A takto *{důraz na slovo ‚takto‘}* také skončím! — *{Pokývnutí.}*
- {Obejít po okraji celé divadlo, končíc ve středu. Každou chvíli se pozastavit a opovržené „Tsss“ na herce. Vznešeně, s pýchou.}* [20]
Drahá, vidíš to? Nic neříkej, já vidím, že to vidíš. Tsss.
- {Přijít do středu. Sám nebo za pomoci dalšího aktéra/aktérky.}* [21]
- {Kývnutí: bud' na aktéra nebo na obecenstvo. Divákům ukazují jeden papír. Aktér by dostal tyto tři věty napsané na lístečku nebo v deskách. Papír mi může předat zpět. Jedná se o třívětovou roli.}* [22]
Na počátku bylo slovo.
A to slovo bylo papír.
I vzal autor tento papír a popsal jej. *{Kývnutí. Aktér odchází.}*

*Připraveno původně na akci Vánoční tržiště v Městském divadle ve Zlíně, 20. prosince 2006. Nakonec nesehráno: selhání lidského faktoru.

- {Čte z přebalu a prvních stran knihy.}* [23]
 Název: *Autorské přemítání.* —
 Kniha první. —
 Akt první. —
 Scéna první. —
 Strana — první. —
- {Usednutí ke stolu. Tření se ručníkem. Čte.}* [24]
 Sundej si přilbu, statný rytíři.
 To bude asi tohle. *{Sundává klobouk, příp. i šálu.}*
- {Čte.}* Sundej si plášť, můj Králi. [25]
 Nu, to bude tím pádem toto. *{Sundává kabát a kvádro.}*
- Vnitřní hlas {hrubý mužský hlas} > Vííc. Vííc.** [26]
- {Čte.}* Zbrojnoši, sundej brnění. *{Sundává vestu.}* [27]
- Vnitřní hlas > Sundej si košililili. Kóšili.** [28]
- Tak to tedy ne. Mlč, vnitřní hlase. Nikomu tu nebudu pro srandu králíkům. Nebudu tady chodit nahý. [29]
 Kdo si dovolil tohle napsat? Kdo měl tu opovážlivost? Takový divadelní odvar. Najdu viníka!
- {Lítá ke stolům a po úkloně před oslovenou osobou si vybírá obět'. Bokem k nim natahuje ruce.}* [30]
 Přiznejte se! Kdo tohle napsal? Mistr Šopík? Ne? Hřebíčkovíc dítě to náhodou nenapsalo? Ne?! Mistr Leflík? Mistr Marek to byl! Že ne? Vy jste to napsal! Já vám to vidím na očích.
- {Pobíhající.}* Kdo, kdo, kdo? Randár to byl! Přiznejte barvu! Nebyl to některý z dramaturgů? Pan Fekar! Že by? [31]
- Stůjte tam vzadu! Byl jste to vy? Ne. Hmmm. [32]
- Tak těžkou práci mají. Takoví féroví a slušní lidé tady jsou a nikdo se nepřizná. [33]
- {Tiše. Klečíc. Ruce v poloze jako při modlení.}* [34]
 A teď vážně. Smrtelně vážně. Budu tady tak dlouho, dokud se nepři-

znáte! Takový bezsmyslný text. Vždyť mi jde o divadelní život. Tak to pochopte! Proboha, kdo to napsal? Někdo musel!

- [35] *{Klečíc kroucí hlavou. Pak labilně a mlátíc s papíry nebo pěstmi o zem.}*
Kdo to napsal? Kdo to napsal? Kdo to napsal?
- [36] *{Válet sudy. Chvilí ležet se zavřenýma očima. Převalení na záda. Palec v ústech a jeho žužlání. Tiše.}*
Mňam, mňam. — Hmmm. — Mňam, mňam. —
- [37] *{Náhle. Zvednout u toho ruce a nohy a otevřít oči. Do toho maximum energie.}*
Kdóóó. —
- [38] *{Po chvilce. Pláč. Otírání slz z obličeje. Popotahování soplu.}*
Nemám vás rád, já na to přijdu sám! Když mi to nechcete říci, zjistím si to bez vás. Já vás nepotřebuji.
- [39] *{Odchází ke stolu a čte název na vazbě. Utře slzu. Úsměv je zpět na tváři.}*
Autor? Autorem je? — Je, já to napsal. To je tak skvělý text s tak hlubokým smyslem! Já to byl. Jak jsem mohl zapomenout? Já jsem to stvořil. Tedy v klidu pokračuji. Čtu.
- [40] *{Drží hru, čte ji a následuje pokyny.}*
Utři si obličej. *Správně.* —
Zvedni pravou nohu. Rovně přece. *Aha.* Protřep jí. —
Natáhni levou ruku. —
Otoč se několikrát. *Tohle jsem nemohl myslet doslovně.* —
Pravou ruku polož na levé ucho.
- [41] A dost! To je snad nějaké cvičení. Takhle smysl života nenajdu. Přes všechny *{důraz na slovo ‚všechny‘}* ty malé věci nevidím nic. Zhola nic. Já tu odmítám dále pracovat.
- [42] **Vnitřní hlas {s potleskem} > Pokračovat, pokračovat.**
- [43] A ty, vnitřní hlase – jsem autorem já, nebo ty? Bude to podle mě! Proč tady nemůžou být raději nějaké čuňáčinky? Víte, nějaké prasárničky.
- [44] *{Náznak soulože.}*

- Jak jsem s jednou dívčinou.
- {Náznak soulože. Olizování jazykem. Ruce kroucí se ve vzduchu.}* [45]
 Jak jsem tu se dvěma.
- {Náznak soulože a krouivé pohyby obou rukou ve vzduchu.}* [46]
 Jak jsem tu se třema . . .
- Vnitřní hlas > Přestaň! Hned přestaň! Nemůžu se na to dívat! Běž zpět!** [47]
Píšeš vážnou hru! Dej mi alespoň hezký název.
- To je fakt. A tomu věřím, že se na to nedalo dívat. Já, starý panic . . . [48]
 Jako panic jsem se narodil a jako panic také umřu!
 No jo, já zapomněl, jak je název pro tebe důležitý. —
- {Kontroluje přebal.}* [49]
 Co se ti nezdá na názvu „Nejsem příběhem“? Nejsem příběhem mi voní
 novotou. Je to inovátorské. To nemá nikdo! Živá duše.
- Vnitřní hlas > To né! Já chci být užitečný tomuto světu. Mít smysl.** [50]
- A dost! Autor jsem tu já a bude to takto. Bude to tak a hotovo. „Nejsi [51]
 příběhem“ se jmenuješ. Vidíte, vlastní hlas se mnou nesouhlasí!
- Vnitřní hlas {zklamaně} > Jaké jsou tedy Tvé závěry, velevážený au-** [52]
tore! Mistře!
- Nejsou tady žádné! Jen se o záchranu světa nebóóój! [53]
- Vnitřní hlas > A tak tedy ano! Bude to beze smyslu!** [54]
- {Depresivně. Zařvat. Říká Pelops ze Smrti Hippodamie. Psáno Chrysippos.}* [55]
Och, Chrízipe! —
 Ne, ne, ne. To na mysli nemám. —
- ♪♪ *{Zpěv: píseň od Alkeholu.}* [56]
Na prvního Máje,
půda úrodná je,
a my už ted' víme,
co si zasadíme. —
Travička zelená,

to je moje potěšení . . . —
Kdepak, tohle už asi někdo napsal. —

- [57] *{Smutně. Karel Čapek a jeho hra R.U.R.}*
A my, lidé, koruna stvoření. My nestárnem dětmi, nestárnem prací,
nestárnem chudobou. —
Mám tušení, že tohle bylo také již napsáno. —
- [58] *{Vyhrnout rukávy. Sklopení hlavy, v kleče a naznačení vah levou a pravou*
rukou. Normální a vnitřní hlas se střídají.}
Sex–**nuda** —
hudba–**pomalé** —
láska–**krychle** —
já bych–**přítomnost** —
tíše si říkají–**chvála nám** —
bychom–**směs** —
žula–**domov . . .** —
26. s. [59] *{Autor, muž, chlupatý po celém těle jak opička, sedí na židli. Je postupně*
celý oholen.}
- [60] *{Oholení lýtek.}* Loučím se s vámi, má lýtka.
- [61] *{Oholení stehen.}* Sbohem, stehna má.
- [62] *{Oholení přirození.}* Už nejsem ani beznohý muž.
- [63] *{Oholení zadnice.}* Těpic.
- [64] *{Oholení zad.}* Sbohem, záda má.
- [65] *{Oholení rukou.}* Měl jsem vás rád, ruce mé.
- [66] *{Oholení břicha a hrudi.}* Břicho mi neberte! — Anebo tedy také sbohem.
- [67] *{Oholení plnovousu.}* Není tváře. Není Já. Není nikdo.
- [68] *{Vyholení vlasů.}* Není hlavy. Není nic.
- [69] *{Bez jediného chlupu na těle. Končíc v rohu na druhé straně.}* Nashledanou!
Doviděnja. Gud-baj. Aufwídrzén. Sa-jo-na-rááá.

{V rohu, kde bylo začato. Ruce nahoru, zatřepat s nimi a pomalu dolů. Schoulení se do klubička. Počítat do desíti. Vstát.} [70]

{Už zas normálně.} [71]

At' tak nebo tak: Já a autor i vnitřní hlas vám přejeme hezké svátky.

Vnitřní hlas > At' jsou! At' jsou! [72]

{Výrazně a házení bílých papírů do vzduchu. Odhodit složku za hlavu.} [73]

Veselé Vánoce a št'astný Nový rok! Veselé Vánoce a št'astný Nový rok!

{Přechod do středu. Konec minihry.} [74]

Dohra

{Dohra za pomoci papírků. Kdokoliv a cokoliv se někdo zeptá z pléna, tak herec přemýšlí co má odpovědět, neví a raději se podívá do papírků a čte správnou odpověď. Tak to platí na všechny otázky, i jednoduché, jako „Odkud jste?“, „Jak se jmenujete?“, „Kolik je vám let?“ atd.} [75]

{Odchod pryč z jeviště.} [76]

Konec Punktum

Autorské poznámky

- [2] *Strana 16.* Pan Marek a další zmíněné osoby jsou herci Městského divadla ve Zlíně. Pan Marek uvádí takové speciální divadelní příležitosti. Je to nejvyšší herec, příjemný přízvuk, skvělá mimika. Je to můj oblíbený herec; hned vedle další, více než třicítka herců v tomto divadle.
- [3] *Strana 16.* Více tajemna bych na sebe vzít nedokázal. V Úvodu rozjždím, žhavím časovou osu z patnácti vteřin až po deset minut. Hercům by bylo jasné, že divadlo už dávno běží a mohu si tam povídat co chci.
- [8] *Strana 16.* K tomuto odstavci, vedle mnoha jiných, měl =rjv= výhrady. Byly téměř všechny zamítnuty.
- [16] *Strana 19.* V této chvíli je vidět, že hra začala už dávno; Úvodem. Úvod je předehra hry. Její závěr měly být jakékoliv odpovědi na vznesené dotazy. Hledání autora má svůj začátek (první lidská myšlenka a její záznam) a konec (zánik myšlenek a konec lidského bytí). Zde jsem vznik naznačil jako vzdálené místo z ničeho, z temnoty. O vzniku života a Vesmíru ve skutečnosti mnoho nevíme, jen se domníváme. Nějak se začít musí. Začal jsem opatrně.
- [17] *Strana 19.* Dostávám se do autorských úrovní. Celý text tvoří první úroveň. Minihra druhou. Tohle je úroveň třetí. Četba z knihy a volba názvu na prosbu Vnitřního hlasu je pak úroveň čtvrtá.
- [59] *Strana 24.* Tuhle „svlíkací“ část jsem dopsal až několik měsíců po Vánocích 2006. Jedná se o návrat zpět v plné nahotě. Odchod duše.

Z cyklu:

DVOJTRAGÉDIE BYTÍ

Autor, amatérský tvořitel, vám představuje
volně navazující divadelní dvojhru – dvojtragédii bytí:

— — — ROZCESTÍ ČÍSLO 3 — — —

(Hra, zpěv, dohra, zpěv, poté tmavá opona: přestávka.)

— — — KÓMA MANŽELŮ — — —

(Hra, zpěv, dohra, zpěv, poté tmavá opona: konec.)

Divadelní dvojhra/dvoj drama. Definice a vysvětlení volně dle autora.

Jedná se o dvě relativně uzavřené hry – dějově i hlavními postavami a částech i místy – kde však můžeme nalézt podobný ústřední motiv. V našem případě je ústředním motivem umírání, neschopnost a nemožnost děj věci ovlivnit přímo. Na druhé straně příběh některých postav probíhá oběma hrami. V našem případě se jedná o postavu Ďábla, Boha, Mravenců a dalších nehlavních rolí.

Poznámka autora: Vážený čtenáři a diváku,

divadelní dvojhra si bere do úst Boha a Ďábla, politiku, lékařství, úřadování a hlavně *umírání*. Umírání v plné nahotě.

Prosím nečtěte a nechod'te na tuto divadelní dvojhru, pokud by vás měla pobouřit. O to autorovi nejde; chce ukázat svůj pohled na tyto oblasti a nezastavil se před ničím, před ničím konvenčním.

Autor děkuje za pochopení a toleranci.

ÚVOD KE HRÁM

- [1] *{Jedno, dvě a tři zazvonění umíráčka.}*
- [2] *{Tmavá i bílá opona jsou dole. Strany jsou z pohledu diváka. Autor přichází na jeviště. Přechází zleva do pravé části. Hovoří v této pravé části jeviště. Pokud nehovoří, tak má sklopenou hlavu. Tmavý oblek, klobouk, bílé rukavice, drží v ruce hořící svíčku. Tlumené světlo.}*
- [3] *{Pokud není k mání libovolný herec, tak autor.}*
- [4] Dobrý večer! —
- [5] Dobrý večer, dámy a pánové, —
- [6] srdečně vítejte na půdě ... divadla v ... —
- [7] Chceme vám pár slovy přiblížit následující, volně navazující, divadelní dvojhru *Rozcestí číslo 3* a *Kóma manželů*. —
- [8] Tyto hry nejsou inspirované ničím menším a ničím méně nevyhnutelným, než je umírání a smrt.
- [9] O životě, umírání a smrti bylo napsáno mnohé. Není tedy divu: co člověk, co náboženství, to jiný pohled.
- [10] My vám přinášíme tyto pohledy – jeden pohled z *Rozcestí* a druhý ze stavu v kómatu dvou lidí.
- [11] Připravte se na nejhorší —
a na nejnevyhnutelnější chvíle —
několika lidí a jejich osudů! —
- [12] Buďte s našimi Umírajícími stateční! —
- [13] Nashledanou!
- [14] *{Úklona, sklopení hlavy a pomalý odchod ze scény přes celé jeviště doleva.}*

*** * ***
ROZCESTÍ ČÍSLO 3
*** * ***

Komorní hra *po životě* s předehrou,
třemi čtvrtakty a dohrou.

Autorské komentáře
začínají na str. 88.

Dvojdrاما bytí: první hra

Rozcestí číslo 3. Až se rozhodnete nepořádně umřít, tak se nevyhnete Rozcestí. Ovšem jedině z Rozcestí můžete naslepo nahlédnout do Pekla. Dejte si však pozor, Rozcestí funguje trochu zvláště, skoro až bohém-sky.

Příběh je o třech nepořádně Umírajících, jejichž osudy jsou prople-teny. Na Rozcestí se jejich reality života ukáží v jednom jediném dni. Následky jsou však věčné. A co Bůh? Ten si přece bere zítra dovolenou!

OSOBY

- [0] **Umírající** > Jsem postupně v několika životních rolích.
Každá má svůj příběh a své osudové *vysvobození*. Každá osoba se se smrtí vyrovnává jinak.
- [1] **Umírající hráč** > Malý, drobný, silnější, vypadající spíše na humornou postavu. Nevýrazný typ. Na první pohled jasný klid'as a vyrovnaná osoba. S brýlemi. Společensky oblečen v tmavém obleku, s bílými rukavičkami na ruku, kloboukem a vycházkovou hůlkou.
- [2] **Umírající odstřelovač** > Statné, urostlé a vysoké postavy. Vážný a drsný v obličeji. Nakrátko sestřížen, s krátkým neupraveným voussem nebo hladce oholen. Hluboký a výrazný vojenský hlas. Oblečen ve vojenských maskáčích.
- [3] **Umírající doktor** > Starý, unavený pán šedivého vousu a vlasů s tlustými brýlemi. Nedbale oblečen nebo v lékařském plášti. Pomalé a nevýrazné pohyby. Napůl blázen. Jen napůl střízliv.
- [4] **Rozhodovatel Ed** > Jsem úředníkem na Rozcestí.
Hubený, vyšší postavy, tmavý vlas, částečně plešatý.
- [5] **Bůh** > Jsem Bůh. Ten Bůh. Jsem žena nebo muž. Jsem stár nebo mlád.
Nyní mám světlý, delší vlas. Jsem muž starší postavy, moudrý a klidný.
- [6] **Ďábel** > Jsem Ďábel. Ten Ďábel. Jsem vůči ostatním postavám neviditelným vypravěčem; divákům, živým duším, viditelný. Jsem žena nebo muž. Jsem stár nebo mlád.
Nyní jako mladší, na pohled klidný muž, ostrých nebo křiklavých rysů, starostlivý pastýř svých oveček, na kterých mu patřičně *také* záleží.
- [7] **Vůdce mravenců** > Jsem vůdce tlupy. Vedu několik až mnoho mravenců z bitvy s mravenečnickem.
- [8] Německý duch Otto. Duchové, andělé a svatí. Mravenci s nejmladším mravencem Filipem. Mravenečník.

ROZCESTÍ ČÍSLO 3

PŘEDEHRA

*{Jedno, dvě a tři zazvonění umíráčka. Tmavá opona jde nahoru. Bílá je dole. [1]
Zleva do středu přichází Ďábel a počíná jeho monolog.}*

Ďábel vypravěč > Zkouškáá. — Zkouškáá. — Mrtví? Jsou mrtví? Nebo [2]s. 88.
nejsou? Tamta paní se pohla; tamten pán také žije. Ti jsou přece všichni
živí! Nyní mě dušičky už vidíte? — A slyšíte? — Už? — Už? — Ne? —
Ne? — No vy ano, ale ostatní ne *{ukazuje nahoru}*, tamti ne. —

Dobrý den, dušičky! Abych vysvětlil, je to takové malé tajemství na- [3]
šeho Podsvětí, dar předků – to, že vy, živé dušičky, mě vidíte a slyšíte,
a ostatní ne. Jsem to vlastně dítě Štěstěny mít takový dar, já, Ďábel, ale
to by bylo na dlouhé vyprávění.

U nás, u nás v Podsvětí, je to stejně dost zajímavé i bez vyprávění o mně; [4]
měli byste se někdy zastavit. Ona taková procházka kolem Věčného
plamene, dílen otrokářů, kuchyní zatracených, Nesvěcené vody nebo
zásobárny duší, nikdy nikoho o nic nepřipravila. Že? Cha, cha.

Mám to tu totiž na starosti, všecko všecičko, vím tu o každém kotlíku, [5]
o každé pánvičce, o každé dušičce, ale práce vděčná to není, věčná
to jo, ale vděčná to ne, hned bych měnil. Ježíši, jak já bych měnil . . .
Krucifix, už zas kleju, já snad skončím v Pekle. Cha, cha. Já snad sám
sebe rozesměju.

Však víte, jak to tam vypadá, ne? Nevíte? Vážně ne? [6]

Tak ted' vážně! Pojd' me se podívat na mé Království ohně. Zde je. [7]

*{Ďábel ustoupí stranou jeviště. Přední opona jde nahoru. Zadní opona jde [8]
nahoru. Ve středu není nic nebo je tam plachta přes kancelář Rozcestí.
Je klid a v dálce z celého sálu, pomalu a zesilujíc, začíná řev a křik. Řev
zesiluje až nabude maxima. Z celého sálu se sbíhají mrtvé duše, lidé
různě otrhaní, unavení a prchají před něčím. Prchají směrem na jeviště.
Ti, kteří vstupují zleva, projdou jeviště a prchají doprava, ti zprava zas
doleva. Někteří zmateně pobíhají, neví, jestli mají utíkat doleva nebo*

doprava. Někteří se zastavují uprostřed jeviště a hrozně řvou, až šíleně, ukazují směrem na sál. To je hemžení, to je hukotu a kvílení. Poté mrtvé dušičky prchají mimo jeviště, až tam nezůstane žádná. Po tomto děsném zmatku je chvíli ticho.}

- [9] *{Přichází netvor pekelný se zvuky „Blée, Vrrr, Chaaa,“ a slovy „Satan, Satan“ a dalšími. Je to netvor hrozného zjevu, má napřažené ruce, občas se s nimi otáčí doleva a doprava. Jde na jeviště. Říká: „Jen tu bloudím, jsem tu sám, nikoho již neztrestám. — Pojd’te si hrát. —“ Poté také mizí z jeviště. Do středu přichází zpátky Ďábel.}*

88. s. [10] **Ďábel vypravěč** > Toho si nevěšmejte. To nic, to byl Otto, zas blouzní. On je mrtvý několik století, ale ještě se s tím nevyrovnal.

- [11] Tak tohle je mé Peklo. —

- [12] *{Zezadu je slyšet pískot hrnců, údery kladiv, řev milenců, křik mučených a různé další neidentifikovatelné zvuky. Ďábel ukazuje na různé části a vysvětluje.}*

- [13] **Ďábel vypravěč** > Zde je Věčný plamen. Jak vidíte, nestabilní. — Nesvěcená voda je tu. — Zde je kovárna, vyrábí se zde potřebné mučicí nástroje. — Zde je kuchyň s kotly. — Sklad duší je zde. — Tady krájíme duše. To je obzvláště zábavná činnost. — Tadyhle můžete vidět otrokáře — mučené — a můj osobní Harém.

- [14] No nic, to jen na okraj, však já vás srdečně zvu; až budete mít cestu, tak se určitě zastavte. Je tu toho mnohem víc. A ptejte se po Ďáblovi, ta chamrad’ už bude vědět, o koho jde; však oni mě d’obře znají. Chamrad’ jedna, ale vždyť já je mám vlastně všechny rád, co si budu nalhávat.

- [15] No, ve skutečnosti sem ani moc nechtějte. Já vás tu vlastně ani nechci, mám přeplněno. Občas ti bídáci a zasvěcenci na Rozcestí udělají chybu a šup, mám tu další dušičku. Vždyť mě to už štve. Není je kam poslat, kam šoupnout, kotle plné, mučírny plné... a Bůh na to takhle, tákhle z vysoka... Ani mžikem nezavadí. Bože, ty jsi tak akorát zatraceníhodný, nejzatraceníhodnější duše, to jsi! Kam se na tebe hrabou všichni svatí. Smíchejte všechnu jejich nesvatost a ani zdaleka se tobě nevyrovnají. Zle mi z toho je.

- To Rozcestí, to byl taky nápad! Jak můžou svatí rozhodovat tak důležité věci, jako je poslání obtížných případů sem, nebo do Nebe, nebo zpátky na Zem? To má rozhodovat jen Bůh. Nikdo jiný; ale nedá se, práce je moc. Svatej je jednou svatej a konec. Já se snad zase namíchnu. Zrudnu a bude mi celé desetiletí zle. Ne, budu klidný — to se mi stalo za druhé světové a to mi stačilo. Teď už budu klidný, žádná genocida mě už nerozhodí. [16]
- Abych tedy pořádně vysvětlil to Rozcestí. On když člověk pořádně umře, tak frčí přímo do Nebe, nebo přímo k nám. [17]
- No jo, jenže když ten člověk pořádně neumře, tak se musí rozhodnout takový případ zgruntu. Zvážit všechna pro a proti, všechna fakta. Pak teprve rozhodnout, jestli pofrčí k nám, do Nebe, nebo zpátky na Zem. I takové případy tu byly. Ono Rozcestí je taková brána mezi *{pleská se rukou do hrudi}* mým Podsvětím a *{ukazuje rukou nahoru}* jeho Nebem. Jsem rád, že Boha a ty jeho svatě potkávám jen tam. A tam chodím, jen když se nudím, a chci se nadýchat toho jejich svatého vzduchu. Pozdravit, pokecat se svatýma, a pak hezky domů. Do Pekla. — [18]
- Obecně se myslí, že cesta na Rozcestí je nekonečně dlouhá. Jako v geometrii průsečík dvou rovnoběžek protínajících se v nekonečnu. Tam, v nekonečnu, že jsou ty dveře. Kdepak. Je to tu normální cesta... zde dřevo... zde kusy železa, tam je to rozflákané... — [19]
- Však se podívejme, jak to tam na Rozcestí vypadá. — [20]
- {Bílá opona jde nahoru. Je vidět naprosto normální kancelář. Několik stolů, židle, nějaký ten počítač. Od země až po strop spisy a knihy, dále haldy krabic, papírů a lejster. Vlevo v zadním rohu jsou dveře s nápisem **Peklo**, vpravo v zadním rohu jsou dveře s nápisem **Nebe**. Vpravo v předním rohu jsou ještě jedny dveře s nápisem **Země**.}* [21] s. 88.
- {Za stolem sedí úředník. Úředník je skryt za hromadou krabic a papírů, jsou jen drobně vidět nohy a pleš hlavy (po úroveň čela, níž mu vidět není), zbytek je ukryt za hromadou papírů, ve které se později přehrabuje.}* [22]
- Ďábel vypravěč** > Však to vidíte, kanclík jako tucty jiných. Ekonom a vše to zoptimalizovat. Je to chaos, nelogika, nepořádek, nesmyslnost [23]

existence. Je to celé postavené na hlavu. Všude a vše je to postavené na hlavu. Totálně mimo!

- [24]
['múreho] No, spíš ten kancl vypadá jako pozemská kancelář profesora Mooreho. To on měl vždycky těch sloupců tolik, že jej přes něj nebylo vidět. A těch hromad nikdy neubývalo. Ať se profesor snažil, jak moc chtěl. Ani po jeho smrti těch sloupců neubývalo. Ono to bylo tolik důležité a významné práce, že na ni stačil jen profesor Moore a nikdo jiný. A jak jsem již řekl, i profesor z toho nakonec dost umřel. Nechtěl to vzdát, ale *také* musel. Je to taková historka z Rozcestí číslo 6; já ve skutečnosti vlastně nevím. Já jej zatím nepotkal. Ale prý na tom pořád pracuje, i po smrti. To je celý profesor Moore, budiž mu Nebe nadále nápomocno. Ono Rozcestí číslo 6 je na tom jinak celkem dobře . . . Ále, co vás tímto zdržuji. Pojd' me zpátky k tomuto kanclíku.
- [25] Umřít není tak strašné! Přitom by se ani mnoho neřeklo, jak tu lidí přichází k realitě. Ano, teprve tady se naši Umírající setkávají s realitou života. A někdy je už pozdě. Některé dušičky sem chodí i na vícekrát. Ono, pořádně umřít neumí každý, v tom je trochu vědy a umění. Však si to někdy vezměte. Se snažíte umřít a nic, prostě to nejde. K tomu musí být dobrý den a řádný důvod. Ono, jak neumřete pořádně, tak vás čeká Rozcestí, a to abyste si dávali pozor, velký pozor, co řeknete. Já tu občas hlídám, občas naviguji a sleduji ty Poslední obrazy Umírajících.
- [26] Já musím pomáhat zde. No děs. Kdybych tak řídil Podsvětí jako oni Rozcestí, On a ti jeho svatí, tak může Bůh začít znovu, hezky od nuly. Ale ať nekydám hnůj na hnojiště, Bůh je prostě Bůh. Myslel to i s tím Rozcestím vlastně dobře. Taky proto jsem do toho šel, aby se těm nepořádně mrtvým trochu pomohlo; no vždyť mě nechtejte za slovo, oni všichni mrtví nejsou — vteřinka sem, vteřinka tam — no ne?
- [27] Kdyby takovej byl jeden-dva za rok . . . Ale nějak se to na Zemi s tím umíráním nedaří. No já můžu provést po Pekle, ale to už jsou ty případy, kde se to nepovedlo, přímo z Rozcestí.
- [28] Bůh a ty jeho přírodní zákony. Taky by sem na prohlídku nemusel posílat takové počty. Ono je tu teplo a hezky, a pak se vracejte na Zem.

Ďábel vypravěč > Však se podívejme, jak jim to tam dneska půjde. [29]

— — —

{Bílá opona jde dolů.} [30]

ČTVRTAKT PRVNÍ

88. s. [31] *{Dábel dalekohledem vyhlíží mezi diváky dalšího příchozího. Má jich několik: divadelní kukátko, běžný myslivecký a roztahovací námořní. Má je pořád u sebe. U pasu nebo v brašně. Postupně je střídá od nejmenšího po největší a zas zpátky. Zjistí uje, že to nestačí, odběhne a donese si hvězdářský dalekohled. A postupně celou čtveřici střídá. Mění směr pohledu. Hvězdářský dalekohled už neodnáší, zůstává mu před Rozcestím.}*
- [32] *{Po pečlivém zkoumání se zaraduje a vykřikuje:}*
- [33] **Ďábel vypravěč** > Tam, tam, tam, tam, tam. Tááámhle je příchozí dušička!
88. s. [34] *{Na bílém plátně je nyní vidět Poslední obraz Umírajícího: patnácticentimetrová šiška na větvičce se zamlženým pozadím. Šiška směřuje na větvičce vzhůru. Nevypadá to však, že by tento obraz Umírající viděl nebo mu věnoval pozornost. Obraz vypadá jako z vosku, protože světlo jej zvláště odráží.}*
- [35] *{Výrazné světlo zprava tvoří kužel. Vpravo jsou vidět bílé dveře s obrovskou číslicí tři.}*
- [36] **Umírající hráč** > *{Zleva klopýtá a potácí se čerstvě Umírající.}*
To je zas divný sen.
- [37] *{Obrací se na diváky.}*
Vás neznám, co děláte v mém snu? Běžte pryč, jste hnusníí.
- [38] *{Jde směrem ke dveřím.}*
Takové divné dveře s takovou hromadou světla. To skoro vypadá jako ve filmu, když jde někdo na Onen svět. — To je nesmysl. Freuda na mě. Kde je nějaká pěkná polonahá slečna? Ta minule byla výborná. Mňam, mňam. Tož, kde je nějaká? Nebo hned dvě. Ani ve vlastním snu si člověk neužije.
88. s. [39] **Ďábel** > *{Znenadání.}*
Já bych nestačil?
- [40] **Umírající hráč** > A co *tohle* dělá v mém snu? Běžte pryč! Fuj. Jděte, jděte!

- Ďábel** > Dobřeé. Dobřeé. A vy jděte stále tudyhle. [41]
- Umírající hráč** > Tož fuj. Je to můj sen nebo něčí jiný? Stejně jinde než k těm dveřím se jít nedá. [42]
- Ďábel vypravěč** > *{Rychle se ztrácející z pohledu Umírajícího.}* [43]
Tak takového tvora u nás nechci. Chraň Bůh. Vypadá jak navoněná figurína. A ten jeho Poslední obraz? No děs. Ten bude mít asi hodně co vyprávět. Určitě to bude zajímavé, ale u nás jej nechci. Slyšíš, Bože? No já vím, že slyšíš, ale nechceš. Jak to není na půdě Rozcestí, tak to není v zájmu.
- {Hráč vstoupí do dveří. Bílá opona jde nahoru.}* [44]
- Umírající hráč** > *{Vstoupí do dveří s nápisem Země.}* [45]
No to je ale pěkná kancelář a kdepak jsou ty moje kočky? Čičiči.
- {V kanceláři sedí jeden Rozhodovatel, přehrabuje se v papírech a vypadá trochu nervózně.}* [46]
- Rozhodovatel Ed** > Jdete pozdě. Svatý rok 3094. Umrlí rok 2051. Spisy 5232 bé bé déé 7. Případ dvanáctsetřetí. Posad'te se. [47]
- Umírající hráč** > To je mi ale povedený sen. Že případ dvanáctset cosi a ještě abych se posadil. Kde jsou nějaké kočky? [48]
- Rozhodovatel Ed** > *{Prohrabuje dále štosy papírů.}* [49]
Případ dvanáctsetřetí. Nepovedeně zastřelen. Vskutku obtížný případ. Tak povídejte.
- Umírající hráč** > *{Značně překvapeně a udiveně.}* [50]
Povídat? A jako co? Ve svém snu chci mít divoké bestiální mrchy a ne hromadu nesmyslných dotazů.
- Rozhodovatel Ed** > Ďábel vás tuším zase neinformoval, jak měl. Takže, pane... [51]
- Umírající hráč** > Náměstek ministra, jestli dovolíte. [52]
- Rozhodovatel Ed** > Takže, pane, nejste ve snu. Jste na Rozcestí číslo 3 a mou povinností je zjistit bližší fakta vašeho úmrtí, a poté vás poslat [53]

zpátky na Zem, do Nebe nebo do Pekla. — Dábla jste dost možná minul cestou sem.

- [54] **Umírající hráč** > Mnoho nerozumím! Fakta úmrtí? Poslat kam? Dábla? Jóó, tam *to*. Tohle je mi ale nepovedený sen.
- [55] Cítíte to? A navíc smrdím!
- [56] **Rozhodovatel Ed** > A to je co za větu? To máte ve scénáři?
- [57] **Umírající hráč** > Pardon, promiňte, ta do této hry nepatří!
- [58] **Rozhodovatel Ed** > *{Vážně.}* Ještě, že tak! Omluva přijata, můžeme tedy vážně pokračovat?
- [59] **Umírající hráč** > Jistě!
- [60] **Rozhodovatel Ed** > Pane! Jste na pokraji mezi životem a smrtí, a prosím začněte s vašimi fakty. Dnes tu bude rušný den.
- [61] **Umírající hráč** > *{Počíná být znepokojen svým nesnem.}*
Fakty? Jakými fakty? Já skutečně nerozumím a prosím — náměstek ministra Martyn Würz.
- [martyn]
[wyr] [62] **Rozhodovatel Ed** > Vidím, že titul si pamatujete, ale zbytek zatím ne. To musel být zásah do hlavy.
- [63] **Umírající hráč** > Zásah do hlavy? To zní jako bych umřel. Člověče, co to povídáte? Já jsem vážená osoba na ministerstvu, pravidelně se vídám s prezidentem, s ministrem jezdívám hrát na ostrov bridž, hodlám učinit významné rozhodnutí ve prospěch energetického průmyslu, a vy mi tu hovoříte o zásahu *čehosi* do hlavy?
- [64] **Rozhodovatel Ed** > *{Listuje už v jednom konkrétním spisu.}*
Tady. No jo, téměř čistý průstřel. Krásná fotka, jen co je pravda. Jen několik lidí na světě: doktor Schültz, docent Major a několik dalších, by dalo *tohle* dokupy.
- [šyltc]
['mejdžə] [65] **Umírající hráč** > *{Vstává ze židle a nahlíží přes stůl na fotku.}*
Jaká krásná fotka? Ukažte! Oh, Bože, to vypadá téměř jako — já? Tedy s jistou nadsázkou, samozřejmě. Ha, ha.

- {Zváží.}* [66]
Tohle nejsem ve skutečnosti já. No ne? Není to *náhodou* veranda chaty ministra na ostrově? Kuš tomu, že je. Ted' vážně, co to je?
- Rozhodovatel Ed** > *{Začíná si dopisovat fakta do spisu.}* [67]
Na to se snažím ptát já vás. Říkáte veranda, to by mohlo i být.
- Umírající hráč** > Divný sen; fotky v mém snu a o mně. Neříkal Freud, že je člověk vážně nemocný, když vidí sám sebe ve svém snu? Říkal. [68]s. 88. [frojd]
- Rozhodovatel Ed** > Vtipné. Smrt jako nemoc, ale proč ne. [69]
- Umírající hráč** > *{Stále nevěřící, že se nejedná o sen.}* [70]
Já jsem zdravý jako ryba, plný života. To by řada slečen mohla potvrdit. Něco musí být špatně. Kdože jste říkal, že jste?
- Rozhodovatel Ed** > Jsem Rozhodovatel Ed. [71]
- {Ukazuje na dvoje dveře.}* [72]
Sbírám fakta a rozhoduji, jestli máte právo jít do Nebe nebo do Pekla. Pokud tomu tak není, tak chtě-nechtě musím Umírajícího poslat zpátky na Zem.
- Umírající hráč** > Umírajícího? To jako mě? To nemůžete myslet vážně, že ne? No, že ne? [73]
- Rozhodovatel Ed** > Ale nebojte se, vy neumřete! [74]
- Umírající hráč** > Eduarde! Edíku! Edo! Že ne? [75]
- Rozhodovatel Ed** > Ne! [76]
- Umírající hráč** > Ne? Ne? [77]
- Rozhodovatel Ed** > Ne! Ne! [78]
- Umírající hráč** > Určitě? [79]
- Rozhodovatel Ed** > Určitě! [80]
- Umírající hráč** > Určitě? Určitě? [81]

- [82] **Rozhodovatel Ed** > Určitě! Určitě!
- [83] **Umírající hráč** > Tak to je dobře!
- [84] **Rozhodovatel Ed** > Ale samozřejmě, že ano! To byl jen takový nebeský vtípek! Jistě, že umřete! To je tutovka!
- [85] **Umírající hráč** > *{Sarkasticky.}* Tak to děkuji za povzbuzení! Hezké! Skoro jsem se stihl zasmát!
- [86] **Rozhodovatel Ed** > Tak si to tak neberte!
- [87] **Umírající hráč** > Ale, ale, ale to nejde . . . Já, zdrav jako ryba, pln elánu, teď, když se mi tak daří . . . To s tou energií byl výjimečný tah, i prezident to uznal. Teď, když hrávám se svou paní, ministrem, jeho krásnou chotí — vážně kočka — bridž, a mně se v něm *ták* daří . . . Vrtulníkem tam létáme.
- [88] Víte, jak je těžké udržet s ministrem krok? To je vám hráč.
- [89] **Rozhodovatel Ed** > To nevím. Pokračujte.
88. s. [90] **Umírající hráč** > On totiž ministr hraje bridž závodně. Je mistr v licitaci, sehrávce, a co víc, i v obraně. Takový licitační systém hned nepotkáte, skandinávský relay systém. Vé, vé, vé, tečka, viking club, tečka, en ó.
 ['rílej] Máte to? Tedy ještě jednou: vé, vé, vé, tečka, viking club, tečka, en ó.
 [klab] Během licitace je hráč se silným listem téměř vždy hlavním hráčem — výborná to věc, výborná.
- [91] Takovou obranu hned tak nevidíte, má to promyšlené do posledního
 [ko'hena] tahu. Signalizace podle Cohena, strategie sudá-lichá, téměř vždy a všude.
 [ko'hen] Cohen, to je obrana, na tu nemá téměř nikdo. Celou knihu o ní napsal
 [džon í] John E. Sheehan, pašák, a pro nás, smrtelné hráče, ji publikoval na
 [šíhen] Internetu. Vé, vé, vé, prism signals, tečka, kom. — No, pište si: vé, vé,
 ['prizəm] vé, prism signals, tečka, kom. Však se sám podívejte. On to ten náš
 ['sɪgnəlz] ministr tak bravurně zvládá.
- [92] **Rozhodovatel Ed** > *{Spíše pro sebe.}*
 Pro smrtelné hráče, tomu rozumím.
- [93] *{Nahlas.}* Ne, děkuji, toho nebude třeba. Na brouzdání není čas.

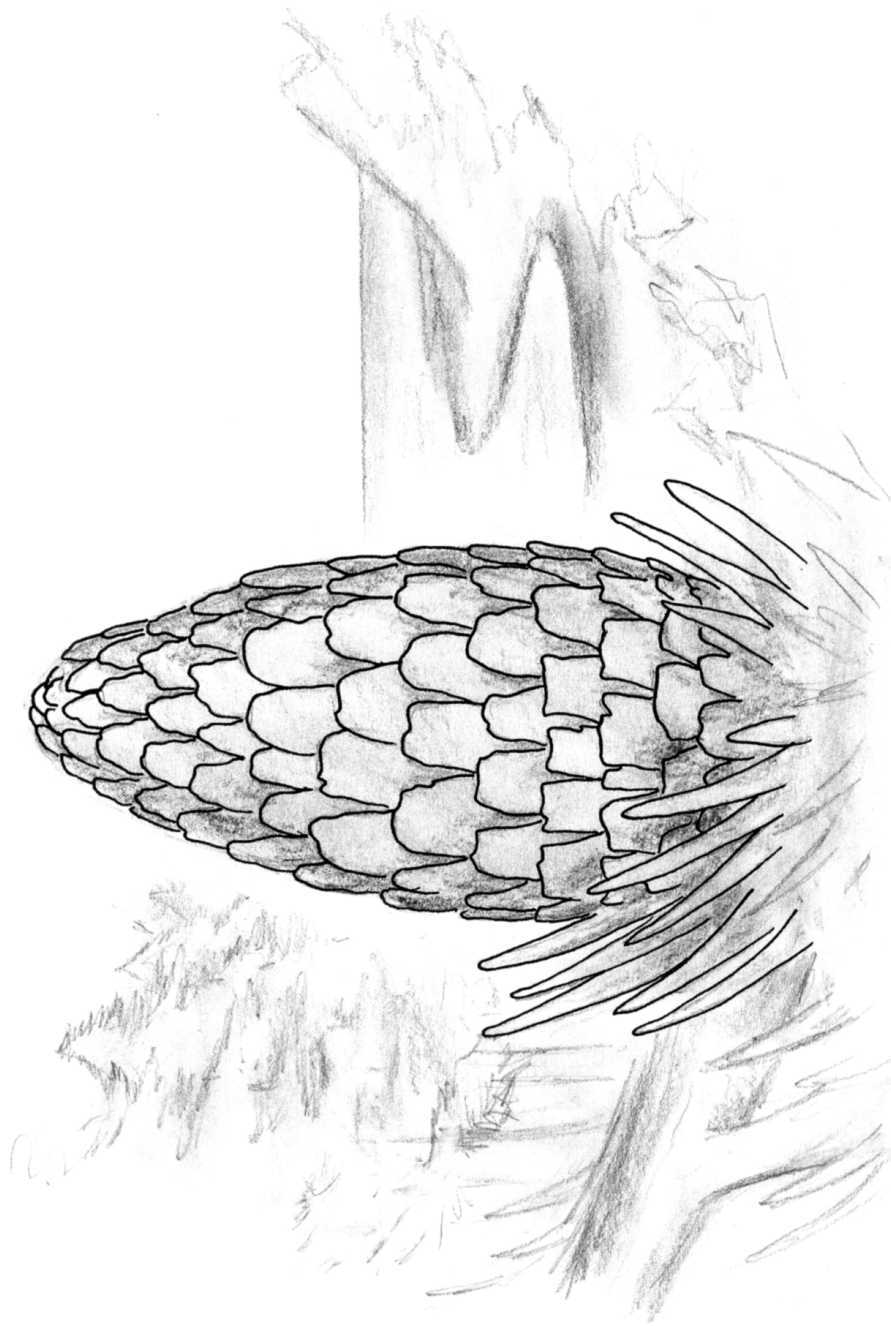
- Umírající hráč** > Nevím proč, ale vybavuji si jedno rozdání. Ani nevím, proč mi přišlo na mysl zrovna tady a teď. [94]
- Rozhodovatel Ed** > Myslím, že já vím. [95]
- Umírající hráč** > Byl jsem s mou milovanou paní v útoku, sehrával jsem jako hlavní hráč, ministr byl v obraně. Vynáší, moje paní rozkládá list a já se snažím svou hru uspořádat. [96]
- {Náhle vyskočí ze židle a boxerskými údery přehání inscenaci této partie.}* [97]
- Útok, obrana, útok, obrana — jejich sudá lichá, už i já to poznám — útok, obrana, útok, obrana.
- {Usedá zpět.}*
- Je to tak tak hratelné, ale ministr tím svým Cohenem [výsl. ko'henem] stahuje hru a o jeden zdvih mi hra nevychází vůči mému závazku šest trefy dvakrát kontrované. On vám ministr téměř vše kontruje — on do té hry tak náramně vidí — má to asi v krvi z těch soutěží. A má milovaná paní — ona také vše kontruje a rekontruje — prý to statisticky vychází a že na tom nemůžeme prodělat. Dostávám se k několikakaretní koncovce a přemýšlím. *{Znehybní.}* [98]
- Rozhodovatel Ed** > Myslím, že vím, jak to dopadlo. [99]
- Umírající hráč** > Přemýšlím a přemýšlím. Víte, že si nemohu vzpomenout, jak jsem to dohrál? Vybavuji si tu koncovku; mohl bych ji i nakreslit, pokud máte tužku a papír. [100]
- Rozhodovatel Ed** > *{Dívá se po kanceláři.}* [101] s. 88.
Nemám — a tohle není moje. —
- Umírající hráč** > Nevadí. — Ale to je vše. Víc nevím. Víte, že já nevím, jak jsem tu partii dohrál? Jsem si jist, že jsme ji hráli u nich na chalupě na ostrově, ale víc si nepamatuji. Je to vůbec možné? [102]
- {Radostí vyskočí ze židle a počíná tančit po místnosti.}* [103]
- Už vím! — Už vím! —
- Rozhodovatel Ed** > To je dobře, to mi pomůže tento případ uzavřít. [104]

- [105] **Umírající hráč** > Případ, případ, dejte s tím už pokoj. Já vím, jak to dohrát. Ted' jsem četl výbornou knihu o skvízech a už to vidím — ta má hra je trojitý Hedgehog [výsl. 'hedž,hog] skvíz. Ježišmarjá, já to vidím, já tu hru jsem schopen dohrát do konce.
- [106] *{Mává rukama ve vzduchu a kreslí přesuny karet.}*
Jen udělat toto a toto, za předpokladu takového rozdělení karet. Víte, pokud by se ty karty dělily jinak, tak to prohrají. To je takové karetní přísloví, že když je možnost vyhrát, tak se snažme touto cestou jít. Optimismus, takový karetní optimismus.
- [107] Proč si však nepamatuji, jak jsem tu partii dohrál? Určitě to bylo na chatě v tomto složení hráčů a muselo to být nedávno.
- [108] Něco se muselo stát. Že bych usnul uprostřed hry? Tomu nevěřím, ale přemýšlel jsem nad tím hutnou dobu. Seděl jsem tak nehnutě možná celou minutu, možná i víc. Asi jsem usnul, ale vybavuji si takový ostrý zvuk. Co to mohlo být?
- [109] **Rozhodovatel Ed** > *{Zapisuje si dále do spisu.}*
Ostrý zvuk. Ano, to tu lidé často popisují.
- [110] **Umírající hráč** > Jací lidé?
- [111] **Rozhodovatel Ed** > No, víte, jste na Rozcestí a jste těžký případ. Neocitl jste se zde jen tak náhodou. Ostrý zvuk popisují lidé, kteří sem přišli po nějakém výstřelu.
- [112] **Umírající hráč** > Výstřelu? Já byl postřelen? Jako na té fotce? Ale to je fotka, kde je vidět část mého mozku. Pokud se tohle stalo mně, tak to jsem definitivně mrtvý. Mě by dokupy takto již nikdo nedal. Jsem tedy mrtvý?
- [113] **Rozhodovatel Ed** > To ještě ne, jak jsem říkal, několik lidí i tohle umí dát dohromady.
- [114] **Umírající hráč** > Dát dohromady? To asi nebude lékařský termín, že?
- [115] **Rozhodovatel Ed** > To vskutku není. Jenže co s vámi? Ženu máte, děti

- máte, úspěšnou práci máte, milenky máte — vidím, máte toho ještě mnoho.
- Doslovně řečeno. Tedy až tak? Fuj, rychle otočit stránku. [116]
- Umírající hráč** > Umřít se nenechám. To se musí prošetřit. Jestli mi *tohle* udělal nějaký výstřel, tak to nemohla být náhoda. To musel být atentát či něco takového. Ted', když se mi tak daří . . . Tomu nevěřím! [117]
- Rozhodovatel Ed** > Což o to, plno je všude, v Nebi i v Pekle. Já vás pošlu zpátky na Zem, to je to nejmenší, co mohu udělat. [118]
- Ďábel** > {*Vstupuje Ďábel levými dvířky.*} [119]
Mé pozdravy na Rozcestí.
- Umírající hráč** > To jste zase vy? Ďábel, či co? [120]
- Rozhodovatel Ed** > Také pozdravuji. Na návštěvu, na skok, opět na kus řeči? Právě tu dodělávám jeden případ, dvanáctsettrojku. [121]
- Umírající hráč** > To jako mě? To už vím. [122]
- Ďábel** > Jak si stojí? Viděl jsem tu jeho Poslední obraz, tu šišku či co. Už jste na to došli, co to je? Jinak se omlouvám, že jsem vám neřekl o Rozcestí hned. Dost jste mě odbyl. [123]
- Rozhodovatel Ed** > K tomu jsme se ještě nedostali. [124]
- Umírající hráč** > {*Směřem na Rozhodovatele.*} [125]
Šišku?
- {*Směřem na Ďábla.*} [126]
Tak se tedy omlouvám, já mám ve svých snech rád pořádek. Já si ještě před chvílí myslel, že se jedná o můj sen.
- Ďábel** > Rozumím, v lidských představách je umírání asi nejbližší snu. To je v pořádku. [127]
- Byl tu třeba jeden s malárií, a ten to celé umírání popisoval jako takový sen. Přitom tu nikdy předtím nebyl. Já to vím, já jsem Ďábel. Já mám zprávy ze všech Rozcestí. Rozcestí pracují nezávisle, mezi sebou nespo-

lupracují — to jen já tak brouzdám po všech. Jeden z mých posledních koníčků, které mám tak rád. Ale také nevím vše, to pozor!

- [129] Ten s tou malárií popisoval sen, jak se každý večer rozkládá na nejmenší části. Všechny části se rozutekly po Vesmíru. Každá část mu prý hledala lék na tu jeho strašnou nemoc. Každý den to samé, části se vrátily před svítáním a nic, žádný úspěch. — Takto se ten sen pořád opakoval. Hrozná představa, takto umírat a snít.
- [130] Přitom měl jen *obyčejnou* malárii a takové on měl sny!
- [131] Ať to však nezakecám a dopovím. Jednou ty jeho části našly lék, ale prý strašně daleko. Už se všechny nevrátily, část z nich tam zůstala. Než výrobu léku stihl sestře u lůžka nadiktovat, umřel. Na Rozcestí ho šoupli k nám — prý těch částí chybělo tolik, že už to ani Umírající nebyl, jen jakýsi zbytek. Patvar.
- [132] Hrozné tyto sny. Ještěže spát a snít nemusím. Já radši pořádné mučení — zaživa rozkrájet, aby duše moc netrpěla. Ty duše pak tolik nestrádají, ostatně, jednou mrtvé už jsou, tak co. Rychlé a bezbolestné.
- [133] A pak sem chodí takoví, kteří neříkají nic. Prý by vyradili tajemství; buď vojenské, lékařské, právnické, zpovědní, policejní, poštovní, nebo co vše to tam dole máte. To aby se Rozhodovatel sám rozkrájel, takto se bez informací rozhodovat. To já radši poslouchám ty normální, i s těmi *jejich* sny.
- [134] **Rozhodovatel Ed** > {*Předává přes stůl fotku.*}
Tady tohle.
- [135] **Umírající hráč** > Takové stromy jsou na ostrově hned vedle chaty. Tohle má být můj Poslední obraz, nebo jak jste to nazval?
- [136] **Ďábel** > No jo, bude tomu tak. Takové výjevy tu máme pořád. Hlavně když to jde na hlavu. To se člověk zastaví a divil byste se, kde se všude lidské vnímání zasekne. Smrt stihne každého a někdy je to vskutku výjev — jako tohle. Šiška. — Viděl jsem i horší, můžete být klidný.
- [137] **Rozhodovatel Ed** > Byla to asi šlupka. Ten výjev je vážně dost divný.

- [138] *{Nahlížejíc do jiné hromady papírů.}*
Myslím, že se tu k vysvětlení ještě dneska dohrabu. Ale asi později.
- [139] *{Uzavírá papírování a dopisuje poslední poznámky. Ukazuje na dveře s nápisem Země.}*
No nic, tudy běžte zpět.
- [140] **Ďábel** > Ha, taky dobře, mám furt plno.
- [141] **Umírající hráč** > Tak já půjdu tedy *zpět*. Nashledanou.
- [142] **Ďábel** > Na viděnou a doporučuji se nevracet. Eh, že?
- [143] **Rozhodovatel Ed** > Dnešní den bude ještě nabitý, na viděnou.
- [144] **Umírající hráč** > *{Odchází zpátky, odkud přišel. Promlouvá směrem k divákům a porůznu kroučí hlavou.}*
Dvanáctsettrojka — to bylo divné, slyšeli jste? — To bylo divné! —
- [145] **Ďábel** > Dáme panáčka?
- [146] **Rozhodovatel Ed** > Nemůžu. Přejde Bůh a ještě mě čeká dlouhý den.
- [147] **Ďábel** > Ah, vy svatí. Vždyť já vím, dvanáctsetři až dvanáctsetpět. Je to normální blbinec. Možná se stavím pozdějc, po šichtě. Oni zas mají problémy s plynem. Ten Věčný plamen furt kolísá. *{Je slyšet výbuchy Věčného plamene.}* — Slyšíš to? — Jednou to bouchne tak, že se to tam propadne. Uvidíš!
- [148] **Rozhodovatel Ed** > Chtělo by to tam dát celé zgruntu dokopy. Byl jsem u vás vloni. Už vloni to bylo na spadnutí. Já se zas někdy zastavím.
- [149] **Ďábel** > No jo, ani mi nemluv. Je to furt dokola, už nad tím mávám rukou. Před Kristem to všechno bylo jakžtakž, ale pak se to začalo zvrhávat. Bůh tu ztrátu nesl špatně — všechno to oživování a všechny ty hlasy po něm a po synáčku volající. On to bere vše moc osobně. Já se mu moc nedivím. Mně umřít ti moji, tak jsem též v křížku se zákony přírody. Ještěže jsem takový klid'as.
- [150] Prý je duší moc a místa málo. Všude. Co je mi po tom, jdu radši mrknout na ten Věčný plamen. Panáčka dáme třeba večer.

- {Odchází dveřmi do svého Království ohně.}* [151]
Tak zatím.
- Rozhodovatel Ed** > No jo, do Říše s tebou. — [152]
- Měl jsem si toho panáčka dát, dnešek bude zase dlouhej. — [153]
- Až třeba večer. — [154]
- No jeden dva panáčky nikoho nezabijí! — Ááá! — Škoda, že ten Ďábel [155]
tak rychle odešel. On má tolik práce a zodpovědnosti, no nedám si ještě
jednoho nevinného panáčka? Tož že dám! — Ááá! — — —
- {Usedá zpátky za stůl a jsou jen částečně vidět jeho nohy a pleš.}* [156]
- {Bílá opona padá dolů.}* [157]

*** * ***

ČTVRTAKT DRUHÝ

- [158] *{Dábel zkoumá dalekohledy terén a těší se na další dušičku.}*
- [159] **Ďábel vypravěč** > Tak kde je někdo? — Tak kde je někdo? — No tu tě mááme!
- [160] *{Stejná ulička ke vchodu k Rozcestí. Vždy je stejná pro všechny, akorát ten výjev je různý. Na plátně je nový výjev. Obraz sopky s červeným vnitřkem. V okolí sopky je řada stromů. I tato vize byla jako z vosku, nádherné odrazy světla. Nezdá se, že by tento Poslední obraz viděl další příchozí.}*
- [161] **Ďábel vypravěč** > Kdo ví, co zažil Umírající, když měl právě tento Poslední obraz? Už přichází.
- [162] **Umírající odstřelovač** > *{Ráznými kroky si nakračuje směrem ke dveřím, od nichž světlo jakoby vychází.}*
Já to tedy asi nedal?! Já to tedy asi nedal!?
- [163] *{Směrem k divákům a kroutí hlavou při poslední větě.}*
Vy jste porota? Vy jste také mrtví? Vy jste? To asi ne. Nemůžete být.
- [164] **Ďábel** > *{Pochodujícího vojáka zastavuje hlas.}*
Hééj. Hééj. Panée.
- [165] **Umírající odstřelovač** > *{Zírá na ztělesněného Ďábla.}*
Pane? Ano?
- [166] **Ďábel** > Tak i vaše kroky k nám zavítaly? Vaši práci dobře znám.
- [167] **Umírající odstřelovač** > Tedy vy jste stvoření. Kdopak jste?
- [168] *{Výrazně a nad očekávání Ďábla nahlas. I samotného Ďábla to zaskočilo a to není jen tak. Toho mučení a utrpení co už shlédl... Ďábel uskočí, padá na zem a po křiku se opět zvedá.}*
- [myler]
[šlitce] Já jsem — kapitán Müller — elitní mužstvo odstřelovačů vrchního štábu generále Schlitze. —
89. s. [169] *{Technicky řečeno už řve.}* K Vaším službám, pane!
- [170] *{Výrazně, méně důrazně, spíše zklamaně. Ukazuje hodně nahoru a hodně*

dolů. Bylo vidět, že kapitán je i v takových situacích duchapřítomný, žádný zelený mozek, odstřelovač, elita, to jo, to on je.

Asi už ne ke službám. Tuším, že vy jste jeden z těch tam nebo jeden z těch tam. Já jsem dle všeho ve vážném problému, v bezvědomí, né-li mrtev.

Ďábel > Ďábel, k vašim službám. — Musel jsem se přijít podívat osobně, [171] s. 89.
protože to, co jste k nám posílal, to se hned tak nevidí. Včetně toho posledního výrostku. Viděl jste jeho Poslední obraz? Eh, asi jste neviděl, ale možná tušíte.

{Ukazuje kapitánovi celou šíři hlediště.} [172]

Jinak tohle jsou živé dušičky, vidíte, co jich je. Takto to vypadá i u nás v Pekle – narváno k prasknutí, vidíte? — Všude plno, místečka volného není, možná tam — tam na zemi, by se dušička snad ještě vešla.

Nebo možná tam — tam bych snad také dušičku ještě vtlačil. Je to [173]
u nás špatné, k nám nechtějte, zvlášt' s takovou urostlou duší bych měl problémy.

Pane kapitáne, tam těmi dveřmi k Rozcestí, tady mé cesty končí. Ani se [174]
nedívám, že jste vážný případ,

{Kroučí viditelně hlavou a vzápětí odchází.} [175]
protože to, co jste k nám posílal, neuvěřitelné . . .

Umírající odstřelovač > Rozcestí říkáte. No jo, Nebe, Peklo, Ráj. Já to [176] s. 89.
tedy nedal. Kolik chybělo? Deset centimetrů? Snad jen pět centimetrů?
—

{Bílá opona jde opět nahoru. Mezitím co ti dva hovořili, Rozcestí navštívil Bůh. Vstoupil do kanceláře a nezdržel se dlouho.} [177]

Rozhodovatel Ed > Dobrý den, pane Bože. [178]

Bůh > Ale zdravím tě, pane. Jak to jde? [179]

Rozhodovatel Ed > Děkuji za optání, perný den je ten dnešní. [180]

Bůh > Ale vždyť já vlastně vím. Proč jsem přišel? — Už vím, zítra si беру [181] s. 89.

několik týdnů dovolenou, skočím za rodiči — tak to tu udržujte v chodu. Dnes budu ještě u sebe, kdyby něco. — Tak potěš mě, já odcházím.

- [182] **Rozhodovatel Ed** > Dobře. Na viděnou. —
- [183] *{Za několik málo okamžiků na to se na scéně na Rozcestí objevuje náš kapitán. Člověk by si skoro řekl, jakoby to ten Bůh věděl, kdy má přijít a kdy ne, aby nevyrušil Eda z práce. Asi je to ten pravý Bůh. Všeznalý a všemocný.}*
- [184] **Umírající odstřelovač** > *{Vstupuje do dveří a začíná s hlasitým představením, jakmile zahlédne úředníka.}*
[myler] Já jsem — kapitán Müller — elitní . . .
- [185] **Rozhodovatel Ed** > Ano, ano, ano — já vím, posad' te se, kapitáne Müllere;
[mylere] den je krátký, práce hodně.
- [186] **Umírající odstřelovač** > Takže takto vypadá Rozcestí? Takto jsem si jej nepředstavoval. Čekal jsem komisi a těžké, těžké zkoušky, aby člověk mohl jít do Nebe nebo do Pekla. Zkoušky jako je střelba na 400 metrů, 500 metrů, kilometr! Pohyblivý terč. Zakopávání a maskování. —
- [187] *{Zklamaně.}*
Bohužel, asi tomu tak není.
- [188] **Rozhodovatel Ed** > Máte pravdu, duší mnoho, práce mnoho, jsem tu na to již sám. Můžeme začít?
- [189] **Umírající odstřelovač** > Určitě, pane! Ale s čím?
- [190] **Rozhodovatel Ed** > Mám tu neúplné záznamy. Co se vlastně stalo?
- [191] **Umírající odstřelovač** > Víte, plním úkoly a rozkazy; kam rozkaz zavelí, tam jdu. Tentokrát to byla mise jednoho muže. Ty se už u odstřelovačů téměř nevidí. Jen výjimečně, a to, pokud je to hodně bezpečné nebo hodně nebezpečné. Takových misí mám už také několik za sebou, jsem jeden z mála. Kolegové tyto mise nevyhledávají. Chodí raději ve dvojicích. A mně je to jedno. Považuji se za profesionála. Dle toho také zabíjím, jedna kulka do hlavy a druhá do srdce.
- [192] Má mise byla v kategorii bezpečná; přijít — odměřit — séjmout cíl —

a vypařit se. Přílet i odlet byl bezpečný, pevniny na ostrově dostatek. Činnost sopky, dle našich prognostiků, měla ještě vydržet. Měla.

{Obrovská sopka, ze které pak vychází tolik voňavého dýmu, že je tím pokryt celý strop: jeviště i hlediště. Na ní leží odstřelovač, během cílení kroutí zadkem, vyplazuje jazyk a olizuje si jím rty. Zbraň je neskutečně obrovská, hrůzostrašně vypadající.} [193]

Rozhodovatel Ed > *{Píší si poznámky.}* [194]
Ano, rozumím, pokračujte prosím, pane kapitáne.

Umírající odstřelovač > Ze začátku to byla rutina. Dostal jsem se na ostrov, našel jsem si vhodnou pozici na úpatí sopečné hory. Tím pádem nebyl problém určit rychlost větru, byla téměř nulová. Odměřil jsem vzdálenost k obydlím, zaměřil jsem pozici cíle, byla ověřena, a vše jsem si nastavil. Stačilo jen počkat na cíl a nadvakrát vystřelit. [195]

Maskování nebylo třeba. U mých misí je to dost neobvyklé, abych nemusel použít maskování. Ale za ty roky jsem už dost poučen a chyby v mém oboru si nelze připustit. Vyvinul jsem si nový druh maskování, tedy jestli vás to zajímá? [196]

Rozhodovatel Ed > Ani mnoho ne, ale prosím pokračujte, pane kapitáne, vše si pečlivě zapisuji. Tu složka dvanáctsetčtyři. [197]

Umírající odstřelovač > Obvykle stačí na vojenské akce obyčejné vojenské maskáče, takové, jako mám teď na sobě, a něco málo hodit na ruce a tvář. Stačí trochu horkého speciálního vosku a drží to celé dny. [198]

Já vám nevím, my odstřelovači jsme trochu divní, tohle nám nestačí. Stačí jedna chyba a ležíme pod drnem. Kolega Thomas na to doplatil. Já ho varoval . . . , ale to už je dávno. [199] [tomas]

Takové maskování je spíš nutnost, ale nám to nestačí. Proto používáme *ghillie suit*. Je to oblek, druh maskování po celém těle, a dá se do toho vplest travina, listí a větévky, aby se to přizpůsobilo okolí. Používali to i za světových válek a je několik druhů: letní, zimní, tmavé, světlé . . . [200] ['gili sjút]

Ovšem ani to nečiní odstřelovače odstřelovačem. Vyvinul jsem si speciální gumu, kterou si mohu kdekoliv namazat na těle nebo oblečení [201]

a barva gumy se během několika minut přizpůsobí okolí. Něco jak kůže chameleona. Takto jsem byl schopen přežít i v situacích, o kterých se mi nikdy nesnilo. Zasněžené nebo dokonce zaledovatělé prostředí není problém. Džungle, travina, poušť, žádný problém.

- [202] Víte, jsem dokonce hrdý na tento úspěch. Učinilo mě to v jistém slova smyslu neviditelným a špičkou v oboru. Je totiž těžké se prosadit mezi odstřelovači, víte?
- [203] **Rozhodovatel Ed** > Nevím, ale zní to zajímavě.
- [204] **Umírající odstřelovač** > Vyvolávali mě a volali na mě na akcích: Sniper!
[snajpr] Sniper! Tak jak umírající pěšáci volají: Medic! Medic! —
[medíík] Byla to pro mě čest!
- [205]
- [206] **Rozhodovatel Ed** > Zkuste pokračovat.
- [207] **Umírající odstřelovač** > Zamaskoval jsem se, zakopal a vyčkával. Takové čekání může trvat dny. Ale jsem již zvyklý. Cíl se objevil druhého dne. My se držíme termínu „cíl“ — jako neznámého — ale vždycky se k nám dostane víc informací, než potřebujeme a víme mezi sebou, mezi kolegy, proti čemu stojíme a co ten cíl je vlastně zač. Tentokrát to byl jistý politik, ani vám nevím, co bylo jeho specializací. Voda, plyn nebo elektřina, něco takto běžného a prostého. Nevzpomenu si, moc mě to nezajímalo.
- [208] Jen si pamatuju, že cíl se snažil prosadit nějakou výraznou změnu a jeho hlava státu jej podpořila. Věřil byste, že naše vláda se jej snaží zbavit ve spolupráci s manželkou jeho nadřízeného? Ale co mi bylo po tom.
- [209] Já jsem profík. Drsnej chlap. Mě takové věci nezajímají. Rozumíte? Profík! Ále, at' se mi někdo zkusí postavit... Jednu dostane, hnedle sem {ukazuje na hlavu}.
- [210] Myslím, že jsem byl v eliminaci cíle úspěšný, ale v tom teď vidím problém.
- [211] **Rozhodovatel Ed** > Proč myslíte?
- [212] **Umírající odstřelovač** > Cíl a nějací lidé se objevili na terase a hráli v karty,

víte, já na karty nemám čas a hlavně na to nemám hlavu. Jak je moc karet v oběhu, tak má mozkovna to nebere. Možná je to jen lenost, ale čert to vem.

Chvilí jsem je pozoroval, ale pak se staly dvě věci, které si pamatuji. [213]

Začala se pode mnou třást půda, asi začínalo zemětřesení. Již předtím jsem cítil mírné otřesy, ale tomu jsem velkou pozornost nevěnoval – pak však otřesy zesílily. Každý otřes byl o něco silnější než ten předtím. To mi bylo divné. Jak jsem už měl zaměřen cíl, tak jsem ucítil podstatně výraznější otřes. Rozhodl jsem se cíl eliminovat jednou kulkou a zmizet z úpatí sopky. [214]

Uklidnil jsem se, zastavil dech, zaměřil jsem a viděl jsem, to byla ta druhá divná věc, jak můj cíl naprosto znehybněl. Jen tak seděl s několika kartami v rukou a nic. Prostě jakoby zkameněl. Už jsem nemohl déle čekat. Práásk. *{Skutečně hlučná rána.}* [215]

Šlo to do hlavy. „Jóóó, ten šel . . . , jóóó ten šel . . . ,“ jsem si říkal. „Vždyť mně to málem urvalo rameno. Aby taky nešel.“ [216]

{Před výstřelem je vidět pohled z dalekohledu zbraně, jak zaměřuje, a co se děje po výstřelu. Všude krev, hlavně na zdi chaty.} [217]

Rozhodovatel Ed > Tak ošklivé zaměstnání a tolik vás baví. Obdivuhodné! [218]

Umírající odstřelovač > To ano, nebudu si dělat starosti se svou prací, to bych se musel zbláznit. [219]

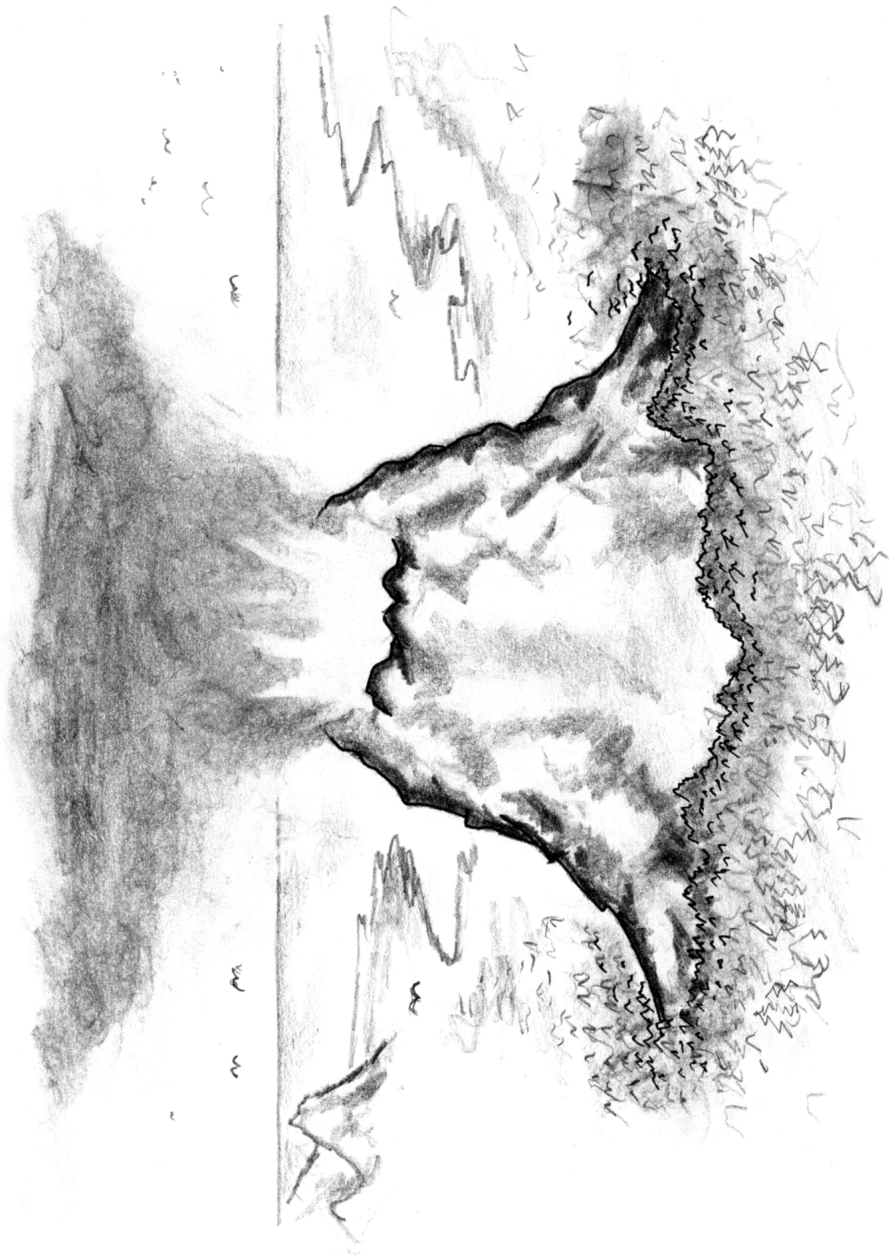
Tedy. Cíl šel k zemi, viděl jsem všude hromadu krve – nemohl jsem potvrdit eliminaci cíle, ale na druhou střelu, tu do srdce, jsem již čekat nemohl. Musel jsem zmizet, ten poslední otřes byl skutečně silný. I tak si myslím, že jsem měl kousek štěstí, protože v takových otřesech je střelba dost riskantní. Nemusíte nic trefit, jen prozradíte nepřátelským silám svou pozici. [220]

Rozhodovatel Ed > Mám zapsáno. Pokračujte, až doposud tomu rozumím, ale pořád mi uniká, jak jste se dostal sem k nám, na Rozcestí. [221]

Umírající odstřelovač > Myslím, že vím, jak se to celé stalo. Víte, ony [222]

ty otřesy nebyly jen tak, sopka začala vyvádět. Víte, jaká je pravděpodobnost takové erupce sopky? Jedna ku ... jedna ku ... ani vám nevím. Nevím, co ti naši prognostici vyváděli, ale tohle zvorali. Neztrácel jsem hlavu, zavolal jsem základnu a požádal o evakuaci z ostrova. Ty otřesy začaly být vážně silné, chvílemi jsem si říkal, jestli na ostrově dokáže vrtulník vůbec přistát.

- [223] Stopa po protivnících žádná, a tak jsem směřoval přímo ke smluvenému stanovišti.
- [224] **Rozhodovatel Ed** > Co se dělo dál? Povídejte.
- [225] **Umírající odstřelovač** > Začalo jít do tuhého. Ta sopka začla být aktivní. Stříkala potoky zlatavé lávy.
- [226] **Rozhodovatel Ed** > *{Předávající kapitánovi jeho Poslední obraz.}*
Sopka, říkáte? Tak to bude asi tohle.
- [227] **Umírající odstřelovač** > To je ona. Začala z podzemí proudit láva, tuny a tuny lávy. Začala se valit směrem k moři a dělala s prostředím ostrova neskutečné divy. Jednu chvíli jsem si myslel, že láva dělá na mě takovou past, takové koryto, ze kterého nemohu uniknout.
- [228] **Rozhodovatel Ed** > Ono ve skutečnosti tomu asi bylo tak, jak povídáte.
- [229] **Umírající odstřelovač** > Začal jsem běžet; svou medvědobijku jsem nepustil, ale v takovém zarostlém prostoru stejně o moc rychleji běžet nemůžete. Dostal jsem se po nějakých deseti minutách do slepé uličky. Viděl jsem všude potoky lávy, jak začínají tvořit hrůzné tvary. Musel jsem se dostat ke smluvenému stanovišti, a to včas, abych měl vůbec šanci se z ostrova dostat.
- [230] V jednom momentě jsem se dostal do pasti, jak jinak to nazvat, všude láva, potoky lávy, a zvrchu postupovala další. Cítil jsem, že mám posledních pět minut života.
- [231] **Rozhodovatel Ed** > Ono to bylo ještě méně, podle toho, kdy jste přišel, o minutku dříve, než mám tady ve spisech.

- [232] **Umírající odstřelovač** > Pět minut života – co člověk stihne za pět minut života?
- [233] Já i za ně mohl být vděčný, že jsem se neudusil v těch výparech síry a oxidu uhelnatém. Věděl jsem, že mám poslední možnost. Dostat se přes jeden ten potok lávy. Mohl mít deset, jedenáct metrů. Odložil jsem zbraň, mého oblíbeného maskovaného Dragonova, nový typ, a vše co šlo. Minuta pryč.
- [234] Tolik pěkného jsem s tou zbraní prožil. Tolikrát mi kejhák zachránila, tolik kejháku ze světa vyprovodila. No, mnoho. Všechny ty tváře, muže a ženy, vidím jako dnes. Kuba, Afghánistán, Palestina, Perský záliv. Zvláště na Cejlonu, to byl masakr, tam jsem musel sáhnout i po třetím zásobníku . . .
- [235] **Rozhodovatel Ed** > Pane kapitáne, promiňte, dnešní den je nabitý, vrat' me se z minulosti k současnosti, budoucnost volá.
- [236] **Umírající odstřelovač** > Ano, určitě, promiňte. Našel jsem kus stromu, se kterým jsem mohl provést skok. Mnoho času už nezbyvalo. Minuta pryč.
- [237] Před potokem lávy jsem narychlo vykopal díru, do které jsem chtěl strom zabořit a přeskočit. Minuta pryč.
- [238] Už jsem na nic nečekal. Rozběhl jsem se co to šlo, zabořil strom do díry a snažil se přeskočit na druhou stranu.
- [239] Asi to nestačilo, strom byl krátký a jeho špička jen lehce olízla půdu na druhé straně. Myslím, že půlkou těla jsem nakonec skončil v proudu lávy a druhou půlkou jsem byl ještě chvíli u vrcholu stromu. Možná jsem ještě chvíli žil. Nevím kolik chybělo, možná dvacet, deset, pět centimetrů, aby se to podařilo.
- [240] **Rozhodovatel Ed** > To už se nedozvíme. Jen víme, že než jste omdlel, tak jste měl ještě dvacet-třicet vteřin života. A nyní jste zde. Vy musíte umřít. To je nevyhnutelné, že? Evidentně jste mrtvý, jenže co teď s vámi. Zemi si škrtám. Nebe, nebo Peklo?

- Umírající odstřelovač** > Je v tom rozdíl? Hlavně, — kéž by se tam dalo střílet. [241]
- Rozhodovatel Ed** > Jisté rozdíly by se tu našly. Byl tu Dábel a říkal, že má plno. Ten, jak vím, vaši práci obdivuje. Ale kdo by chtěl skončit v takové díře, jako je Peklo? Já tam, pane, vloni byl. Věřte mi, v Nebi je o něco lepší žít. [242]
- Umírající odstřelovač** > Já si nechám poradit. Budiž to Nebe. [243]
- Rozhodovatel Ed** > *{Předává kapitánovi odstřelovačku se zaměřovačem. Ještě větší kanón, než ta obří zbraň, kterou používal zaživa.}* [244]
Tady máte, kvalita. Lepší neseženete, i v Nebi se hodí. Prvotřídní nebeské zboží, smrtící a účinné.
- Mám tu ještě karty pro náměstka ministra a flašku pro toho dalšího. [245]
Snad na to nezapomenu, jako minule. Neměl bych tolik pít. Mám pak v hlavě zvěřinec; a pak, měl bych se začít chovat jako svatý. Však mám něco přes milion let, no ne? Dám si ještě panáčka, co mi to udělá, no ne? — Ááá. — Já když chytnu slinu, to je jak medvěd po marathonu. — Ááá. —
- Umírající odstřelovač** > *{Kochající se zbraní a mnoho dalších slov Rozhodovatele nevnímající.}* [246]
Tedy, to je věc. Zvětšení 16×. Tedy, to je věc. Děkuji. No jo, ale co s tím mohu a nemohu střílet?
- Rozhodovatel Ed** > Aha, to já ještě neřekl? Jdete přeci do Nebe, tam je všechno možné a dovolené! [247]
- Umírající odstřelovač** > Všechno? Tak to se asi dost vyřádím. [248]
- Rozhodovatel Ed** > Dosty a dobohata, můžete mi věřit. Náboje se tam všude válí, to je tam ještě z dob, kdy Peklo mělo nějaké výhrady vůči Nebi a o něco málo se pokusili. To je dávno. To jsem byl ještě škrvně. Není čas to tam pouklízet. [249]
- Umírající odstřelovač** > *{Nepřestávající se kochat zbraní.}* [250]
Rozumím. A ještě jednou děkuji. Tedy, to je věc.

- [251] **Rozhodovatel Ed** > {*Ukazuje směrem ke dveřím s nápisem Nebe.*}
Není zač, tak tudy, prosím. —
- [252] **Umírající odstřelovač** > Sbohem.
- [253] **Rozhodovatel Ed** > Tak to šlo relativně rychle, dvanáctsetčtverka, vyřešena. Řekl jsem, že je v Nebi nebo v Pekle všechno dovoleno? Vždyť já ani nevím. Takové základní Božské zákony a já to všechno pozapomínal. Vždyť ono na nic jiného není čas. Ještě si pak opakovat Božské zákony, odpusť, Bože, tyto mé poznámky. —
- [254] {*Překlopí do sebe další skleničku výborné domácí slivovice. Snad úplátek přímo z Moravy?*}
Ááá. —
- [255] Koho tu máme dalšího? — Née — to snad né? —
- [256] {*Bílá opona je opět dole.*}
- [257] {*Ďábel se opět baví hledáním příchozí duše, i když dobře ví, že má v Pekle narváno a stejně dušičku přijmout nemůže. Prohledávání prostoru končí slovy.*}
- [258] **Ďábel vypravěč** > Tam! Tam je někdo!
- [259] {*Dále následuje výklad pro živé dušičky.*}
- [260] **Ďábel vypravěč** > Opět je vidět jakýsi nesmyslný Poslední obraz Umírajícího. — Ale kdepak, tento již známe. Šiška. Vždyť to je Umírající hráč! Jak je to možné? Podívejte!
- [261] {*A skutečně, potácí se opět chodbou, opět se výhružně dívá na diváky a míří si to přímo k Rozcestí.*}
- [262] **Umírající hráč** > {*Dívaje se na diváky.*}
Jak je to možné? To čumíte, co? Ministr splašil jednoho z těch zázračných a dávají mě dohromady. Nikdo však neví, jestli se to povede, nebo ne. Asi jsem upadl do bezvědomí a jsem zase tady. Hádejte, koho navštívím? Ten bude čubrnět!

- {Bílá opona jde nahoru a za ní jaksi méně překvapený úředník Rozhodovatel. Umírající hráč klepe na dveře a vstupuje.}* [263]
- Rozhodovatel Ed** > No pojd' te dál. Jste očekáván. Vidím, že nám máte opět co vyprávět. [264]
- Umírající hráč** > Ále, jsem tu jen na skok. Ten náš úžasný ministr, já ho mám za to tolik rád, sehnal jednoho z těch – víte, jak jste je jmenoval, a možná se podaří mě zachránit. Akorát nevím, proč jsem zase tady. [265]
- Rozhodovatel Ed** > Ono je to v podstatě jedno, jestli přežijete nebo ne. Tady jde o vaši duši, a to mám zas na hlavě já. [266]
- Umírající hráč** > Tak to mohu odejít? [267]
- Rozhodovatel Ed** > Ale jistě, musím však alespoň něco málo sepsat, ať nedostanu od Boha za uši. [268]
- Umírající hráč** > Tak tomu rozumím. [269]
- {Hovoří vášnivě o nastalých momentech.}* [270]
Byla to divočina, to vám řeknu.
- Rozhodovatel Ed** > *{Opět se zaboří do hromady papírů a začne se zapiso-* [271]
váním doplňujících údajů.}
Divočina. Tak to si rád poznamenám. — Ale vždyť jste skončil na zemi a slepě jste se díval na nějakou šišku, no ne? A pak jste omdlel.
- Umírající hráč** > No to jo, ale slyším pořád dobře. Vím, že se na ostrově, zároveň s tím výstřelem, rozpoutalo peklo v podobě činnosti sopky. Ministr zareagoval hbitě. Nechal mě opatrně dopravit do vrtulníku a pryč z ostrova. Během cesty sehnal jednoho ze špičkových mozkových chirurgů. Myslím, že jsem měl kliku. Nějaký profesor Schnaps byl [šnaps]
zrovna ve městě a po příletu se mě hned ujal. Tolik štěstí v tom mém neštěstí. V té mé tragédii.
- Asi je to vážně mistr, moc dlouho neváhal a začal s operací. To je, [273]
panečku, kapacita. Sice jsem jej neviděl; jen jsem poslouchal.
- A pak jsem skončil zase tady. Počítám, že jsem stále na operačním sále [274]
a úspěšně mě dávají dohromady.

- [275] **Rozhodovatel Ed** > To by dávalo smysl. Tak to gratuluji, dvanáctsetpětka, řada lidí před vámi tolik štěstí neměla.
- [276] **Umírající hráč** > Těm vašim číslům moc nerozumím. Ovšem, možná bych nemluvil ani o štěstí, ale o zázraku.
- [277] **Rozhodovatel Ed** > Nebo zázrak. Zde se to tak nebere.
- [278] **Umírající hráč** > V každém případě vím, že ten výstřel nebyl ledajaký, ale z odstřelovačky.
- [279] **Rozhodovatel Ed** > No jo, dvanáctsetčtverka.
- [280] **Umírající hráč** > Vy těm zbraním tak rozumíte? Neuvěřitelné.
- [281] **Rozhodovatel Ed** > Ano, tak nějak. Všechno jsem si řádně poznamenal a nic vás tu nedrží. Držím palce, jestli to tak mohu říci.
- [282] **Umírající hráč** > Tak to mockrát děkuji a sbohem. *{Odejde.}* —
- [283] **Rozhodovatel Ed** > S Bohem nebo bez Boha, dnes je to tu jak o Vánocích nebo na Nový rok. Bůh se nám zítra vydá na dovolenou a pak to tu bude jen na mně. Hop tam — další panáčku. — Ááá! —
- [284] No, potěš. Celá Evropa at' je radši v klidu a pohromadě. A kop tam dalšího — do druhé nohy. No ne? — Ááá! — — —
- [285] *{Usedá zpátky za stůl a opět jsou drobně vidět jen jeho nohy a pleš.}*
- [286] *{Bílá opona padá dolů.}*

*** * ***

ČTVRTAKT TŘETÍ

{Vykoukne hlava vůdce bojovných mravenců. Plazí se vpřed směrem k Ďáblovi.} [287] s. 89.

Vůdce mravenců > *{Tiše.}* Plazením vpřed! [288]

{Plazí se všichni k Ďáblovi. Ten sleduje lidi různými dalekohledy; mravenců si nevšimne.} [289]

Ďábel > *{Mravenci při větě zastaví plazení a pak pokračují.}*
Že by dnes už nikdo? [290]

{Mravenci obklíčí Ďábla a po pokynu vůdce tlupy všichni vstávají a napřahují klacíky na Ďábla.} [291]

Vůdce mravenců > Obklopit, zastavit, nepustit. Tohle se musí prošetřit! [292]

{Ďábel se otočí na vůdce tlupy, ale stále s dalekohledem. Pak jej sundá z očí a kouká po mravencích.} [293]

Mravenci společně bez vůdce > *{Na Ďábla hrůzostrašně.}* Ha! [294]

{Ďábel uskočí a lekne se. Vráti se kde byl a mnohem výrazněji vykřikne na všechny mravence.} [295]

Ďábel > Haaa! [296]

{Mravenci uskakují v hrůze a popadají jako kuželky.} [297]

Vůdce mravenců > Ha! Ďábel! Co tu děláte? Co tu děláme? Co máme dělat dál? [298]

Ďábel > Mrtví, skoro mrtví, neživí, v kómatu, v tranzu, v šoku, *nechápatí* ... támhletudy ke dveřím. [299]

Vůdce mravenců > Jdeme! [300]

{Vstoupí do dveří a za ním tlupa mravenců se sáčkuje k Edovi na Rozcestí číslo 3.} [301]

Vůdce mravenců > Obklopit, zastavit, nepustit. Tohle se musí prošetřit! [302]

Mravenci společně bez vůdce > *{Opět hrůzostrašně.}* Ha! [303]

- [304] **Rozhodovatel Ed** > Tak jste dorazili!
- [305] **Mravenci společně bez vůdce** > Ha!
- [306] **Vůdce mravenců** > *Krutě* jsme bojovali proti *urputnému* mravenečnickovi.
- [307] **Mravenci společně bez vůdce** > Krutě. Krutě.
- [308] **Vůdce mravenců** > A zaplatili jsme za to životem. Táákhle urputný ten mravenečník byl!
- [309] **Mravenci společně bez vůdce** > Urputný! Urputný!
- [310] **Vůdce mravenců** > Třicet tisíc za den on nás spořádá! Třicet tisíc, rozumíte? — Ale nás je zde po dnešku jen pár. Pust' te nás do Nebe!
- [311] **Mravenci společně bez vůdce** > Nebe! Nebe!
- [312] **Rozhodovatel Ed** > To nelze! Třicet tisíc za den krát počet mravenečnicků krát počet dní v roce... Mravenečnicků je moc; dnů v roce je moc; mravenců je ještě více. Tak to nelze řešit! Je mi líto! Nepustím!
- [313] *{Nejmenší mravenec z tlupy opakuje: Myrmecophaga tridactyla.}*
- [314] **Rozhodovatel Ed** > *{Diví se.}* Nemluvte na mě sprostě! Já jsem jenom svatý!
- [315] **Vůdce mravenců** > Dóbrě mladej. Dóbrě Filipe. Byl to Mravenečník velký!
- [316] **Mravenci společně bez vůdce** > Velký! Velký!
- [317] **Rozhodovatel Ed** > No a co, že byl velký? Ti žijí v Jižní Americe, hlavně v Brazílii a je jich prostě moc. Nemůžeme řešit každého *Mravence malého*.
- [318] **Vůdce mravenců** > My jsme ze zoo Lešná, tam je mravenečnicků jen pár. Je chyba, že tu v Evropě vůbec je! —
- [319] **Mravenci společně bez vůdce** > Lešná! Lešná!
- [320] **Vůdce mravenců** > *{Škemrá.}* Pust' te nás! —
- [321] **Mravenci společně bez vůdce** > *{Škemrají.}* Áno! Áno!

- Rozhodovatel Ed** > Jste tu brzo! Není pro vás místo. [322]
- Vůdce mravenců** > My chceme do Nebe! [323]
- Mravenci společně bez vůdce** > Nebe! Nebe! Nebe! [324]
- Rozhodovatel Ed** > Jak říkám, nemám škvírečku volného místa. Musíte zpátky na Zem! Boj neskončil. [325]
- Mravenci společně bez vůdce** > {*Škemrají.*} Žádné místo? Žádné místo? [326]
— Nebe! Nebe! Nebe! —
- Rozhodovatel Ed** > Mravenečník tu ještě nebyl. Je mi líto, nemám pro vás místo. [327]
- Vůdce mravenců** > {*K Edovi.*} Spiknutí! Zrada! Velezrada! [328]
- Když jsme tady sami, jen my dva, a nikdo další neposlouchá, tak já vám něco řeknu. [329]
- Rozhodovatel Ed** > {*Nevěřičně opakuje.*} No nemám jediné místo. [330]
- Vůdce mravenců** > {*Klidně.*} Vezměte telefon {*Zbytek na Eda řve.*} a zavolejte tam! [331]
- Rozhodovatel Ed** > {*Flegmaticky.*} V klidu. V klidu. Já tam zavolám. Telefon tu někde je. {*Začne prohrabovat místnost.*} [332]
- Vůdce mravenců** > Našel jste? [333]
- Rozhodovatel Ed** > {*Pokračuje v přehrabávání.*} Ještě ne; vloni tady někde určitě byl. Kde je? [334]
- Vůdce mravenců** > Ano, kde je? [335]
- Rozhodovatel Ed** > {*Nachází starý telefon s rotačním číslníkem.*} Tady je! Že bych tam tedy zavolal? [336]
- Vůdce mravenců** > Volat! Volat! [337]
- Mravenci společně bez vůdce** > Volat! Volat! [338]

- [339] **Rozhodovatel Ed** > Nu tak dobrá. Jaká je předvolba do Pekla? Jaké je číslo do Nebe? Já nevím! Já zapomněl!
- [340] **Vůdce mravenců** > Ježíš, Bože, *{směřem nahoru}* omlouvám se, Pane, že kleju . . . dejte sem ten přístroj.
- [341] Jaké je číslo do Nebe?
- [342] **Mravenci společně bez vůdce** > Pět-dva-jedna-dva.
- [343] **Vůdce mravenců** > *{Vytáčí.}* Nikdo to nebere!
- [344] Jaká je předvolba do Pekla?
- [345] **Mravenci společně bez vůdce** > Nevíme.
- [346] **Vůdce mravenců** > *{Odhodí přístroj ve stavu největšího zoufalství.}*
Tady je vše mrtvé, hluché a nepojízdné. Bzzz. Bzzzzzz.
- [347] *{Naštvaně.}* A mám toho dost!
- [348] *{Jde ke dveřím do Pekla. Otevře je a volá.}*
Je tam volné místo? *{Dunivě zní: „Né!“}* Dobrá tedy.
- [349] *{Jde ke dveřím do Nebe. Otevře je a volá.}*
Je tam volné místo pro mě a mé bojovné a ukrutně statečné mravence?
Jsme milionkrát menší než člověk! *{Dunivě zní: „Né!“}*
- [350] *{K mravencům.}* Jdeme zpátky do bitvy. Tady už nebudeme ztrácet čas!
- [351] **Mravenci společně bez vůdce** > *{Zklamaně.}* Ééé.
- [352] **Vůdce mravenců** > Mravenečník čeká! Jdeme!
89. s. [353] **Rozhodovatel Ed** > Támhle tudy. Hihhi.
- [354] **Mravenci společně bez vůdce** > *{Zklamaně.}* Ééé.
- [355] *{Mravenci opouští Eda a míjí Dávla cestou zpět.}*
- [356] **Vůdce mravenců** > Obklopit . . . — nic, jdeme dál! —
- [357] **Đábel vypravěč** > Nepořádně mrtví. Nepořádně mrtví. Dobře jim tak.

Dobře jim tak.

{Dábel opět hutnou dobu vyhlíží dušičku. Jak je důmyslný v tom prohledávání prostoru. Nebyl on dříve také střelcem-odstřelovačem? Svě hledání končí výkřikem radosti, slovy.} [358]

Ďábel vypravěč > Tááám je jeden. [359]

{Znovu vysvitl Poslední obraz někoho z Umírajících. Ono na Rozcestí číslo tři nebývá tak rušno, všichni poctivě a řádně umírají, ale dnes je to vskutku divné, uznává to Ďábel i Rozhodovatel.} [360]

Ďábel vypravěč > Jestli jsme za divné považovali ty předchozí dva, tak tohle je unikát. Srdce v hrudi, jako z vosku, jen se dotknout. No, ale je to nechutné, no ne? To sami určitě uznáte. I já viděl spoustu hnusu, ale realita je stejně nejhnusnější. Fuj! Srdce! Fuj! Ještě se to hýbe. [361] s. 89.

Umírající doktor > *{Volným krokem přichází na scénu, značně unaven a vyčerpán. Výtvoru a stvoření, které se nechává nazývat Ďáblem, mnoho pozornosti nevěnuje. Pohlédne na srdce, jako jediný vidí svůj Poslední obraz, a jen mávne rukou. Mine Ďábla a jen, spíše sám pro sebe než pro něj, povídá.}* [362]

Tak se tedy povedlo? Tak se tedy povedlo!

Ďábel vypravěč > Pane, i na mrtvého, é, tedy Umírajícího, nevypadáte v pořádku. Mohu nějak pomoci? Nechcete snad skončit v Pekle, ne? Tam je relativně dost plno. [363]

Umírající doktor > *{Spíš než odpověď to zní jako mrmlání. Nesouvislá hrouda zvuků. I tak rozeznáváme pár slov. Poté mávne směrem k Ďáblovi rukou a jde směrem ke dveřím.}* [364]

Za-tra-ce-ný svět. Bych do toho kop. —

Ďábel vypravěč > Tedy ten vypadal. Nebyl to náhodou opět profesor Schnaps? Co si dobře pamatuji, ten tu jednou byl a šel zpátky na Zem. Ten se tu však ještě minimálně pár let neměl ukázat! Co ten tu dělá? Zrovna dnes? Nemám já zas nějaké staré zprávy? Kdo je má neustále číst? Ty zprávy z božského vedení. [365] [šnaps]

Myslím, že půjdu na toho panáčka, na skok, ke svému známému svatému [366]

na třetím rozcestí. Jsem vyprahlý z toho Věčného plamene, jak studna na poušti po křížovém tažení Mongolů.

Rozhodovatel ví asi více než my, snad dokáže říci, co tu ten stařík *tak brzo* pohledává. [367]

{Opona jde nahoru a dosti pomalu vstupuje do dveří tento stařík, prý profesor Schnaps. Skutečně, výraz Rozhodovatele svědčí o tom, že ví víc než řada ostatních.} [368] [šnaps]

Rozhodovatel Ed > Pane profesore, pojd' te dál. Né že bych vás rád neviděl, ale rozhodně ne tak brzo. Vás tu očekáváme až za několik let! [369]

Umírající doktor > Tak se tedy povedlo? Tak se tedy povedlo! [370]

Rozhodovatel Ed > Těžko říci, co tím myslíte. Dorazil jste na Rozcestí číslo 3, pokud máte na mysli tohle. [371]

{Podává značně unavenému, spíše nestřízlivému staříkovi, tekutiny.} [372]
Tady, nate, trochu vody nebo čaje. Máme výýborný čaj.

Umírající doktor > *{Stařík se dává trochu dohromady, alkohol udělal svou škodu.}* [373]
Děkuji. — Mně? Rozumíte, mně se to musí přihodit!

Rozhodovatel Ed > Pane profesore, nevím, jestli úplně rozumíte, proč tu jsem a kde jsme. [374]

Umírající doktor > Ale rozumím, já tu už byl. Když jsem byl na konferenci v Japonsku, bylo tam neštěstí. Jen hrstka účastníků lékařského sympózia se zachránila. To jste tu nebyl vy. To tu byl nějaký váš kolega. Asi jiná dištanc. [375]

Rozhodovatel Ed > To mě překvapuje, mám tu zprávy jen z třetího okrsku, tedy Evropy, ze čtvrtého, tedy Asie, ne. Ti mají víc práce a my jim do zelí nelezeme. Povídejte, pane profesore, pozorně poslouchám. [376]

Umírající doktor > V třiatřicátém jsem byl na lékařském sympóziu hnedle v Tokiu. Krásné město, jen jaksi přeplněné. Někáký teroristický útok či co, všude mrtví. U toho vašeho kolegy jsem byl hodiny, než to všechno [377] [tokyju]

[tokyja] prošetřil. Poctivý, to byl, to jako jo. Já se vrátil na Zem, ale řada světových špiček, chirurgů ze všech koutů světa, z Kanady, z Finska, no, z mnoha zemí, se již do Tokia nevrátila.

[378] **Rozhodovatel Ed** > Ukrutná tragédie. To je mi líto.

[379] **Umírající doktor** > Hrozná práce tohleto, rozhodovat *tak* o lidech. Nechtěl bych vaši práci dělat, ani za nic. A to jsem prosím doktor, celý život jsem se snažil proti vám zbrojit a poslat vám sem co nejméně lidí. Zachraňoval jsem různé pacienty s různými neduhy, až se mi to stalo osudným.

[380] Ted' když vidím, že osud těch lidí nebyl nikdy v mé moci, tak se mi z toho obrací, převrací a otáčí žaludek. Já si vždycky myslel, že má práce měla smysl. Pane Rozhodovatelí, nemělo to smysl. Tato práce také nemá smysl, vždyť lidé nad svým osudem nemají moc, nejsou nic, smrti neuniknou a pak se v ní takto babrat, *takto* před očima Umírajících.

—

[381] To není správné! — To není správné!

[382] **Rozhodovatel Ed** > No jo, já tuto práci dělám celou věčnost, čert ji vem.

[383] **Umírající doktor** > To vás asi nezajímá, jak jeden stařík přišel na nesmyslnost svého bytí. Raději vám řeknu, jak můj život končí. Také to asi nebude nic nového.

[384] **Rozhodovatel Ed** > S vaším dovolením, pane profesore, si budu vše psát. A s dovolením si dám jednoho panáčka.

[385] **Umírající doktor** > Ale prosím, prosím. Také bych nepohrdl, ale mám už, jaksi, dost. Jen si pište — hlavně ať frčím do Pekla, jinač stejně nepatřím. Lidem už pomáhat ne-bu-du.

[386] **Rozhodovatel Ed** > Snad tak hrozně nebude. — Ááá! —

[387] **Umírající doktor** > Přijel jsem za známými do Řecka, však víte, spousta slunce a té krásy. Po těch únavných letech konečně chvíle odpočinku, pokud si takového slova vůbec ve svém slovníku mohu dovolit. Konečně trochu klidu na tom světě.

- Rychlostí uragánu mě začali nahánět, že prý hrozná věc, prý atentát na náměstka ministra. Sám ministr se po mně ptal. Že prý musím ihned na operační sál a pomoci. [388]
- Rozhodovatel Ed** > Tuším, že jste šel pomoci člověku v nouzi. [389]
- Umírající doktor** > Ano, ano, tak praví lékařská etika. Pomoci se musí. Alespoň pokud síly stačí. Bože, já byl tak unaven. Prý to byl důležitý člověk, který zásadním způsobem nastartuje energetický průmysl. Takových důležitých lidí já operoval. Neskutečně mnoho. Čert je všechny vem.
- Bylo to tedy dílo. Lebku měl dost zničenou, dřevěný šrapnel u srdce, ale myslel jsem, že bych to mohl zvládnout. Začal jsem na něm pracovat. Práce poměrně odsýpala. [391]
- Rozhodovatel Ed** > Dvanáctsettrojka. Už je mi to jasné. [392]
- Umírající doktor** > Několik hodin jsem na něm dřel, ale únava mě začala pomalu přemáhat. Bojoval jsem s ní a v rámci možností si bral krátké úseky k nadechnutí. Bohužel v jednom kratičkém momentu — vteřinka, víc ne, jsem z pravé ruky podával sestře skalpel směrem k levé ruce, a... [393]
- Rozhodovatel Ed** > A, pane profesore? [394]
- Umírající doktor** > Kristepane, to je hrrozné. Taková školácká chyba. Lehce jsem skalpelem nabral horní část ruky. Prořízl jsem gumovou rukavici a trochu, ždíbek, skalpelu mi zajel pod kůži. Ne mnoho, ale zajel.
- Když to viděla sestra, tak málem omdlela, zůstala však při smyslech a začala s dezinfekcí. To by mi však musela během několika vteřin uříznout celou ruku, aby se cizí krev nedostala do mého krevního oběhu. Co by to bylo za chirurga bez levé ruky? Nemohla dělat nic, ani já. [396]
- Dokončil jsem operaci, snad se podařila, ale i tak pacient zůstával v kritickém stavu. Myslím, že nepřežije. [397]
- Rozhodovatel Ed** > Už tu dvakrát byl. Zatím žije. [398]

- [399] **Umírající doktor** > Takže on tu byl? Bych ho vlastníma rukama . . .
- [400] **Rozhodovatel Ed** > Pane profesore mám poznamenáno, ale nerozumím, proč jste tu vy?
- [401] **Umírající doktor** > *{Se slzami v očích.}*
No víte . . . No víte . . . Já se po operaci začal zajímat hlouběji o pacientovu krev, když už ji mám v sobě. Snad nemám. No víte, byla pozitivní.
- [402] **Rozhodovatel Ed** > Tak teď už rozhodně nerozumím — pozitivní . . . ne? To myslíte . . . ne?
89. s. [403] **Umírající doktor** > Ano, pacient byl v pokročilém stadiu AIDS. Naše věda [ajdz] je tak daleko, a přece tak blízko. Tohle jsem neunesl a šel jsem na skleničku, možná dvě. Jak jsem se vrátil na pokoj hotelu, vzal jsem si pár, možná víc, prášků, snad to byly prášky na spaní, ale ono je to jedno . . . a jsem zde. Jsem rád, že je blízko konec. Můj konec. Konec definitivní.
89. s. [404] Viděl jsem desítky umírat na AIDS a takhle skončit nechci. Hrrozná smrt. [ajdz] Já, který jsem celý život zasvětil záchraně lidí, si nyní nedokáží pomoci. Doufám, že mě pošlete do Pekla. Porušil jsem lékařské povinnosti a etiku! Nechci už nikomu s ničím pomáhat, chci jen konec.
- [405] **Rozhodovatel Ed** > Lékařské povinnosti a etiku? To přece není pravda, vždyť jste operoval nadlidskými silami. I my svatí bychom tohle nedokázali. To dokáží jen někteří. Já rozhodně ne. Si ještě jednu dám, na vaše zdraví, pane profesore.
- [406] **Umírající doktor** > Děkuji, ať vám chutná. Ano, operoval jsem, ale nezůstal jsem dalších šest kritických hodin u pacienta. Pokud by nastala jakákoliv kritická situace, tak by pacient zemřel. Rozumíte?
- [407] **Rozhodovatel Ed** > Konečně rozumím – i kdybych vás poslal zpět, tak se vzbudíte, třeba až druhý den, a už může být pozdě. No teda! — Ááá! —
- [408] **Umírající doktor** > Teď už rozumíte. Ten člověk možná zemře a já už mu nemohu pomoci. Jeho žití nebo nežití už není v ničích silách, snad Boha.

- Rozhodovatel Ed** > Bůh už tyhle zásahy nedělá a navíc si zítra bere dovolenou. [409]
- Umírající doktor** > Pak můžeme jen doufat. [410]
- Rozhodovatel Ed** > Dáte si ještě trochu teplého čaje? Já zavolám Ďábla, jestli tam už má nějaké místo, když tak žádáte o Peklo. Teď už rozumím a ani se vám nedivím. Asi, asi bych udělal to samé. Ještě, že jsem svatý. [411] s. 89.
-
- {Jeden ztracený mravenec Filip, ten nejmladší, proběhne za křiku „Ááá“ zleva doprava jevištěm.}* [412]
- {Mezitím Ďábel nečeká u Posledního obrazu, je volán k Rozcestí číslo tři. Kdyby čekal, viděl by Poslední obraz, dnes již potřetí. Šišku. Tento obraz je již dobře znám.}* [413]
- {Přichází náměstek ministra a nevypadá ani trochu dobře. Vypadá spíše špatně. Jen pokývne na duše, mává znechuceně rukama na diváky, že je vidí, a jde dále do kanceláře. Skoro jakoby si to mávání rukama vychutnával. Mává rukama, chvíli jde, pak zase chvíli mává rukama, jakoby chtěl něco říci, a zas jde a bezradně mává rukama. Přichází ke dveřím. Zaklepe a po chvíli vstupuje dovnitř.}* [414]
- {Těsně, než se dostane ke dveřím, proběhne ten ztracený mravenec zprava doleva s křikem „Ááá“. Mravenec Filip májí náměstka. Jeden neregistruje toho druhého; nějak vědomě.}* [415]
- {Opona jde nahoru a zprava do dveří s nápisem Země vstupuje Umírající hráč, náměstek ministra Martyn Würz.}* [416] [wyrç]
- Rozhodovatel Ed** > Pojd' te dál. [417]
- Umírající hráč** > Ještě jednou dobrý den. Vidím, že tu někoho máte. — Já počkám; nyní již definitivně. [418]
- Rozhodovatel Ed** > *{Směrem ke hráči.}* [419]
Pojd' te dál, tady je téměř rozhodnuto.
- {Směrem k lékaři.}* [420]
Pane profesore, tady máte flašku pravé domácí. Nate.

- [421] *{Zpět směrem ke hráči.}*
Pokud jste již umřel definitivně, tak si to ještě rád poslechnu. Pro vás tu mám karty, než na to zase zapomenu. Nate.
- [422] **Umírající hráč >** *{Usedá vedle lékaře.}*
Děkuji, já se s dovolením posadím. Víte, pane Rozhodovateli, Ede, Edíku, já nyní již definitivně umřel. Nevím, v čem vyšší moc vidí problém tentokrát. Ani tu svou karetní koncovku již nikdy s drahou paní, ministrem a jeho výtečnou manželkou, nedohraji. Je konec.
- [423] **Rozhodovatel Ed >** Povídejte, operace se nepodařila?
- [424] **Umírající hráč >** Ale naopak, podařila, dokonce jsem na chvíli přišel k vědomí. Ten doktor byl neskutečný. Jenže asi po hodině nastala krize a já upadl opět do bezvědomí. Jen jsem slyšel. Slyšel jsem, že toho báječného doktora nemohou sehnat, a že je jediný, kdo může tuto krizi zvrátit. Celý personál se snažil. Ale nepodařilo se.
- [425] Měl bych tomu doktorovi poděkovat, udělal vše co bylo v jeho silách, možná ještě více. Škoda, že jej nezastihli. Možná odjel nebo odletěl domů. Asi to tak mělo být a já nyní mohu v klidu umřít. Tak jsem opět tady. Mám-li mít poslední přání, pošlete mě do Nebe; co já v Pekle? Já se tak v životě snažil. *Tak moc.*
- [426] *{Doktor jen tiše poslouchal – nyní mu bylo jasné, že pacient mohl slyšet, ale neviděl, takže v té chvíli o něm ještě neví.}*
- [427] **Rozhodovatel Ed >** No jo, zjistím, jestli je to ještě možné. Mimo jiné – za chvíli přijde Dábel – toho jste již potkali. Tady pan profesor chce zase do Pekla, to je dost plné. Musím počkat na zprávy z Nebe. Dáte si také čaj? Máme výborný čaj.
- [428] **Umírající hráč >** *{K Edovi.}*
Čaj? Ne, děkuji.
- [429] *{K profesorovi.}*
Vy jste tedy profesor a chcete do Pekla? To je zvláštní.
- [430] **Umírající doktor >** *{Nesměle.}* Ano, je to tak.

- Umírající hráč** > Počkejte přece. — Váš hlas poznávám. Nebyl jste to nakonec vy, kdo mě operoval? [431]
- Umírající doktor** > {*Nesměle.*} Ano, je to tak. [432]
- Umírající hráč** > Ježišmarjá, tisíceré díky, i když jsem nakonec umřel. [433]
- Umírající doktor** > Vy! Vy! [434]
- Umírající hráč** > Co se děje, pane profesore? [435]
- Umírající doktor** > Vy jste mě zabil! {*Plivne mu do tváře.*} [436]
- Umírající hráč** > {*Utíraje se. Smíšené pocity.*} [437]
Co, co, co? Já? To nemyslíte vážně, že ne? Já několik posledních hodin jen ležím v bezvědomí!
- Umírající doktor** > {*Důrazně.*} [438]
Človče, víte vy, že jste HIV pozitivní? [há í vé]
- Umírající hráč** > Cože? Já! — To snad ne! Ježišmarjá, to snad ne! Já? Jak? [439]
Kdy? To snad manželka ministra . . . nebo nějaká jiná?
- Umírající doktor** > Nevím kdo. Nevím s kým vším spíte, ale já se řízl během operace, ždíbek, ale řízl, a už se s tím nedalo nic dělat. [440]
- Umírající hráč** > Ne! Pane profesore, pokud, pokud já jsem vážně . . . tak to se moc omlouvám, to jsem nikdy nechtěl! Někomu takto ublížit. Ne, Rozhodovateli, já nikdy nechtěl. Já mám ženu a děti, trochu těch úletů bylo, ale tohle přece ne. Ne! [441]
- Rozhodovatel Ed** > Tak tady to máme. Jeden *pozitivní*, jeden *nedbalý*. Vše mám poznamenáno. {*Těch panáčků bylo už trochu moc, ne?*} [442]
- Umírající hráč** > Nedbalý? Jak to myslíte? Nepil vy jste? [443]
- Rozhodovatel Ed** > Ále, pan profesor se pokusil se zabít. Místo toho, aby zůstal u vašeho lůžka po dobu kritických šesti hodin. [444]
- Umírající hráč** > Ne! Vy jste tohleto? — [445]
{*Vyskočí a začne profesora škrtit. Jakoby nebyli oba dost mrtví.*}

- [446] *{Po nějaké době se připitému Rozhodovateli téměř podaří, takže vlastně vůbec, Umírajícího hráče, náměstka ministra, uklidnit. Profesor se ani mnoho nebránil, byl zoufalý a chtěl jít v klidu do Pekla. V té chvíli přichází na Rozcestí Ďábel a vidí tu spoušť. Přiskočí a pomůže zachránit škraceného profesora. Jakoby tento náměstek přiškrcoval lidi dennodenně.}*
- [447] **Ďábel** > Tedy tohle je ale nadělení, to je horší než u nás v Pekle. Co se tu děje? Jako bych neměl svých starostí dost.
89. s. [448] **Rozhodovatel Ed** > Hihhi. To je na delší povídání. Stručně: na spis dvanáctsetřetí spáchal spis dvanáctsetčtyři atentát, vyvázl jen o vlásek a tady pan profesor, spis dvanáctsetpět, se jej pokusil zachránit. Během operace se však řízl jeho hiv pozitivní krví a pokusil se o sebevraždu. Mezitím se tadyhle spis dvanáctsetřetí dostal znovu do kritického stavu a neměl jej kdo jiný zachránit. To mohl jen tady profesor, spis dvanáctsetpět. Ták to je.
- [há í vé]
- [449] **Ďábel** > *{Klidně.}* Ták to je! Naděláte!
- [450] Co teď s nimi? Tedy prvně, proč jsi mi volal? Tys pil? Víš, že mám směnu u Posledního obrazu a navíc ten zatracený Věčný plamen. — Ty jsi pil beze mne? Dal bych s tebou, sakra! Cítím domácí! — Müller už odešel? Škoda; chtěl jsem nahodit řeč. —
- [myler]
- [451] **Rozhodovatel Ed** > Pane profesore, zde, vaše brýle.
- [452] **Umírající doktor** > Děkuji, je to hrubián, tenhleten pán.
- [453] **Rozhodovatel Ed** > Ale vím, tady profesor chce do Pekla. Trvá na tom. Je tomu tak, profesore?
- [454] **Umírající doktor** > Ano, jinde být nechci. Celý život a pak toto. Chci být sám a již žádných lidí.
- [455] **Ďábel** > U nás není místo. Nemůžeš je oba poslat do Nebe?
- [456] **Rozhodovatel Ed** > Tam jsem dneska už jednoho poslal, dvanáctsetčtyřku, nějakéj elitní vojenskej odstřelovač. Tam už jen stěží bude místo.
89. s. [457] Čekám na odpověď, nevím, kde ti andělé pořád lítají. Víte, oni jsou

normálně dochvilní. Za dobu mého působení, za milión let, nebylo jediné zpoždění, jediná nepřesnost, jediná chybička. Až dnes. To je divné!

Ďábel > {Zadumaně.} Divné to tedy je! [458]

Rozhodovatel Ed > Zatím si je nechám tady, ty dva. Prozatím. Snad jim to na Zemi nebude moc divné, že tam mají položivá, polomrtvá těla, ale jiné možnosti nemám. Pracuji s tím, co mám, Nebeské zákony se nesmějí obcházet, to náhodou dobře vím. Alespoň tento dobře znám. [459]

Umírající hráč > Říkáte elitní vojenskej odstřelovač? Nebyl to právě ten, který mě na ostrově to — střelil sem? [460]
{Ukazuje na hlavu.}

Rozhodovatel Ed > Asi ano, byl u nějaké sopky. [461]

Umírající hráč > Ježíšmarjá, to byl on. Já ho dostat do ruky . . . — [462]

Umírající doktor > Dělal jen svou práci. [463]

Umírající hráč > Ještě vy do toho mluvíte, vy, co jste to nedotáhl do konce. [464]
Vždyť jsem tu taky kvůli vám. Dobře vám tak, to Peklo.

Ďábel > Jak říkám, Peklo je pro dnešek plné. — [465]

{Boční scéna. Odstřelovač leží na vyhlídce a za ním jsou vidět dveře na Rozcestí číslo 3. Vidí Nebe. Zaměřuje a kryje tento vstup. Všude kolem jsou náboje. Dvě pěkné hromádky nábojů. Občas místo optiky vytáhne obří dalekohled, takový nemá ani Ďábel, a sleduje okolí.} [466]

{V optice najednou vidí něco neobvyklého. Ucukne leknutím a zaměřuje blíže. Je vidět mravenečnicka. Říká: „Taková přesila to byla! Zatracení mravenci. Dostali mě. Těch bylo! A jak řvali!“ Přiběhne těsně k odstřelovači. Ten po chvíli v optice vidí jen jeho mrkající oko.} [467]

Umírající odstřelovač > Jedeš, potvoro! To tu kreju, nevidíš? [468]

{Mravenečnick zklamaně odchází. „Vždyť už jdu. No jo, aby to čert vzal.“ Pokračuje si ve svém mrmlání a hudrování: „Já ty mravence potkat . . . Banda jedna. Takhle mě zřídít.“} [469]

- [470] *{Odstřelovač zaměřuje čtyři anděly a v domnění, že to jsou útočníci, je z Nebe sestřelí. Jsou to andělé – poštovní doručovatelé. To z nebeské výše zpozoruje Bůh. Začne jednat.}*
- [471] *{V dálce se začíná ozývat hrozné nadávání, křik a bědování. Na Rozcestí číslo 3 to zaznamenají, utichávají a vyčkávají, co se přivalí. Také kam jinam jít; všichni nepořádně mrtví, Peklo plné a na Nebe se čeká. Něco z Nebe musí přijít. Snad to nebudou pekelné hromy a blesky, to by o tom Ďábel měl něco vědět. Nebo že by neplánovaná spotřeba hromů a blesků? To by tak chybělo!}*
- [472] **Bůh** > *{V dále.}*
Jen pojd' te, jak jste se sem vůbec dostal? Jak je to možné, za tohle někdo povalí do Pekla.
- [473] **Umírající odstřelovač** > *{V dále.}*
Co já? Já říkal, že mně je jedno, kde budu. Hlavně když tam budu moct střílet.
- [474] **Bůh** > *{V dále.}*
To rozhodně, to ten vůl na Rozcestí číslo 3. Jedině on je tak vygumovanej, že vás sem poslal.
- [475] **Umírající odstřelovač** > *{V dále.}*
Já za nic nemůžu. Pusťte mě, já si jen neškodně střílel.
- [476] **Bůh** > *{V dále.}*
Prýy neškodně? Člověče, duše mrtvá, víte vy, co jste udělal, co jste natropil škody?
- [477] **Umírající odstřelovač** > *{V dále.}*
Áúúú, to bolí. Pusťte mě.
- [478] *{Rozcestí číslo 3 očekává problémy, ale nikdo nic nekomentuje. Bůh je Bůh, je nejvyšší. Ani takový vojenský týpek, profesionál, samej sval, s ním nepohne. Peklo toho sice má plné zuby, ale zbrojení proti Božstvu se krutě nevyplatilo – to už dávno ví, ví to přes milión let.}*
- [479] **Bůh** > *{Otevírá dveře, vstupuje a táhne za sebou odstřelovače. Ten stále*

ničemu nerozumí.}

Tady máte toho svého uprchlíka.

Rozhodovatel Ed > Hihhi. Uprchlíka, Bože? To je dvanáctsetčtyřka. [480]

Bůh > To vy jste jej pustil k nám? [481]

Rozhodovatel Ed > Ano. *{Nemůže rychle najít výmluvu.}* Peklo má plno. [482]
Hihhi.

Ďábel > Je to tak, máme plno, všechny kotle i kotlíky napěchované až po [483]
hrdlo. Není kam dávat dušičky. Jedinou duši není kam nacpat.

Bůh > *{Směrem k Rozhodovateli.}* [484]
Vy špínó špinavá, zítra mám jít na dovolenou, za rodiči, a teď tohle.
Víte vy vůbec, co tady ten v Nebi natropil?

Rozhodovatel Ed > Ne. Však se tam může všechno, ne? [485]

Bůh > *{Směrem k Rozhodovateli.}* [486]
Vy pošahánku pošahaný, kolikrát mám říkat, že po Kristu se v Nebi už
nemůže dělat vše. Vše se může jen v Pekle, i když značně přeplněném.

{Směrem k divákům.} [487]s. 89.

Je to tam přeplněné asi jak tady těma dušičkama. — Ale vždyť já vím,
plno je všude. Já lidem říkal: „Rost' te a množte se!“ Ale co oni vyvádí,
to je zběsilé. To je skoro už na intervenci. Nástrojů k tomu mám dost:
záplavy, vichřice a takové.

Ďábel > No u nás se taky všechno nesmí! To jako pozor! [488]

Bůh > *{Směrem k Ďáblovi.}* [489]
Vy, tichošlápku přišláplý, ticho. Ještě vy se do toho pleť te.

Bůh > Tento váš holoubek těmi svými kousky, střelbou posvěcených nábojů [490]
do andělů, dva úplně zabil a dva leží v božské nemocnici. Dva anděly!
Rozumíte? Dva! Proč ty náboje nejsou už uklizené? To tu budou dalších
milión let?

Rozhodovatel Ed > Tady není koho tím zaměstnat! Hihhi. [491]

- [492] **Bůh** > No. No, není.
- [493] **Rozhodovatel Ed** > Proto ti andělé dnes tak náhle nepřišli. Politovánímhodné. Hihihí.
- [494] **Umírající odstřelovač** > Brali to tu útokem, tak jsem to tu bránil! Padali jak ti na Cejlonu! Ted' ví, zač je toho profesionální odstřelovač.
- [495] **Bůh** > *{Směrem k odstřelovači.}*
Říkám vám to naposled, zatračenče ztracená: mlčte už konečně!
- [496] *{Směrem k profesorovi.}*
A vy jste kdo?
- [497] **Umírající doktor** > Já jsem profesor Schnaps, já tady operoval *{Ukáže.}*
[šnaps] tohoto. Umřel jsem, chci do Pekla, to je plné a tak čekám.
- [498] **Umírající hráč** > *{Měnicí barvy v obličejí a vrhající se na elitního odstřelovače.}*
Tak to jste byl vy? Vy! *{Skočí na něj a začíná odstřelovače škrtit podobně jako před chvílí profesora.}*
- [499] *{Přiskakuje k němu pohotový Dábel a odtrhává náměstka ministra od odstřelovače. Člověk by to do náměstka ministra neřekl, jak je hbitý a jak pohotově dokáže škrtit takového elitního odstřelovače. Ten se ani mnoho nebránil, byl zaskočen.}*
- [500] **Umírající odstřelovač** > *{Přiškrčován.}*
Já jen plnil — svou práci — a to dobře. — Nechte mě. —
- [501] *{V zoufalství z posledních sil.}*
Chro chro chro. —
- [502] **Bůh** > *{Naštvaně.}* A mám toho dost. Zítra mám dovolenou a taková banda mi ji nezkaží. Tady se udělá pořádek!
- [503] *{Směrem k profesorovi.}*
Vy chcete do Pekla?
- [504] **Umírající doktor** > Ano, nechci už nikomu pomáhat! Celý život takto ztratit. Ale Peklo je už plné.

- Ďábel** > Cože? Přesně tak, u nás je plno! [505]
- {Ukazuje na diváky.}* Jak ti živí, se podívejte, to vidíte. — Je tu narváno jak v mých pekelných kotlích. [506]
- Bůh** > Žádné ale, žádné cože! [507]
- {Směřem k Ďáblovi.}* [508]
- Ty si dej majzla, divochu pokrevnej, zase jsem tě dneska slyšel, jak mluvíš — k nim *{ukazuje na diváky}* — k duším a to ještě živým. K mrtvým si mluv, jak chceš!
- {Směřem k odstřelovači.}* [509]
- Vy rozhodně nezůstanete v Nebi, pofrčíte dolů. Žádná střelba!
- {Směřem k náměstkovi ministra.}* [510]
- A vy, ať jste, kdo jste, se mi zdá, že jste pěkné kvítko — vy půjdete také dolů!
- {Směřem k Rozhodovateli.}* [511]
- A vy, Rozhodovateli, vy si seberte své švestky a půjdete uklízet ty svaté náboje. Chlastat, to jo, to jo, to tak. —
- Tady se to zavře, vyčistí, obmění, prostě něco, ať si ti lidi pocheípají jako krevety, pro mě za mě. Ale dokud ty náboje nebudou uklizené, *{hluboce dýchaje}* tak se — do — tohoto — Rozcestí — znovu — ne-vrátí-te! Rozumíte? [512]
- {Směřem k profesorovi.}* [513]
- Vy jste vzdělaný člověk, profesor, zůstanete tady a převezmete tuto práci — okamžitě! Lidi nelidi! Mrtví nemrtví!
- {Směřem k Ďáblovi.}* [514]
- Zařid' si to dole, jak chceš, ale ptačinec mi tu už dělat nebudete! Takového ptáka Nebe nevidělo!
- {Ke všem s opovržením.}* [515]
- Óch, i ty vaše problémy, ty vaše problémy lidské!
- {Téměř jednohlasně, až na opožděného Eda.}* [516]

- [517] **Ďábel** > Cože???
- [518] **Rozhodovatel Ed** > *{Smích opilce.}* Hihhi. *{Rázná změna k agresivitě.}*
Cože???
- [519] **Umírající hráč** > Cože???
- [520] **Umírající odstřelovač** > Cože???
- [521] **Umírající doktor** > Cože???
- [522] *{Nyní již opět postupně.}*
- [523] **Ďábel** > Zlořádě zlořádký, je narváno k prasknutí, takového nesmysla nesmyslného jsem ještě neviděl. Krev nekrev: táhni ke svým a nezasahuj do věcí, kterým nerozumíš!
- [524] **Rozhodovatel Ed** > Ani přes ječící jepice! Já na staré miliónové kosti půjdu sloužit k jinému Bohu. Jdu! A vy, neřáde neřádká, mě nezastavíte!
- [525] **Umírající hráč** > Víte vy vůbec, kdo *já* jsem? Víte vy vůbec, kdo *já* jsem? Já do Pekla nepůjdu! Přes mou mrtvolu! Jste nic a nikdo s hodnotou nula mi nebude nic přikazovat! Bůh! To tak!
- [526] **Umírající odstřelovač** > Cože, tak to být nemůže a nebude. Já chci střílet! Myslím, že dostanete jednu kulku mezi oči a to právě teď. Ještě líp, roztrhnu vás vlastníma rukama!
- [527] **Umírající doktor** > Vy darebáku darebácká, zapeklenče zapeklená! Žádných lidí nechci vidět, vzdělán nevzdělán, již nikdy žádných lidí! Pro mě za mě si je vezte všechny do Nebe, anebo rovnou do Pekla! Já tu nebudu!
- [528] *{V jednom okamžiku se na sebe všichni podívají a snad našli i společnou myšlenku.}*
- [529] *{Téměř jednohlasně.}*
- [530] **Ďábel** > Na něj!!!
- [531] **Rozhodovatel Ed** > Na něj!!!

- Umírající hráč** > Na něj!!! [532]
- Umírající odstřelovač** > Na něj!!! [533]
- Umírající doktor** > Na něj!!! [534]
- {Všichni se společně vrhají na Boha, povalí jej na zem, vytváří se hromada těl. Dostává od nich slušně do těla. Hrozný křik se ozývá z té haldy šesti těl. Nelidský to křik neživých.}* [535]
- {Bůh by nebyl Bohem Stvořitelem, aby si s takovou hromádkou neporadil.}* [536]
- {Prásk. Křik. Následuje hrozná rána, osvětluje celou místnost oslnivým světlem.}* [537] s. 89.
- {Za okamžik nad hromadou pěti těl stojí vítězoslavně Bůh a významně pokyvuje hlavou na tu hromádku pěti těl.}* [538]
- Bůh** > Jak jsem řekl, tak to bude. Zmizte mi z očí . . . nyní jdu na dovolenou a opovažte se tu nadělat svinčík; sic s váma zatočím až do *{zbytek nahlas}* — posledního — patra — *mého* — Pekla. — [539]
- {Opět téměř jednohlasně, pokorně, svorně a se sklopenými hlavami.}* [540]
- Ďábel** > Ano, Bože. [541]
- Rozhodovatel Ed** > Ano, Bože. [542]
- Umírající hráč** > Ano, Bože. [543]
- Umírající odstřelovač** > Ano, Bože. [544]
- Umírající doktor** > Ano, Bože. — — — [545]
- {Padá bílá opona.}* [546]

*** * ***

PÍSEŇ: Odchod mrtvých. Část I. 🎵 {Zpěv.}

- [547] *{Bílá opona nahoru. Bůh sedí na vyvýšené židli ve vzduchu. Kývá celou dobu hlavou a občas lehce mává rukou na nešťastníky. Pětice se kolem něj točí ve směru hodinových ručiček. Každý z nich má obě ruce natažené do stran. Jednou rukou se dotýkají sloupu, na kterém sedí Bůh, a druhou ruku natahují do dále. Ve chvíli, kdy mluví, se otočí čelem k divákům, promluví a pak se zařadí zpátky. Kolo z této pětice, hvězdice, se pootočí. Pořádí je Ďábel-Ed-Würz-Müller-Schnaps. Ve chvíli, kdy hovoří nebo zpívají společně, se postaví před sloup do řady, ruce natažené do stran ve směru svých spolutrpiteľů. Při znovuvtvoření hvězdice je Schnaps nejbliže divákům, aby se povedlo celé slepé otočení. Až zpět k Ďáblovi, který poté hovoří jako první.}*
- [548] *{V pozadí čtveřice mužů nese na ramenou rakev, postupně zleva-doprava, zprava-doleva. První přechod je nejbliže divákům a postupně se při každém průchodu vzdalují. Takové cik-cak zepředu do pozadí.}*
- [549] [Refrén]
- [550] Já jsem Ďábel. Já jsem Ed. Já jsem Würz. Já jsem Müller. Já jsem Schnaps.
{Postupně představí každý sebe. Slepé otočení.}
- [551] Já jsem vinen. *{Každý a postupně. Celkem pětkrát. Slepé otočení.}*
- [552] Já jsem ztracen. *{Každý a postupně. Celkem pětkrát. Slepé otočení.}*
- [553] Já jsem sbohem. *{Každý a postupně. Opět je to pětkrát. Slepé otočení.}*
- [554] *{Zbytek Refrénu společně nastoupeni v řadě.}*
- My jsme ti,
kterým nikdo nikdy nepřál.
- My jsme ti,
s nimiž si Osud nehrál.
- My jsme ti,
které Bůh řádně ztrestal.
- My jsme ti,
jimž Věčnost řekla Nazdar.

My jsme všichni v Háji,
máme to již spočítaný.

My pětice trpících,
stále marně doufajíc.

{Opět utvoří hvězdici, dvě pomalá otočení hvězdice naslepo.} [Konec Refrénu.] [555]

{Refrén dvakrát. Píseň končí kratičkým veršíkem.} [556]

Já už tedy jdu,
asi si tu pobudu!

*{Zpívají veršík dvakrát v řadě společně. Utvoření hvězdice. Slepé otočení. [557]
Poté kratičký veršík každý zvlášť a šeptem. Jakmile to řekne Ďábel,
odejde a až zmizí z dohledu, pokračuje další. Zbytek hvězdice se mezitím
otáčí, poté zpívá sólo Ed, odejde atd.}*

{Světlá opona dolů.} [558]

*** * ***

DOHRA

- [559] *{Vpravo na židličce sedí zbitý a ztráskaný Ďábel s rukama ve tváři. Dalekohledy má po boku, hvězdářský před sebou, ale nejeví o ně pražádný zájem.}*
- [560] **Ďábel vypravěč** > *{Kroucí nevěřičně hlavou.}*
Já a do posledního patra Pekla? — Já? —
Takovou urážku jsem ještě neslyšel. —
Vždyť technicky je *mé*, to Peklo, ne? —
{Šahá po rozbitém těle.} Aú — aú — asi tedy není. —
- [561] *{Směrem k divákům. Vstává ze židle.}*
Byli vy jste vůbec na Rozcestí? —
Byli vy jste vůbec v Pekle? —
Asi málo z vás; to byste museli být prvně už na Rozcestí. Takhle nějak to vypadá na Rozcestí, takový jeden nepodařený — za-tra-ce-ný — den.
—
Úplná škoda mluvit. —
- [562] *{Mává rukama jako výraz úplného zhnusení, poté pěstmi směrem ke stropu.}*
- [563] *{Do Ďábla udeří blesk s doprovodem hrozného rámusu. Podobně jako výhra Boha nad tou pěticí vzpurníků. Ďábel se složí k zemi, kdo by také ne, a snaží se dávat trochu dohromady, ovšem vleže. Má bolesti a křeče. Zhluboka dýchá, řve ukrutnou bolestí.}*
- [564] **Bůh** > *{V pozadí se po chvíli, co ten řev bolesti Ďábla ustoupí, ozve.}*
Já to slyšel! —
Říkám, žádné klábosení s živými dušemi! —
Táhni zpátky k mrtvým! —
Už žádné vysedávání před Rozcestími! To bylo naposled! Tím si buď jist! —
- [565] **Ďábel vypravěč** > *{S obtížemi bere hvězdářský dalekohled sebou. Nic tam po něm nezůstává. Plazí se mimo jeviště směrem doleva s obrovskými problémy, s bolestmi a křečemi, a s nutnými přestávkami.}*

Tak já se s váma — dušičky živé — už jako loučím —
a třeba brzy na viděnou — *u nás* v Pekle. —

{Těsně než zmizí z dohledu diváků usíná únavou.} [566]

To byl ale den. — Ten dnešní den by byl za námi. — Tak zase zítra. —
Nashledanou, dušičky. — Musím si odpočinout. — — —

{Usne. Žužle palec v puse.} [567]

{Zbytek jsou převážně jen gesta a mimika, hlasy a zvuky beze slov. Dva andělé jej odnesou do Pekla k Věčnému plamenu. Křísí jej Nesvěcenou vodou. Ďábel se dává trochu dohromady a hovoří k andělům. Ďábel děkuje andělům, že se s ním trmáceli až do Pekla. Ti se různě klaní, obdivují to tam. Ďábel ukazuje své Podsvětí (jako v úvodu divákům). Věčný plamen hoří více a více. Údiv všech. Pak přijdou výbuchy Věčného plamene a všechno se tam rozpadne, propadne, zhrouťe a zkolabuje. Kdo říkal, že se to stane? (Ďábel.) Tak ten to říkal správně. Zасыпání všech. Postupné vstávání a nadávání andělů. Jsou ošetřeni a je jim zafašovaná hlava (v druhé hře jako ochránci Post a Script). Ďábel se omlouvá a vyprovází je ke světlu, na Rozcestí. Ve dveřích se mu strasně směje opilý Rozhodovatel Ed a dává si další skleničku. Ďábel jde do středu, dívá se nevěřícně kolem dokola a spráskne ruce. Vzdechává. Sedne si a hlavou kroutí po tom nadělení. Vzdechne. Spráskne znovu ruce. Lehne si a kroutí hlavou. Vzdechne potichu. Spráskne ruce naposledy. Leží.} [568]

{Bílá opona.} [569]

*** * ***

ZÁVĚREČNÁ PÍSEŇ: Loučení se s mrtvými. Část I. {Zpěv.}

- [570] *{Bílá opona je dole. Tlumené světlo. Zprava (dle diváků) nastupují zpěváci do jedné řady. Kdo zrovna nezpívá, má sklopenou hlavu. Všichni drží v ruce hořící svíčku.}*
- [571] *{Jeden hlas.}*
Nebud' te tak moc smutní,
nevypadaj vůbec vděční.
Rozcestí je poslalo,
přímo dolů nastálo.
Věčnost, to je vzácný dar,
važme si jej, byl jim dán.
- [572] *{To samé všichni.}*
- [573] *{Jeden hlas.}*
Muži hrdí, muži stateční,
tiší, hraví, a tak bezmocní.
Opustili jste slunce, zemi, krásy světa,
nezůstalo vám zhola nic, než jen čekat.
Osud, to je vám tak zrádný karban,
fixluje, šidí, je to divná karta.
Zničí úplně vše,
co bylo, i to, co je.
- [574] *{To samé všichni.}*
{Jeden hlas.}
Tak se všemi úctami,
opušt' me ty karbany.
Radujme se z toho našeho bytí,
je ho málo jak zimního kvítí!
- [575] *{To samé všichni.}*
- [576] *{Přehraní poslední části, jen hudba bez hlasů.}*
- [577] *{Vystupuje jeden zpěvák nebo zpěvačka. Zpívá první/druhou/třetí část. Po*

zpěvu se řadí zpátky k ostatním. Poté zpěv všichni. Znovu vystupuje tento středový zpěvák atd.}

{Po poslední části se sólo zpěvák řadí k ostatním. Sklopí hlavu.} [578]

{Poté odchází směrem doleva jeden po druhém. Další odchází, jakmile ten před ním není vidět. Během toho: přehrávání poslední části, jen hudba bez hlasů, zpěváci v rytmu mručí tak dlouho, dokud všichni neodejdou.} [579]

{Padá tmavá opona.} [580]s. 90.

Konec Punktum

Autorské poznámky

- [2] *Strana 31. O sebevrahovi. První třetina.* Na tomto místě, před začátkem (ve středu a na konci) dvojhry, je rozložena ve Sbírce absurdní minihra (antiminihra) o sebevrahovi a jeho neúspěšných devíti pokusech umřít. Sebevrah nehraje žádnou roli ve dvojhře. On přihlížející nevidí a neslyší. Ale minihra je jen o mimice a gestech, bez mnoha slov, a nechť si ji zařadí zkušený divadelní režisér, uzná-li tak za vhodné. Přihlíží, sází si na něj, kazí a směje se mu samotný Bůh spolu s Dáblem; za posmívání a sledování, pobíhání a smíchu svatých i nesvatých stvoření. Bůh a Dábel sedí na židličkách, ostatní stojí a fandí sebevrahovi. Je to opak celé dvojhry: člověk chce, ale není mu umožněno zemřít. První tři pokusy jsou (další tři jsou na straně 90 a poslední tři jsou na straně 161):
- 1) oběšení,
 - 2) zastřelení,
 - 3) podřezání žil.
- Může na úplném začátku říci: „Chci se tady a teď zabít!“
- [10] *Strana 32.* Němec Otto. Němci dělali, dělají a budou dělat problémy na Zemi, v Nebi i Pekle. Bráno sarkasticky, samozřejmě.
- [21] *Strana 33.* Zde se s mým divadelním oponentem strhla jedna z těch větších diskuzí. Můj plán bylo rozebrat byrokracii a naznačit chaotičnost a nefunkčnost věcí posmrtných. Něchtěl jsem jít do extrémů. Oponent byl toho názoru, že to není ono a ať to předělám. Já byl proti. V pracovní verzi existovaly navíc vulgární výrazy, které mi tam také vadily, ale nevěděl jsem, co s nimi. Poté jsem výrazy upravil, ale do struktury textu jsem nezasáhl. Obhájil jsem svůj plán reprezentovat nesmyslnost a zbytečnost Rozcestí a potažmo celé první hry. Systém je, ale nefunguje. Bezvadně však funguje neefektivnost, duplicita a užívání si bohémského života; pokud není Bůh nablízku. Bůh je kapitola sama o sobě. Ryba smrdí od huby, co dodat.
- [31] *Strana 36.* První, co člověk vidí před příchodem na Rozcestí, je sám Dábel. To je radost, že? Má mnoho podob a tváří. Není to Dábel z nejnižší vrstvy Pekla (dle Dantovy vize). Nejnižší vrstvy se bojí. Chová se jako milión let staré dítě, puberták. Kde jsou ostatní? Nejsou, to byla ta bitva před miliónem let s Nebem. Je to takový sirotek, ale zodpovědnosti má dost. Ve druhé hře dvojhry je spíše drsným mužem.
- [34] *Strana 36.* Poslední obraz reprezentuje poslední vjem ze Země. Obrázky mají být čisté a z vosku. Vosk je vhodný materiál k umělecké tvorbě.
- [39] *Strana 36.* Když nevíme, jestli je Dábel muž nebo žena, tak ani nevíme, jestli je sexuálně orientován na muže, nebo ženy, nebo obojí.
- [68] *Strana 39.* Říkal!
- [90] *Strana 40.* Bridž je olympijskou hrou. Česká republika pravidelně vysílá týmy. Mj. bridž je technicky jedna z nejlépe propracovaných karetních her. Získala si své srdce mnoha lidí, včetně autora. Hrává se nejčastěji v karetních klubech; ve Zlíně takový žádný není. V Uherském Hradišti jeden klub je. Nebud'te však zklamaní, protože bridž lze hrát i přes Internet. Můj oblíbený server je <http://games.yahoo.com/>. Hrát můžete po internetové registraci.
- [101] *Strana 41.* Také Ed je jen služebníček, i když svatý.

- [169] *Strana 48.* Tohle je jedna ze zásadních vět. Jedná se o profesionálního zabijáka nejvyššího kalibru, který může kdykoliv zabít kohokoliv a vytrtit se. On, jehož ruka je nejmocnější zbraň, musí být řízen. Je mu jedno kým a jaké má úkoly. Svou nutnost být řízen a nabídkou svých služeb nekončí ani po smrti. Ve slově „pane“ je řečena i touha a chtění být veden, a zároveň, že takovou osobu snad našel. Že před ním stojí Ďábel, Bůh nebo Rozhodovatel Ed je mu už lhostejné. Mince osudu se převrací po větách. Ďábel, největší pekelník, obdivuje odstřelovače jako umělce. To je síla, že?
A co je síla největší? Ed jej chladně zastaví; buď je mu to jedno, anebo si ze spisu vyčetl, co potřeboval. Flegmatik a nezodpovědná osoba. A ten alkohol! To nemůže vyústit jinak, než jen v problémy.
- [171] *Strana 49.* Další skličující věta. Ďábel nabízí své služby odstřelovači. Existují zde nějaké logické vztahy a vazby? Ne, neexistují! Ďábel obdivuje práci odstřelovače, podobně jako Ed později obdivuje jiné duše. Trochu zvláštní, není-liž pravda? To je v pořádku. Tak to tam totiž (ne)funguje.
- [176] *Strana 49.* Jako řada jiných umírajících účastníků hry by vše přežil, kdyby se to vzalo pořádně a do důsledků. V jeho případě nesedí čas úmrtí. On měl být vrácen a vše by přežil. Podobně se domnívá doktor, že by nestihl náměstka zachránit. Opět chybně. Stihl by to. Náměstek v závěru už ztratil důvěru, opět chybně. *Drobné* byrokratické nejasnosti a nepřesnosti vyústí ují v obrovské ztráty.
- [181] *Strana 49.* Bůh. Dle něj všechno funguje perfektně a on musí přijít Eda zkontrolovat! Tolik zpráv z božského vedení a on musí přijít osobně a sdělovat co a jak chce dělat. Není to padlé na hlavu? Je!
- [287] *Strana 61.* Co tu dělají mravenci? Proč by takový primitiv jako člověk mohl mít duši a mravenci ne? Je to duše rozměrově malá, ale je. Mravenců je moc. A možná ještě víc.
- [353] *Strana 64.* Ed projevuje známky opilství, lhostejnosti a deprese zároveň.
- [361] *Strana 65.* Proč se Ďáblovi hnuší srdce? Asi proto, že je to tělo ještě živé a to Ďábla moc nebere.
- [403] *Strana 70.* Konec definitivní? Doktor totiž neví, že to s umíráním tak absolutní není, a že definitivní konec neexistuje. Byl by zklamán, kdyby mu to někdo řekl.
- [404] *Strana 70.* Ve dnech psaní této Sbírkky je AIDS stále nemoc neléčitelná. To jen na okraj. Až bude AIDS léčitelný, tak sem napíšu jinou neléčitelnou nemoc. Aby hra neztratila šmrnc, dodávám s úsměvem.
- [411] *Strana 71.* Čaj je oblíbeným nápojem všude; na Zemi, v Nebi i Pekle. Dobře uvařený čaj by probral i mrtvého.
- [448] *Strana 74.* Jestli je vám divná podobnost v číslování spisů, tak se ničemu nedivte. Ačkoliv je tu přemíra chaosu, tak i náhody. V těch obrovských haldách se tito tři vyskytli vedle sebe. Neobyčejné.
- [457] *Strana 74.* Chybující andělé! No to je rána pod pás, ne?!
- [487] *Strana 77.* <<http://en.wikipedia.org/wiki/Disasters>>
- [537] *Strana 81.* Jedná se o stejně hroznou a nechutně hlasitou ránu, jako když odstřelovač střílel na ostrově nebo později anděly. Měla by tu být shodnost nebo významná podobnost.

[580] *Strana 87. O sebevrahovi. Druhá třetina.* Po chvíli může pokračovat absurdní minihra dalšími třemi pokusy smrtelníka. V dané chvíli je to osoba nesmrtelná (první tři pokusy jsou na straně 88 a poslední tři jsou na straně 161):

4) skok z mostu, budovy, lešení, stromu, skály či podobně,

5) utopení se,

6) smrt elektřinou ve vaně.

Při teoretické sehrávce, a to sehrávce celé dvojhry, lze alespoň zde doporučit přestávku. Následuje jedno, dvě a tři zazvonění umíráčka ke svolání lidu.

*** * ***
KÓMA MANŽELŮ
*** * ***

Komorní hra *po životě* s předehrou,
třemi čtvrtakty a dohrou.

Autorské komentáře
začínají na str. 159.

Dvojdrاما bytí: druhá hra

Kóma manželů. Tato hra se také zaobírá věcmi po životě. Dvojice manželů prožívá autonehodu. Jeden pár umírá a druhý pár prožívá muka kómatu.

S tímto stavem se snaží marně vyrovnat. Jsou bezradní. Pokud se jim dostane špetky možnosti něco rozhodnout nebo uskutečnit, učiní tak bez rozmyslu, téměř okamžitě. To se stává osudné pro ně i pro jejich okolí.

OSOBY

- [1] **Manžel** > Jsem Jindřich Řeřich. Hubený, kratší tmavší vlas. Nervózní typ moderního věku. Pohyby místy trhané. Oblečen na práci v kanceláři: kalhoty, světlá košile, kravata. Horní část oděvu má na začátku pověšenu v kanceláři, pak má vrch obleku na sobě. Muž kolem 40. Poté společensky oblečen, švihácky vypadající. Ve vlastní hře v bílém.
- [2] **Manželka** > Jsem Marie Řeřichová. Milující manželka, starostlivá matka, pracovitá, ustaraná žena moderního typu. Vzdělaná, chytrá, upravená a pěkného vzhledu. Šaty se vzorkem jarního kvítí. Žena kolem 32–35. Poté společensky oblečena, svůdně vypadající. Ve vlastní hře v bílém.
- [3] **Tomáš Svoboda** > Jsem Tomáš, muž, cvičící na vysoké škole. Šedesátník, zkušený pán. Vždy noblesně oblečen, noblesního chování. Manžel Jitky.
- [4] **Jitka Svobodová** > Jsem Jitka, žena, přednášející na vysoké škole. Padesátnice, vždy prvotřídně oblečená, dobrých mravů. Manželka Tomáše.
- [5] **Matka** > Jsem matka Jindřicha. Žena kolem 55–60 let. Ve hře unavená, na pokraji nervového zhroucení.
- [6] **Milenka** > Jsem milenka Jindřicha, Tereza, 30 let. Samostatná, nezávislá, lehčích mravů. Otevřená, místy až extravagantní v oblečení i chování. Typ ženy „miluj mě, nebo mě zabij“. Slušný muž by řekl, že je to nymfomanka.
- [7] **Sekretářka** > Jsem sekretářka Jindřicha, Jana. Kolem 25 let. Tichá, pracovitá, starostlivá, svobodná a nezadaná dívka. Doufala v lásku Jindřicha.
- [8] **Dcera** > Jsem dcera Marie a Jindřicha, Eva. Adolescent, mezi 13–16 roky. Poctivý a starší muž by o ní řekl, že je hrozného účesu a prapodivného oblečení. Nestálá, těkavá, nervózní. Typ „takovou raději ani nemít doma“.
- [9] **Ošetřující lékař** > Operuji a léčím všechny osoby po autonehodě. Docent Mastný, starší pán, upravený, pečlivý. Odborník na slovo vzatý.
- [10] **Zdravotní sestra** > Pomáhám panu doktorovi. Příjemná paní středních let, paní Dvořáková. Obětavá, pečlivá, zkušená ve svém oboru.

- Bůh** > Jsem starý dobrý známý z minulé hry. [11]
- Ďábel** > Jsem znám ze života a z minulé hry. [12]
- Rozhodovatel Ed** > Uklizeč nábojů, to jsem nyní já, pokud se ptáte. Tak se raději ani neptejte, není mnoho, co odpovědět. [13]

DALŠÍ ROLE

- Ochranka Post** > Nehne se bez svého kolegy Skripta. Na zádech má velké písmeny Post. [14]
- Ochranka Script** > Nehne se bez svého kolegy Posta. Na zádech má velké písmeny Script. Oba mohutní pánové, odstrašujícího vzhledu, hromotlucí. Nejeví zájem o věci nemocniční ani o lidi v nemocnici. Ovšem kouska srdce mají, asi. Místní personál zdraví, ale to je bohužel vše. Pacienti jsou pro ně jen práce. Tak to na první pohled vypadá. [15]
- Redaktor** > Jsem redaktor místních novin, Milan Sýkora. Připravuji článek o manželech Svobodových. Vyšší, hubený muž. [16]
- Vůdce mravenců** > Jsem stále vůdce tlupy. Vedu několik až mnoho mravenců z bitvy s mravenečnickem. [17]
- Mravenci s nejmladším mravencem Filipem a mravenečnick. [18]
- Řidič zběsilé jízdy a jeho spolujezdci. Mladší muž, frajer. [19]
- Recepční Karel. Muž silnější postavy. Hrubý mužský hlas. Ve hře mnoho nenamluví, ale o to více si brouká a prozpěvuje. A co si brouká a prozpěvuje? To ví nejspíše jen on sám a ani to možná ne. [20]
- Řidič autobusu a jeho cestující. Muž starších let, brýle, vous, hnědý vlas. Ruce jako lopaty, trochu nemotorný. Cestujících vezl celou řadu, různé lidi, různých povah. Nějak netoužili být více popsáni (první autorův pokus o divadelní vtip mimo vlastní divadelní hru). [21]
- Bridžový hráč, otec v týmu otec-syn. Pan Smutný. [22]
- Ostatní bridžoví hráči. Osoby pasivní, hrají a sledují, co se děje kolem nich. [23]

- [24] Medici a sestry. Generace mezi 18–23 lety. Ve hře textů nemají, ale pohybu kolem pacientů se jim daří dost. Chvillemi to vypadá jako houf much nad kusem žvance.
- [25] Studenti na cvičeních a přednáškách.

KÓMA MANŽELŮ

PŘEDEHRA

*{Tmavá opona jde nahoru. V levé části kancelář učitelů Svobodových. [1]s. 159.
Prosvětlená, několik stolů, nástěnky, počítače, knihovna, několik knih
a lejster po stolech. Za jedním stolem sedí pan Svoboda, druhá židle je
prázdná. Klepání na dveře.}*

Tomáš Svoboda > Ano, vstupte, pojd' te dál. [2]

Redaktor > Dobrý den, jsem Milan Sýkora, redaktor místních novin. Jsem [3]
u vás, pane Svobodo, a vaší paní, objednan.

Tomáš Svoboda > Zajistě, ten článek o našich učebních metodách. Dobře [4]
vím, prosím, posad' te se. Čaj? Kávu?

Redaktor > Ne, děkuji. Vaše paní s vámi není? [5]

Tomáš Svoboda > Právě přednáší novou látku, přijde za chvíli a já vás poté [6]
opustím, budu mít cvičení. Snad to vše stihneme.

Redaktor > Určitě to zvládneme, článek nebude dlouhý. Povězte mi, jaké [7]
metody výuky používáte, že jsou tak efektivní a studenti si je nemohou
vynachvátit. Vaši kolegové dokonce tvrdí, že jste s těmito metodami
nenahraditelní.

Tomáš Svoboda > Oh, zajistě přehání. Mé metody bych nazval běžnými [8]
konvenčními, ale metody mé paní jsou zajímavé.

Redaktor > Prosím, hovořte tedy o nich. [9]

Tomáš Svoboda > Má paní používá ke svému výkladu elektronické zdroje; [10]
počítačové programy, ukázky doplněné zvukovými a filmovými sto-
pami. Přednášky se drží tištěných skript v jazyce anglickém, i když je
látka přednášena, na žádost studentů, musím upřesnit, v češtině. V pod-
statě úplně odstranila nutnost klasických prezentací. Takto posluchači
získávají nejnovější informace ve světovém jazyce a učí se pracovat
v příslušném programu. Je průkopnicí, víte. V budoucnu i výklad bude
v jazyce anglickém. To oba považujeme za vrchol přednášení.

- [11] **Redaktor** > To je zajímavé. Tedy čeští studenti získávají skripta, program i ukázky v jednom momentě. Rozumím tomu správně?
- [12] **Tomáš Svoboda** > Je tomu tak. Vlastní výklad je také zajímavý. Nejen, že přednáší posluchačům v posluchárně, ale přednáška je natáčena a poté zpřístupněna i studentům nepřítomným.
- [13] **Redaktor** > No to je věc. Já tedy, jako student, mohu být nepřítomen celé tři-čtyři týdny, ale přednášky si stejně mohu shlédnout později. Je tomu tak?
- [14] **Tomáš Svoboda** > Ano, pane redaktore, je tomu tak. Teď si představte, až přejdeme u všech předmětů na přednášení v angličtině, to budou moci sledovat přednášky i studenti jiných univerzit. Třeba i studenti, které nikdy nepotkáme.
- [15] **Redaktor** > Neuvěřitelné. To za našich dob nebylo možné.
- [16] **Tomáš Svoboda** > Ani za mých dob. Rozvoj informační společnosti nám umožňuje takto mohutný rozvoj. Chtěl byste se na takovou přednášku podívat?
- [17] **Redaktor** > Jste laskav, ale děkuji. Času nemám nazbyt.
- [18] **Tomáš Svoboda** > Ále, vždyť vidíte. To nevádí. I naši studenti nemají čas, anebo studují ve světě. Přednášky si stáhnou na svůj počítač a mohou se na ně podívat později, třeba před spaním.
- [19] **Redaktor** > No to je báječné. To musím doma vyzkoušet.
- [20] **Tomáš Svoboda** > Určitě to udělejte. V článku pak můžete napsat zkušenosti z první ruky. Snad vám odborná témata nebudou příliš cizí.
- [21] **Redaktor** > Vyzkouším to. Kdyžtak poprosím dceru, ať to také vyzkouší. Teď se nedivím, že si vaši práci tolik chválí. Takto můžete současně vyučovat jednu látku na mnoha místech. Báječné!
- [22] **Tomáš Svoboda** > Zatím to zkouší jen má paní. Ale pracujeme na tom. Proto asi kolegové mluví o naší nenahraditelnosti. Oni rádi přehání.

- Redaktor** > Víte, tvářili se velmi vážně. Říkali, že bez vás dvou by celý ústav byl zase zpátky v pravěku, bez možnosti udržet krok s konkurencí. [23]
- Tomáš Svoboda** > Vaše slova potěšila. [24]
- Jitka Svobodová** > Dobrý den, pane redaktore, muži. [25]
- Redaktor** > Dobrý den, paní Svobodová. [26]
- Tomáš Svoboda** > Ahoj Jitko, víš, že naši kolegové mluvili vážně o tom, že jsme nenahraditelní skrz nové vyučovací metody? [27]
- Jitka Svobodová** > Pane redaktore, všemu nevěřte. Celé je to velký experiment, ale daří se nám, vid', muži? [28]
- Tomáš Svoboda** > Je v tom hodně práce. Do dvou let máme všechny kurzy v angličtině. [29]
- Och, málem bych zapomněl. Musím běžet cvičit. Nashledanou, pane redaktore. Těšíme se na článek. [30]
- Redaktor** > Nashledanou, pane Svobodo. [31]
- Jitka Svobodová** > Tome, nezapomeň na večerní seanci. [32]
- Tomáš Svoboda** > *{Odchází z kanceláře.}* [33]
Neboj, budu připraven – setkání u Řeřichů, já vím. Zatím.
- {Běží do přednáškového sálu. Srazí se se studentem. Je to jeden z jeho studentů. Ten říká: „Běžím na přednášku, pospíchám.“}* [34]
- Tomáš Svoboda** > Já též; pust' te mě, kolego! — [35]
- Redaktor** > Mohu se optat, na jakou večerní seanci? [36]
- Jitka Svobodová** > Jdeme si se známými zahrát turnaj v bridži. [37]
- Redaktor** > Ach ták. Hodně štěstí. [38]
- Paní Svobodová, pan manžel mi již pověděl to tajemství vaší výuky. Chtěl jsem se však zeptat, jak pan manžel cvičí? On mi tvrdil, že nic zvláštního nepoužívá, ale to byl první, který to tvrdil. [39]

- [40] **Jitka Svobodová** > No víte, můj muž o svých metodách nerad mluví. Ono se to i špatně popisuje. Zkusím vysvětlit.
- [41] Tomáš tvrdí, že cvičení musí být všechna na počítači. Tam že prý je zdroj zvyšování efektivity výuky. Na každém cvičení projde celou řadu ukázek, studenti si to po něm také zkouší, pak dostávají povinné a nepovinné domácí úkoly. O testech říká, že musí být náročné, ale že to pomáhá samostatnosti studentů.
- [42] Ale zároveň se snaží neodcizit si přístup ke studentům. Víte, výpočetní technika nám studenty odcizuje. Proto můj muž se ke studentům chová jako k vlastní rodině. Hovoří k nim zvláštní řečí, všem neustále pomáhá, vysvětluje, zdůrazňuje význam a důležitost probíraných partií.
- [43] Manžel je tímto zvláštním cvičícím; to byste si nedovedl ani představit. To se musí vidět, pane redaktore!
- [44] **Redaktor** > To rozhodně! Máte pravdu, to by se muselo vidět. To si nedokáží představit.
- [45] *{Ztmavení levé půlky, osvětlení pravé půlky jeviště. Tam stojí a pobíhá pan Svoboda a cvičí. Hovoří a ukazuje na diváky, kteří jsou pro něj studenti v počítačové učebně.}*
- [46] **Tomáš Svoboda** > Vítejte a posad'te se již! Milí zlatí! Studenti! Tak vy si myslíte, že už jako všechno umíte? Chyba — téměř osudová. Umíte moc málo — na konci semestru budete umět mnohem více. Je potřeba se do toho zahryznout. A nepustit! Josef, zase pozdě, sedněte si támhle. —
- [47] Ted' si však dáme testík, docela malý, abychom viděli, co jste se minule naučili. Zapněte si počítače, stáhněte si test a pracujte. Žádné opisování, Petře, jasný? Tak! Heleno, ještě se jednou otočíte a končíte. Mirku, co to je! Radku, neradit! Bedřichu, díváme se jen do svého monitoru! —
- [48] Tedy ten test zas dopadl! Studenti, neblázněte! Sedět doma na zadnici a učit se! Prosím, do příště se vše doučit. Příště dáme kontrolní test. Ne, ne, žádné ale, test bude a těžší. Raději dostat přes hubu zde, než v životě. Vy! Co mi tu pláčete? Neplačte, Jitko, to všechno doženeme. —

- Dnes se budeme zabývat opět programováním a děláním cyklů! Ano, cyklů! Bez toho se nedá žít. To je stejně důležité jako vědět, která ruka je levá a která je pravá. Takže pracujte! Dávejte tam vzadu pozor, vidíte jak tady vpředu pilně pracují! — [49]
- Studenti, je mi moc líto, ale dnešní cvičení je u konce! Příští týden nashledanou. Honzo, pomoz Lucii se zálohou. Restartujte počítače a pusťte prosím dovnitř další skupinku. Dobrý den, Bronislave, netlačte se, počkejte, až vaši kolegové odejdou. Prokristapána, netlačte se! — [50]
- {Pravá půlka se ponoří do tmy, opět se osvětlí levá půlka s paní Svobodovou a panem redaktorem. Pokračují v rozhovoru.}* [51]
- Redaktor** > Ovšem — ovšem pokud pan manžel také filmuje cvičení jako vy přednášky, pak už vím, že mám naději vidět hned to dnešní cvičení. Je tomu tak? [52]
- Jitka Svobodová** > Tomáš se již zmínil. Přesně tak, můžete si jeho cvičení, počítačové programy a ukázky nahrát a večer si projít celé jeho cvičení. Podobně jako to mohou udělat studenti všude na světě. [53]
- Manžel to zkouší bez tištěných podkladů. Víte, já se mu snažím vysvětlit, že tištěné materiály mají stále své místo, ale on mě přesvědčuje o opaku. [54]
- Redaktor** > Paní Svobodová, já myslím, že obojí má stále své uplatnění. [55]
- Jitka Svobodová** > Souhlasím s vámi, manžel je však tvrdohlavý a papíru se bojí jako čert kříže. [56]
- Manžel je takový snílek, říká, že omezené přírodní zásoby se musí šetřit za každou cenu a dokazuje to studentům a mně tím, že vše vyučuje bez tištěných podkladů. Mám ho za to ráda, takových snílků více. [57]
- Pane redaktore, já miluji papír, jeho vůni, lesk a hebkost. Život bez něj si dokáži těžko představit. Také šetřím zdroji, ale na papír nedám dopustit. Snad brzo přijdou na efektivnější přípravu papíru. [58]
- Redaktor** > Čas ukáže. [59]
- Jitka Svobodová** > My kantoři jsme vskutku hrozní. Musíme dělat víc, víc, stále víc. Nikdy toho není dost. Ani kdybychom byli na smrtelné posteli. [60]

Obyčejní workoholici. Představa, že se jen tak zastavíme, je pro nás nemožná.

- [61] **Redaktor** > Děkuji, paní Svobodová, to mi na článek bude stačit. Děkuji vám za váš čas, pak vám pošlu konečnou verzi ke schválení.
- [62] **Jitka Svobodová** > To budete moc hodný, hezký den, pane redaktore.
- [63] **Redaktor** > *{Odchází z kanceláře.}* Na viděnou.
- [64] *{Opona na přípravu. V levé části jsou ve středu dva stoly o čtyřech židlích. U jednoho stolu sedí neznámí lidé: otec se synem naproti sobě, druhý pár tvoří dvě starší dámy, šedesátnice. U druhého stolu tvoří jednu dvojici, sedící naproti sobě, dva padesátníci. Poslední pár tvoří mladší dvojice, muž a žena. Uprostřed jsou stoly rozdělené umělou zdí. Hrají bridž, čtyři proti čtyřem. Vepředu sedí u třetího stolu manželka se svou dcerou Evou. Eva je pubert'ák každým coulem. Vlasy, oblečením, občas i chováním. Ticho přeruší otec: „Proboha, co to děláš?“ Ostatní tiše pokračují. Zvedne se paní Marie a přistupuje ke dvojici otec-syn.}*
- [65] **Manželka** > Pane Smutný, váš tým ztrácí jeden bod za rušení hry.
- [66] *{Syn odpoví jen: „Táto!“ a otec reaguje: „Mlč synu, mlč, dnes jsi bez večeře!“ a pohrozí mu prstem. Paní Marie se vrací k dceři a začíná rozhovor.}*
- [67] **Dcera** > Mami, povídej mi, jak ses dostala ke kartám.
- [68] **Manželka** > To bývaly doby, kdy se hrával žolík, karty se snímaly, a to tak, že přitom byla natažená ruka k soupeři ve výrazu úcty. Ruka pěkně napnutá, prsty prohnuty, ruka ve vzduchu. Žádné opírání lokty o stůl jak v hospodě. Aby soupeř viděl, že si jej vážíme a přitom si říkal: „Ano, s takovým soupeřem chci hrát, toho chci čestně porazit, s ním mi porážka bude ctí.“
- [69] Bylo to v době, kdy jsem potkala tatínka. Hrávala jsem s tvým dědečkem. Pamatuji si ten zvuk dopadajících karet na dřevěný stůl. Jak pád dešť ových kapek na vyprahlou poušť. Tak uklidňující. Nebo když si naskládáš karty do ruky a pohládíš je, to je krásná melodie, jako když přejedeš prstem klávesy na klavíru.

- S dědečkem jsme hrávali žolíka. Dodnes si pamatuji, jak dědeček říkaval [70]
na začátku her: „Tupláků plná ruka. Tupláků zed’.“ Nebo na konci her:
„To nic. To se stává. To je zákon schválnosti. Karta se obrátila.“
- Jé, když někdo dostal žolíka, to bylo radosti a vřiskotu, jak když malému [71]
dítěti dáš hračku. Ne však nahlas, ale potichu; víš, jen tak pro sebe.
- Něco mi z té hry s dědou zůstalo. Žolíka však už nehraji, zjistila jsem, [72]
že celá ta hra je závislá, vedle zkušeností hráčů, i na náhodě: jaké ti
budou chodit karty. Co to je však za hru, když vše nezávisí na tvém
umu?
- K nám se přistěhovali Svobodovi, víš, sousedi, a ti mě naučili bridž. [73]
Tam jsem tolik věcí pochopila. Víš, že je to jedna z technicky nejvíce
propracovaných her? To bylo to, co jsem vždycky hledala.
- Vidíš, teď dělám rozhodčí. [74]
- Dcera** > A mami, proč raději nehraješ? [75]
- Manželka** > Víš, dávám si přestávku; hraji jen s lidmi, které dobře znám. [76]
Hrála jsem proti mnoha hráčům. Každý je jiný. Například jistý pan
Jaroš, to ti byl hráč, slušný, zdvořilý a tak mu ta hra šla. Hrával se svou
paní.
- Jenže pak jsem hrála proti jistému panu Kučerovi. On to byl také dobrý [77]
hráč, ale víš, neměl žádnou úctu k soupeřům. Schválně je urážel a napa-
dal. Jednou se obul i do mě. Tehdy jsem se rozhodla, že proti takovým
hráčům hrát nebudu. Na to tu hru mám moc ráda. Proto ta přestávka. Až
budou všichni hráči slušní, budu opět hrát. Jako s lidmi dnes večer.
- Dcera** > Táta už také nehraje? [78]
- Manželka** > Ale hraje, jenže on se neumí moc chovat a nikdo s ním rád [79]
nehraje. Jednou vybuchl u stolu tak, že musel turnaj ukončit a odejít
domů. Pamatuji si to jako dnes. Na tátu je toho moc, zapomíná na své
dobré vychování a je to nervák. To se nedá ani popsat, buď ráda, že jsi
to nezažila.
- {Levá půlka pryč, pravá půlka se osvětlí. Je tam jeden stůl. Jindřich sedí* [80]

čelem k divákům, u stolu sedí další tři muži a mlčky sledují Jindřicha. Tři hráči sedí a hrají, Jindřich sleduje jejich hru. Poté vyskočí jak papírový čertík a nad karetním stolem vybubble.}

- [81] **Manžel** > Co — co to děláte — co to tu hrajete? Kdo vás tu hru učil? Copak nemůžete hodit srdce jako všichni ostatní? Srdce, vidíte to, srdce! Přesně tyto! —
- [82] Takového barbara jsem ještě neviděl. Co já tu s vámi hraji? Co já tu vůbec dělám? To můžu jít domů a hrát si Válku. Takový karetní humus, co tu provádíte, jsem ještě neviděl. —
- [83] Jdu pryč nebo mě trefí šlak. Hrajte si to tady sami. Poroučím se. Sbohem, sbohem, sbohem. —
- [84] *{Zpátky na levou půlku. Hráči končí hru, balí se a postupně odchází.}*
- [85] **Manželka** > Dcerko, proč se to také nechceš naučit? Bridž má svou tichou řeč a spojuje řadu lidí na světě. Licitační systémy, sehrávka a obrana neznají mezí. Bůh určitě hraje karty a věřím tomu, že hraje bridž.
- [86] **Dcera** > Mami, později se to určitě naučím. Já teď běžím na diskotéku, mami. Můžu? Prosím. Prosím. Prosím.
- [87] **Manželka** > Tak jo, ale ať jsi v deset doma. Ještě než půjdeš, uklid' prosím karty.
- [88] **Dcera** > Hned je uklidím a pak běžím. Díky, mami.
- [89] **Manželka** > Večeři máš v ledničce, tak si ji ohřej. My nebudeme doma, večer jdeme s tatínkem a Svobodovými na tu noční partičku. Nejspíše se mineme.
- [90] **Dcera** > Dobře mami, ahójj.
- [91] **Manželka** > Tak utíkej.
- [92] *{K paní Marii přistupuje otec z dvojice otec-syn a říká: „Paní Marie, v sobotu s vámi počítáme, bez vás by byl ten turnaj kolaps, byli bychom jak mýdlová bublina po jejím prasknutí, a řada hráčů by odešla hrát do Prahy. Spoléháme na vás a těšíme se! Hezký den!“}*

Manželka > Ale jistě, pane Smutný, budu tam. To bych vám neudělala, [93]
abych nepřišla. — Již preventivně říkám: Trénujte!

A pane Smutný, dejte si pozor na chování u karetního stolu. To má na [94]
syna větší dopad než celá hra. Nashledanou. — — —

{Bílá opona jde dolů. } [95]

*** * ***

ČTVRTAKT PRVNÍ

- [96] *{Pravá část. Opona jde nahoru. Je ráno. Vstup do budovy s recepcí, recepce, vstup k výtahu, vstup do chodby se vstupem do skladiště. V recepci jsou Karel a Tereza, pracují. Karel si brouká. Přichází Jindřich.}*
- [97] **Manžel** > *{Nahlas si prozpěvuje.}*
Tereza, jedině Tereza to může být . . . Ahojte.
- [98] **Milenka** > Ach, náš Homo Economicus [výsl. ekonomikus].
- [99] **Manžel** > Hele Karle, kdybychom závodili, kdo dál doflusne, kdo by vyhrál?
{Karel kývá, že neví.} To někdy zkusíme.
- [100] **Milenka** > Karle, vem to za mě.
{Karel, druhý recepční, mlčky kývá. Zná, ví, brouká si dál.}
- [101] *{Jindřich s Terezou odbíhají přes chodbu do skladiště. V pozadí zvuky mileneckého páru a Tereza: „Ty jsi ale! Júúú! Jóóó! Ještě!“ Jako první vybíhá Jindřich a upravuje se. Ze dveří za ním volá divoženka Tereza.}*
- [102] **Milenka** > Řekni Karlovi, že tam za chvíli budu.
- [103] *{Jindřich jen mává rukou, dává se dohromady a jde za Karlem.}*
159. s. [104] **Manžel** > Ty, Karle, musím ti říci svůj nápad. Ty, Karle, založíme si svou pekárnu. Budeme péct všechny druhy pečiv – chlebíček, vánočky, preclíky, bocháňky a hlavně rohlíčky.
- [105] Všechny ty rohlíčky budou jak ženské ručky. Hladké, jemné a navíc budou křupat. To bude úplně ono. Karle, to uděláme, já, ty, i s mou paní. Karle, počítám s tebou.
- [106] *{Běží k výtahu a jede do své kanceláře.}*
- [107] *{Levá část. Vychází z výtahu, vchází do dveří. Prosvětlená kancelář jednoho člověka. Skříně, pověšené fotky, diplomy a pochvaly. Obrovský stůl, počítač, telefon, tiskárna, dva mobily na stole. Na věšáku pověšená na řemínku vrchní část obleku. Sako má stejnou barvu jako kalhoty. Obrovská okna, v pozadí zeleň, stromy a keře. Je těžké říci, jestli se jedná o kancelář komerční firmy nebo funkcionáře akademického prostředí.}*

- Manžel >** *{Obrovský stůl se postupně osvětluje.}* [108]
 Není nic horšího než mít práci a nemít pořádný peněz. Nejlépe dva takové pracovní stoly. Bez nich to nejde. Není stůl, není hotová práce, žádný výzkum, žádný vývoj, žádný grant. Bez stolů se svět nehne.
- Stůl má být velký, macatý a s tisícovkou šuplíků. *{Přepočítává své šuplíky.}* Jinak by to ani nebyl stůl. [109]
- {Jindřich usedá za obrovský stůl, který je přes celou kancelář ve tvaru spirály, a prochází noviny. Čte v nich.}* [110]
- Manžel >** Mně je z toho jejich všeho úspěchu zle. Snad mě nechytne žlučník. [111]
- {Listuje novinami. Opět po chvíli.}* [112]
 Tedy článek nazvat „Workoholismus vítězí!“, to musel být nějaký magor. Ovšem to není můj případ.
- {Odkládá noviny. Poté něco píše na klávesnici.}* [113]
- Manžel >** *{Naštvaně, nervózně, křečovitě.}* [114]
 Proč ta klimatizace zas nejede? Kdybych pracoval v nadnárodním koncernu, tak tam všechno bude fungovat. Tam dbají na produktivitu práce.
 —
- {Po shlédnutí pár papírů už v klidu.}* [115]
 Já jsem jak malé dítě. Buď řvu, že mám hlad, žízeň, bolí mě zuby, nebo se mi chce spát. Tento grant mám přece za chvíli hotov. —
- Co si nedat prvně šlofíka, však je teprve osm? Jen na chvíli, na pár minut, to neuškodí. Na ideálním stole se musí dát i pořádně vyspat! [116]
- {Padne mu hlava na stůl a ulehá. Usíná na několik hodin. Opona.}* [117]
- {Jindřich se dostává do několika úrovní snů ve snu. V první úrovni potkává spící Smrtku s kosou. Lehá si tam a dále usíná. V druhé úrovni je na psychiatrii, pusto a prázdno, nuda. Lehá a usíná. V třetí úrovni je na pláži a před ním prales. Žádná zvíř na pláži není. Usne. Dostává se do poslední úrovně snění, do Pekla.}* [118]
- {Otevírá se zadní část jeviště, Peklo. Přes zbytek je plachta. Vše je téměř}* [119]

stejně jako v první hře dvojhry, ale navíc je uprostřed obrovský kotel s nápisem Jindřich. Do středu přichází Jindřich. Vidí spícího Ďábla. Ten po chvíli vstává a jde mu naproti.

- [120] **Ďábel** > Ták, Jindřichu. Jindřichu, tohle je Peklo. Chtěl byste tu skončit?
- [121] **Manžel** > Vy se mi zdáte, že?
- [122] **Ďábel** > To je pravda, ale co není, může být. Tenhle kotlík je jen a jen pro vás. Opatruji jej už dlouho. Chcete si to jen tak nanečisto vyzkoušet? Maká se na něm.
- [123] *{Z kotlíku vykukuje hlava polonahé, zbičované, ale spokojené duše. Čistí a drhne tento kotel. Zevnitř a poté i zvnějšku. Zapaluje pod kotlem. Přilévá vodu, zkouší její teplotu. Přihazuje polénka dříví. Duše je spokojena se svou prací. Gesty vábí Jindřicha k vyzkoušení.}*
- [124] **Manžel** > Kuš, dejte pokoj.
- [125] *{Pracující duše skáče do kotlíku a libuje si v něm.}*
- [126] **Ďábel** > Já jen pokud tak skončíte, což nejspíše skončíte, Jindřichu, tak abyste to měl natrénováno. Já chci jen vaše dobro. Máte-li chvílku, tak vás provedu po celém Pekle. U nás se vám bude líbit, Jindřichu, Jindřichu, Jindřichu . . . *{Padají z orbitu satelity.}*
- [127] **Manžel** > Nechci! Nechci! Nechci! . . .
- [128] *{Dostává se o úroveň zpět. Ocitá se o úroveň výš na psychiatrii. Za chvíli se octne u spící Smrtky. Vzápětí je vše při starém, je zpátky ve svém kanclíku a budí se.}*
- [129] **Manžel** > *{Vstává, vypadá dost nervózně, kontroluje hodinky.}*
Nesmyslné sny! — Kolik je? — Sakra! Sakra! Sakra! To už jsou tři! Jak jsem mohl prospat celou pracovní dobu? —
- [130] **Manžel** > *{Ospale, našťvaně, nervózně a křečovitě.}*
To není možné! — To není možné! — Já to nestihnu! —
- [131] *{Píše a pokračuje v horlivém psaní a průběžné kontrole hodinek.}*
Honem, honem, myslí Jindřichu. Jsi přece špička v oboru. Tato položka

- jsou přece celkové náklady, *Overall Costs* [výsl. 'oʊvəɾól kɔsts]. Milión třístatisíc Eur. Tato položka jsou přece daně, *Taxes* [výsl. tæksɪz], daně, daně, jak jsem mohl zapomenout? Dvěstětisíc Eur. Tato položka jsou pojištění, *Insurances* [výsl. m'ʃuəɾənsɪz], pojištění, pojištění, určitě!
- {Chvíli do toho mlčky hledí a píše dále.}* [132]
 Který pod'obánek, který komisař, vymýšlel tento formulář? Já to nestihnu. —
- {Zvoní telefon.}* [133]
- Manžel** > *{Nahlédne, kdo volá a telefon bere.}* Ano, Jano? [134]
- Sekretářka** > *{Tichý, jemný hlas.}* Volá vaše paní, mám přepojit? [135]
- Manžel** > *{Obrací oči v sloup.}* Ježíš, turnaj, turnaj se známými. Já to nestihnu ... No jistě, přepojte mi ji. [136]
- Sekretářka** > Šéfe, co nestihnete? [137]
- Manžel** > Ten grant, má to být dnes do půlnoci. [138]
- Sekretářka** > Nechcete s tím pomoci? [139]
- Manžel** > *{Najednou úplně klidně a vyrovnaně.}* [140]
 Né, to né. To je v pořádku, paní Jano.
- {Už normálně nervózně.}* [141]
 Přepojte mi paní, dnes je ten turnájek.
- Sekretářka** > Přepojuji na dvojku. [142]
- Manžel** > Ano, Marie, nestíhám, potřebuji ještě hodinu. [143]
- Manželka** > *{Domácí šat se vzorem kvítí.}* [144]
 Jindřichu neblázni, za půl hodiny jsou tady Svobodovi a soutěž začíná za hodinu a půl. To nestihneš. Co tam mám sama dělat? Já si chci zahrát, rozumíš?
- Manžel** > Dobře, dobře, já vím, já vím, já něco vymyslím, jsem už na cestě [145]
 z kanceláře, ještě vyplním pár položek. Vše stihneme, neboj. Pozvi Svobodovy dál a minutku na mě počkejte!

- [146] **Manželka** > Hlavně přijď, já tam nechci být sama a jen se dívat na ostatní.
- [147] **Manžel** > Určitě, zlato! *{Pokládá telefon.}*
- [148] Co teď? *{Zvedá sluchátko a volá sekretářce.}*
- [149] **Sekretářka** > Ano, pane řediteli.
- [150] **Manžel** > Jano, jak jste na tom dneska?
- [151] **Sekretářka** > Práci mám teměř hotovou a mohu jít domů.
- [152] **Manžel** > Jano, já dnes nestíhám. Nedodělala byste za mě ty formuláře na ten grant u Evropské komise? Bez něj jsme na suchu. Musí to být dneska do půlnoci odeslané na ministerstvo.
- [153] **Sekretářka** > Něco jsem večer měla, ale to mohu zrušit. — Dobře — pošlete mi, co máte a já to dodělám.
- [154] **Manžel** > Jano, vy jste zlato! Posílám a děkuji. Já tedy běžím. Děkuji, Jano, nechám odměnu zas přes prémie. — A Jano, prosím vás, ať se někdo podívá na tu klimatizaci, bylo tu dnes zase hrozně.
- [155] **Sekretářka** > Ano, určitě, děkuji. Pane řediteli, všichni s vámi zítra na schůzi počítají. Půjde o strategii firmy, bez vás bychom to mohli zabalit.
- [156] Nashledanou a ať vyhraje.
- [157] **Manžel** > Děkuji, děkuji, pokusíme se vyhrát. Vím, vím, nashle zítra na schůzi. *{Pokládá telefon.}*
- [158] *{Fofrem se oblékající, kontrolující své hodinky a odcházející z kanceláře.}*
Bože, děkuji ti za Janu. Mám ještě dvacet minut k dobru.
- [159] *{Utíká chodbou, chytá výtah, promačkává tlačítko, co to jde.}*
Honem, honem, ještě se musím vysprchovat a převléci, honem, honem.
- [160] *{Vstupuje do výtahu. Naskočí do něj, sjede do přízemí. Změna osvětlení jeviště. Vystupuje z výtahu a prchá k východu, když v tom na něj z recepcie ženský hlas.}*

- Milenka** > Pané ředitelí, a dneska se se mnou nerozloučíte?! [161]
- Manžel** > Ježíš, ahoj Terezo, dneska vážně spěchám, zítra se zastavím. [162]
- Milenka** > Ale pané ředitelí, já chci ještě jednu, dnes, dnes, dnes, zítra je dalekó. [163]
- {Prosíc.}* [164]
Pané ředitelí, i dnéés.
- Manžel** > Už zas? Neblázni Terezo, zítra, ahój. [165]
- Milenka** > Ale pané ředitelí, mohu tedy zavolat vaší paní? [166]
- Manžel** > Ztracená ženská! No tak dobře, pojd' me. [167]
- Milenka** > Karle, vem to za mě. [168]
- {Jindřich, tedy pan ředitel, a Tereza opět odbíhají bokem do boční chodby a poté směřují do skladiště.}* [169]
- Manžel** > Terezo, mám jen patnáct minut. [170]
- Milenka** > Ale vždyť jó. Budu rychlá, hodná a nebudu u toho vůbec řvát. [171]
- Manžel** > Práce jako práce. No to už známe, tak pojd', pohni. [172]
- Milenka** > Ty mě nemáš vůbec rád. [173]
- Manžel** > Mám, ale pohni. [174]
- Milenka** > Řekni, že mě miluješ. Slabochu, řekni to! [175]
- Manžel** > Vidíš ty svaly? Vidíš ty ramena? Ani do dveří se nevlezu. Ale to víš, že jo, miluji tě úplně moc, ale ted' už pojd'. [176]
- Milenka** > A tak jo. [177]
- {Oba vběhnou do skladiště a dalších dvacetpět minut se tam dějí věci, o kterých se na veřejnosti vůbec nemluví. Ozývá se vzdychání a křik milenců. Po dvacetipěti minutách vybíhá Jindřich, upravuje se, a za ležící Terezou křičí.}* [178]

- [179] **Manžel** > Ty jsi teda zvíře. Radši mi řekni, kdy se do tebe budu moci zase zavrtat.
- [180] **Milenka** > No jo, ty romantiku. Zítra večer, v devět, tam jako vždy.
- [181] **Manžel** > Ahój a zítra.
- [182] **Milenka** > *{Vylézá ze dveří, upravující si podprsenku, blůzu a sukni a mává panu řediteli.}*
No jo, tak zítra — týý divochúú. A pozdravuj ženušku.
- [183] **Manžel** > Mlč, proboha. *{Mává jí na odchod.}*
- [184] *{Jindřich přichází k recepci a loučí se s broukajícím Karlem.}*
- [185] **Manžel** > Ty, Karle, musím ti říci ještě jeden můj nápad. Ty, Karle, založíme si vedle pekárny také naši cukrárnu. Budeme připravovat všechny druhy sladkostí – vdolečky, buchtičky, koláčky a koblížky.
- [186] Všechny ty koblížky budou jak ženská ňadra. Budou sladké, chutné a beznadějně nezapomenutelné. To bude úplně ono. Karle, to uděláme, já, ty, i s mou paní. Karle, počítám s tebou. — — — *{Prchá východem.}*

*** * ***

- [187] *{Bílá opona nahoru. Po přípravě dolů. Mezitím přichází Svobodovi a čekají s Marií na Jindřicha. Zvuk zvonku.}*
- [188] **Manželka** > *{Již v šatech vhodných k prestižnímu turnaji.}*
Dobrý den, pane a paní Svobodovi, pojd' te prosím dál. Jindřich říkal, že se chvíli zpozdí, ale že včas dorazí.
- [189] **Tomáš Svoboda** > Dobrý den, paní Marie, vám to ale sluší.
- [190] **Jitka Svobodová** > Dobrý den, Marie, vám ty šaty seknou.
- [191] **Manželka** > Děkuji vám. Tedy vám to sluší, pane a paní Svobodovi. Dáte si čaj nebo kafe?
- [192] **Tomáš Svoboda** > Já čaj, prosím.
- [193] **Jitka Svobodová** > Ach, ráda, prosím, turka.

- Manželka** > Pojd'te se prosím posadit. [194]
- {Marie odbíhá do kuchyně a nosí potřebné nápoje a ingredience.}* [195]
- Manželka** > Tady prosím a zde je cukr, citrón a lžičky. Tady máme výborné sušenky, perníčky. Prosím, berte si. [196]
- Tomáš Svoboda** > Děkujeme, rádi. [197]
- Jitka Svobodová** > Děkuji. Paní Marie, jak se těšíte na dnešní hru? [198]
- Manželka** > Moc se těším, to víte, že se těším. Není nad to si pořádně zahrát. [199]
- Jitka Svobodová** > *{Postupně upíjí turka.}* [200]
Já moc a ty Tomáši také, že?
- Tomáš Svoboda** > *{Upíjí svůj šálek čaje.}* [201]
Oh to víte, kdo by neměl rád starý dobrý párák. Moc se těším.
- {O deset minut později, a tedy pozdě, přibíhá Jindřich. A buší na dveře.}* [202]
- Manželka** > *{Zamilovaně.}* Kdopak to je? [203]
- Manžel** > Juj, ženo, pospěš. Jdu pozdě a chce se mi čůrat. [204]
- Manželka** > *{Zamilovaně.}* Tak kdopak to je? [205]
- Manžel** > Ženo, neblázni, se počůrám. Tvůj manžel se vrací z šichty. [206]
- {Jindřich zdraví hosty a běží do koupelny. Močí.}* [207]
- Manžel** > Dobrý den vespolek, moc se omlouvám, ty formuláře na grant jsou vám hrozná práce. Dejte mi pět minut a můžeme vyrazit. Pojedeme mým autem, budu řídit, znám zkratku. [208]
- Jitka Svobodová** > Dobrý den. Ale jistě. [209]
- Tomáš Svoboda** > Dobrý den. Bezevšeho, je to od vás milé. [210]
- Manželka** > *{Bokem k hostům.}* [211]
Zlato, cítíš se dobře? Chceš skutečně řídit?

- [212] **Manžel** > {K ženě.}
Cítím se skvěle, jen se skočím osprchovat – zas nám nejela v práci klimatizace – obláci a můžeme vyrazit. Sluší ti to, zlato. Dcerka pořád trucuje?
- [213] {Nahlédne k hostům.}
Už se milí zlatí těšíte, že? Dnes to bude boj! Celý den se těším.
- [214] **Manželka** > No zkus to. {Jen se usmívá.}
- [215] **Tomáš Svoboda** > To víte, že ano, kdo by se netěšil.
- [216] **Jitka Svobodová** > Och, pane Jindřichu, jak za mladých let. Všechny hráče už známe. Jsou tak šikovní.
- [217] {Hosté popíjí a požívají dobroty přichystané paní Marií. Tomáš a Jitka jsou slušný pár, společensky na výši a zpoždění jako by nebrali ani v potaz. To vám byl pár. V pozadí je slyšet zvuk sprchy a za chvíli přichází i Jindřich, výtečně připraven na nadcházející hráčský masakr.}
- [218] **Manžel** > Evo, co je? Nechceš jít s náma?
- [219] **Dcera** > {Násilně přeruší právě hrající skladbu, a to tak, že to úplně zapiští. Mj. přeruší skladbu, která by se tak násilně přerušovat neměla; jako Rachmaninoff Concerto No. 3.}
- [220] {Důrazně.} Ne, nechci!
- [221] **Manžel** > {K dceři.} Dobře tedy, my ale už jedem.
- [222] {K čekajícím.} Můžeme vyrazit. Paní a pane Svobodovi, choti!
- [223] **Manželka** > {Jen paní Svobodová potvrdila.}
Teda vám to sluší. Ano, pojd' me.
- [224] {Opouští byt. Po chvíli z pokoje vychází dcera. Má nově rovnátka a nelibě to nese. Nechtěla kvůli tomu ani na diskotéku.}
- [225] {Bílá opona nahoru a dolů. Opouští byt Jindřicha a Marie a nasedají do auta. Jindřich řídí, paní Marie vedle manžela. Vzadu sedí pan a paní Svobodovi. Paní Svobodová sedí za Marií na nejčestnějším místě to-

hoto vozu. Vyrazí na cestu. Turnájek čeká. Během cesty vedou jemnou diskuzi.}

- Tomáš Svoboda** > Jindřichu, jak dopadly ty formuláře? Podařilo se vše stihnout? Vím, jaká je to práce. Ono granty, to je těžká práce, všechno ťip ťop, vše přesně, a do termínů. Žádná sranda to není. [226]
- Manžel** > Ale téměř jsem to stihl. Naše sekretářka to dodělává. Než jsem jí vysvětlil, jak to dodělat, tak mi to chvíli zabralo, proto to zpoždění. Ted' jsme však již na cestě a vše je v nejlepším pořádku, vid', choti? [227]
- Manželka** > Máš pravdu, muži. Všichni se moc těšíme. [228]
- Mimochodem, muži, jsme moc rádi, že jsi sehnal lístky na ten příští týden. Ono je to někdy takový problém. [229]
- Jitka Svobodová** > Paní Marie, máte pravdu. Ta divadla jsou tak plná, všichni mají tolika zájmu o kulturu. I ti mladí, to je tak krásné. [230]
- Tomáš Svoboda** > Máš pravdu, ženo. Jak ta mládež dokáže být všímavá ke kultuře. Ale ne všichni. [231]
- Manželka** > Nám povídejte, ona dcera nám vlčí, pořád diskotéky a kluci. Já vám nevím, jak ji vychovávat. [232]
- Jitka Svobodová** > To nic, to chce čas. To bude v pořádku, nebojte, paní Marie. [233]
- Manželka** > No, také v to doufám, už mi z toho vstávají vlasy hrůzou. Člověk nemá trochu klidu. A pak ta starost o vlastní dítě, aby se mu něco nestalo. [234]
- Manžel** > No jo, naše Evička. Ještě si ji pamatuji, jak nám pobíhala v plenkách. [235]
- Jitka Svobodová** > Když jsou děti malé, to je vždycky tolik radosti. Smíchu, vřískání a také toho pláče. [236]
- Tomáš Svoboda** > Ano, i ten náš Toníček byl takové krásné dítě. Jakoby to bylo včera. Ted' však studuje medicínu. [237]

- [238] **Jitka Svobodová** > Tady mám několik fotek, prosím, podívejte se. *{Fotky jsou posílány dopředu.}*
- [239] **Manželka** > Šikovný mládenec.
- [240] **Jitka Svobodová** > Ano, ano, to je. Už má nějakou frajerku, ale moc o tom nemluví. Je tak plachý a tichý.
- [241] **Manželka** > Zato ta naše Eva, to je vám číslo. Já se o ni pořád tolik bojím. Kdyby se alespoň pořádně učila.
- [242] **Jitka Svobodová** > Nebojte, to jen ta puberta. Párkrát se spálí u kluků a hned se bude věnovat studium.
- [243] **Manželka** > Já bych jí tak přála nějakého hodného a poctivého mládence. Vid', jako jsi býval ty, muži, zamlada?
- [244] **Manžel** > Ale vždyť já vím, však se nic nezměnilo. Jen té práce pořád neubývá.
- [245] **Manželka** > No jo, ta tvá práce, jednou se z toho zblázníš.
- [246] **Manžel** > Jen nestraš. Víš, co já dneska všechno podělal? Nevíš! Pracovat se musí. Práce je odvěká a nesmrtelná.
- [247] **Manželka** > U vás v práci je vše v pořádku?
- [248] **Tomáš Svoboda** > Děkuji, daří se výtečně. Dnes jsme u nás měli redaktora, tolik jej naše metody zajímaly.
- [249] **Jitka Svobodová** > Děkuji za optání. Nám se celkem daří. Máme tam několik nových kantorů a tak je na ústavu zase povyražení, vid', muži? Oni než se ti noví vždycky zaběhají, chvíli to trvá. Dorazili Japonci, Italové, Španělé... *{Je přerušena řidičem.}*
- [250] **Manžel** > Podívejte, tam někdo nevypnul dálkové.
- [251] **Manželka** > Máš pravdu! Pozor, on je v našem pruhu!
- [252] **Manžel** > Ježíš, co teď! Ježíš!
- [253] **Manželka** > Vyhni se mu! Uhni! Honem, honem!

- Manžel** > Brzdím! Držte se! To auto jede přímo na nás! [254]
- Manželka** > Stáhni to doprava . . . ! [255]
- Manžel** > Musím! Držte se! — — — [256]s. 159.
- {Těsně před nárazem Jindřich zatáčí prudce doprava mimo silnici a naráží do stromu. Křik. Prásk! Obrovský náraz, obrovská rána. To druhé auto těsně před případnou srážkou zahne zpátky do svého pruhu a dále pokračuje v cestě, ve své divoké jízdě. Teoreticky by ke srážce nedošlo.}* [257]
- {Tma a ticho. Najednou je takové ticho, nikdo nedýchá, nikdo se nehýbe. Ticho pokračuje několik dalších dlouhých vteřin. Zvuk bušení srdce přeruší to ticho.}* [258]
- {Za chvíli je vidět světlo, je to autobus s lidmi. Zastavuje. Vystupuje řidič a celá řada cestujících a z davu slyšet: „Tady se stala nějaká nehoda — zavolejte někdo sanitku — vy, vy a vy, pojd’te mi pomoci! — Musíme jim pomoci! —“}* [259]
- {Padá bílá opona.}* [260]

*** * ***

ČTVRTAKT DRUHÝ

- [261] *{Bílá opona nahoru. Ocitáme se na operačním sále, kde leží čtyři lidé. Nad nimi stojí, pobíhá a připravuje chirurgické pomůcky řada lidí, především sester a mediků.}*
- [262] *{Do místnosti vstupují bledí a zahalení v bílém Jindřich a Marie. Jen tu a tam jsou slyšet jejich hlasy, ale nikdo jiný je neslyší.}*
- [263] **Manžel** > Vemte mě! — Vemte mě! — Mě! — Mě! — Mě! —
- [264] **Manželka** > Nech toho! — Nech toho! — Stejně tě neslyší! —
- [265] *{Nikdo je však neslyší.}*
- [266] **Ošetřující lékař** > Sestro, běžte, sežeňte doktora Tichého, sežeňte docenta Malého — sežeňte je, sežeňte je všechny. — Sežeňte, sestro, sežeňte je. Tohle sám nezvládnou. Sestro, rychle. — Odvolejte všechny mé schůzky na zbytek týdne, zavolejte mé ženě, že nepřijdu, že tu byla velká nehoda. Ať mě nikdo neruší, nesmím být obtěžován. — A sestro, rychle!
- [267] **Zdravotní sestra** > Ano, pane doktore.
- [268] **Ošetřující lékař** > Sestro, pojd' te ještě sem. Jak dlouho to bude trvat?
- [269] **Zdravotní sestra** > Několik hodin, doktor Tichý je na dovolené, docent Malý je s dětmi. A ostatní nevím, ti před pár hodinami skončili službu, asi budou spát.
- [270] **Ošetřující lékař** > Sestro, já je všechny sám nezvládnou. Já zvládnou jednoho, možná zvládnou dva. Zrovna dnes, na Apríla, prvního dubna.
- [271] **Zdravotní sestra** > Seženu je všechny co nejdřív.
- [272] **Ošetřující lékař** > Sestro, jestli tu nebudou do půl hodiny, tak támhle ti dva ze zadního sedadla budou mrtví. Rozumíte?
- [273] **Zdravotní sestra** > Nemůžeme je někam převést?
- [274] **Ošetřující lékař** > Kam? Čím? Jsme na to sami!
- [275] Ti další dva, to je hrůza, oba jsou v kritickém stavu. Sestro, my o ně

přijdeme. Tamta žena má rakovinu prsu a umřela by do pěti let. Tamten pán má rakovinu tlustého střeva, umřel by do tří let. Budu operovat tady toho a snad stihnu i tuto paní. To jsou mé největší šance na záchranu životů.

Zdravotní sestra > Pane doktore, klid, běžte operovat, já se jdu pokusit o zázrak a pány doktory sehnat. [276] s. 159.

Ošetřující lékař > {*K odcházející sestře.*} [277]
Jděte, sestro, jděte. Co nejrychleji se vraťte!

{*K ostatním v sále.*} [278]

Sestry a medicí, musíme jednat. Tamty dva udržujte při životě a pokud do půl hodiny nikdo z doktorů nepřijde, tak o ně přijdeme. Zkuste s nimi zůstat co nejdéle.

Začnu tady s tím pánem. Vy, vy za mě dokončíte šití a přeždu na tuhle paní. Lidí, modlete se, ať o ně nepřijdeme, jsme na to sami. Do práce, rychle, rychle. [279]

{*V pozadí je vidět krutý boj o život. Docent Mastný je výjimečný chirurg, ale tohle je asi nad jeho síly. Všichni urputně bojují. Doktor urputně bojuje o záchranu těch dvou a modlí se, aby někdo z kolegů přišel včas. Doktor se musí modlit. Je na tu dřinu sám.*} [280]

{*Po půl hodině.*} [281]

Zdravotní sestra > Doktore, já tyto dva ztrácím. Doktore! [282]

Ošetřující lékař > Nemůžu, mám tady toho stále otevřeného, umře, jestli odejdu. Nemohu. Půl hodiny a nikde nikdo! — [283]

Zdravotní sestra > Doktore, tyto dva ztratíme. Doktore! [284]

Ošetřující lékař > Sestry, medicí, dělejte, co umíte. Jsme tu sami. — Já nemohu — já nemohu. — [285]

{*Túúút. Túúút.*} [286]

Zdravotní sestra > Doktore, ztrácíme je. [287]

- [288] **Ošetřující lékař** > Nemohu, potřebuji deset minut. Sestro, zkuste je zachránit, zapište časy nastalé krize.
- [289] **Zdravotní sestra** > Dobře, pane doktore.
- [290] *{Do místnosti vstupují dvě osoby, jsou bledé a celé v bílém.}*
- [291] *{Je to pan a paní Svobodovi. Jen tak stojí, mlčí a sledují se. Celou tu zbylou dobu tam jen tak stojí.}*
- [292] **Ošetřující lékař** > *{Uzavírá pacienta.}*
Mám jej hotového. Je stále v kritickém stavu, v bezvědomí, možná kómatu, ale žije.
- [293] *{K sestře.}*
Uběhlo devět minut, že? Rychle, sestro, jak to vypadá?
- [294] **Zdravotní sestra** > Ano, pane doktore, devět minut a žádná změna.
- [295] **Ošetřující lékař** > Je pozdě na tyto dva, nikdo nepřichází, zapište časy úmrtí. Byli to asi manželé a takto zahynuli, téměř ve stejný čas.
- [296] *{K vrchní sestře.}*
Sestro, nikdo nepřichází. Začnu tady s tou paní. Snad se mi ji podaří zachránit. Sestro, pomozte jim.
- [297] *{K ostatním v sále.}*
Všem, kdo tu jsou navíc, říkám: ‚Tak to tu uklid’te, odveďte mrtvé, kontaktujte rodiny, pohovořte s Policií, připravte kapačky, infúze, lůžka a pokoje. Vyplňte všechny formuláře, připravte léky, domluvte se na směny na hlídání.‘ Prvních 24 hodin je nejdůležitějších! Jednoho mám v kritickém stavu a tuto paní snad také zvládnou. Rychle, rychle, ještě není pozdě.
- [298] *{V pozadí docent Mastný bojuje o záchranu dalšího lidského života. Jeho kolegové doktoři nepřichází.}*
- [299] *{Po další hodině.}*
- [300] **Ošetřující lékař** > Přesně hodina. Sestro, zařid’te uzavření této paní. Odvést na lůžko. Oba jsou v kritickém stavu, věnujte jim 24hodinovou péči.

Chci být informován o stavu pacientů každou druhou hodinu a o každé nastalé změně. Vzbud' te mě, kdyby to bylo nutné. Běžte.

Zdravotní sestra > Ano, pane doktore. *{Odchází.}* [301]

{Doktor vychází z operačního sálu a jde sám chodbou. Prochází dočasnou krizí.} [302]

Ošetřující lékař > Tolik let studií, tolik let praxe, ale na tohle jsem připraven nebyl. Nebyl! Co více jsem mohl dělat? Jak mám svou práci dělat pořádně, když se zde tohle děje? [303]

Kde jsou všichni, když je člověk potřebuje? Kde jsou ty velké huby, kde jsou ti rádcové, pomazané hlavy a vy, vy, mí kolegové? Kde jsou, když je jich jednou zapotřebí? [304]

Nikdo jste tu nebyl, proklínám vás! Dva lidi, dva lidské životy! Dva! Rozumíte? Dva! — — — [305]

*** * ***

{Padá bílá opona a zpět nahoru. Dvě lůžka v jednom pokoji. Jedno lůžko má visačku Jindřich Řeřich a druhé Marie Řeřichová. Vzadu jedno okno. Každá z ležících osob má kapačku a pacienti jsou napojeni na řadu přístrojů. V rohu místnosti hlídá stav pacientů vždy nějaká sestra. Sestra si čte nějakou knihu. Na tváře lidí na lůžku nevidíme, ale nejsou mrtví. Bůh chraň, mrtví nejsou.} [306]

{Z levé strany přichází Jindřich, je jakýsi bledý a celý v bílém. Jak to? Není on na lůžku? Z pravé strany přichází Marie, je také jakási bledá a celá v bílém. Jak to? Co se děje? Usedají k lůžkům, kde jsou jejich fyzické podoby. Mlčí a sedí.} [307]

{Za nimi přichází bledý Tomáš a Jitka Svobodovi. Tomáš Svoboda promluví, ze všech jako první.} [308]s. 159.

Tomáš Svoboda > Tak takové to je, být mrtvý! [309]

Jitka Svobodová > Ano, drahý, takové to je. Vždyť na tom nic není. Pan doktor se snažil, ale nám nepomohl. Všiml sis, drahý? [310]

- [311] **Tomáš Svoboda** > Čehopak?
- [312] **Jitka Svobodová** > Ten pan doktor byl jak náš syn Toník. Ti doktoři, mají to ale těžké povolání.
- [313] **Tomáš Svoboda** > A víš, že ano. Celý on.
- [314] **Jitka Svobodová** > Snad se ten náš syn prokouše životem již sám.
- [315] **Tomáš Svoboda** > Neboj ženo, ten si již cestu najde.
- [316] **Manžel** > Tomáši! Jitko! *{Pláče.}* —
- [317] **Jitka Svobodová** > Ale neplačte, drahý Jindřichu. Sám jste to slyšel, mám rakovinu prsu a měla jsem pět let života. Pět let a konec.
- [318] **Tomáš Svoboda** > Nic si z toho nedělejte, pane Jindřichu. Já mám také rakovinu a měl jsem jen pár let života. Promiň drahá, že na stará kolena si musíme toto znovu připomínat.
- [319] **Jitka Svobodová** > Oh, to nic, drahý.
- [320] **Tomáš Svoboda** > Ale vždyť já vím.
- [321] **Jitka Svobodová** > Půjdem, drahý, co říkáš?
- [322] **Tomáš Svoboda** > Ale zajisté, drahá. Je nejvyšší čas, už nás volají.
- [323] **Manželka** > Pane a paní Svobodovi, kam jdete?
- [324] **Jitka Svobodová** > Ale to nic, Marie. Umřeli jsme a musíme jít svou cestou. Dostaňte se z toho a vzpomínejte na nás v dobrém.
- [325] **Manželka** > Ale! *{Pláče.}* —
- [326] **Jitka Svobodová** > To nic, Marie, neplačte. Všechny nás to čeká a náš čas nadešel!
- [327] **Manžel** > Ale ten doktor zachraňoval nás a ne vás! Proč? Proč tomu tak bylo?
- [328] **Tomáš Svoboda** > Musel učinit těžké rozhodnutí, ale my se na něj za to nezlobíme.

- Jitka Svobodová** > Udělali bychom to samé, kdybychom se museli rozhodnout. [329]
- Tomáš Svoboda** > Škoda toho načatého večera. Ještě jednou tak vidět mé studenty, dopsat skripta, dočíst knihu, dodělat příklady; a vidět západ slunce v naší kanceláři. Jak to mi bude chybět. [330]
- Jitka Svobodová** > Ano, škoda, škoda přeškoda. Snad na onom světě budou také mít pár dychtivých studentů. Byl ten život ale krátký. [331]
- Tomáš Svoboda** > Uvidíme brzičko. Pojd', drahá. [332]
- Jitka Svobodová** > Sbohem, přátelé. Bylo nám s vámi dobře. [333]
- Tomáš Svoboda** > Sbohem a nevzdávejte to. [334]
- Manželka** > Sbohem, Svobodovi. [335]
- Manžel** > Sbohem, pane a paní Svobodovi. [336]
- {Pan a paní Svobodovi odchází na věčnost a už se s našimi pacienty neshledají.}* [337]
- Manželka** > Muži, byla to tvá vina! [338]
- Manžel** > Co byla má vina? [339]
- Manželka** > Jel jsi jako blázen. [340]
- Manžel** > Já? A co to druhé auto? Já jsem jel tak, jak se má správně jezdit. [341]
- Manželka** > To si povídej na smrtelné posteli někomu jinému! Jel jsi jako blázen! [342]
- Manžel** > No možná jsem jel trochu rychleji. [343]
- Manželka** > A vidíš, kde teď skončili manželé Svobodovi! [344]
- Manžel** > Nepřeháněj. Já dělal, co bylo v mých silách. Copak za to můžu, že ten doktor si vybral na operování nás dva? [345]
- Manželka** > A koho jiného? Snad sis nepřál, aby operoval je. Vždyť jsi to slyšel, jak byli nemocní! [346]

- [347] **Manžel** > Máš pravdu, slyšel jsem to. Kdo by to byl řekl, do pana Svobody. Vypadal jako pravý anglický gentleman [výsl. džentlmen] 18. století, a tak brzo musel umřít. V rané šedesátce.
- [348] **Manželka** > Žadonils v operačním sále nad svým lůžkem jak malé dítě.
- [349] **Manžel** > Ženo, nepřeháněj! Je to sice pravda, ale nemusíš mi to zde, na smrtelné posteli, připomínat.
- [350] **Manželka** > Viděl jsi, jaké jsem měla vlasy? A jakou mám teď tvář?
- [351] **Manžel** > Co ti to přišlo na mysl? Zrovna tohle a zrovna teď?
- [352] **Manželka** > Jen jsem se vždycky bála, že mě uvidí cizí lidé umírat a já budu vypadat úplně hrozně. Má noční můra se vyplnila. Stydím se. Však jsi viděl, jak jsem vypadala. Jak na mě ten řidič hleděl a jak mě těma svýma lopatama vytahoval z auta. Hrůza.
- [353] **Manžel** > Co bylo, to bylo, slušelo ti to.
- [354] **Manželka** > Nech toho, nemyslím před nehodou, ale po nehodě.
- [355] **Manžel** > Já bych se tím netrápil. V porovnání se mnou si nemáš na co stěžovat. Spíš co teď? Co bude dál?
- [356] **Manželka** > Nevím. Podívej, pan doktor přichází. Nyní tiše.
- [357] *{Jindřich a Marie umlkají; přichází pan doktor a vrchní sestra.}*
- [358] **Zdravotní sestra** > Tady jsou, pane doktore.
- [359] **Ošetřující lékař** > Děkuji, sestro. Jindřich a Marie, pán a paní Řeřichovi. Ani nevíme, jak se to vše přihodilo, jen se můžeme domnívat. Oba upadli do kómatu. Kóma, to je zrádné. Kdyby tak člověk věděl, kdy se tak z něj mohou dostat. Jestli za hodinu, den, týden, měsíc, nebo roky? Nevíme nic. Musíme čekat.
- [360] **Zdravotní sestra** > A doufat, pane doktore.
- [361] **Ošetřující lékař** > Doufat také, to určitě. Kontaktujte prosím rodinu. Návštěvy můžeme povolit, tím nic nepokazíme. A budeme doufat!

- Zdravotní sestra** > Ano, pane doktore. [362]
- Ošetřující lékař** > Pojd' me prosím dál. — [363]
- Manžel** > A to je jako vše? [364]
- Manželka** > To bylo divné! Musí tu být něco, co můžeme udělat. Musíme to nějak vyřešit, ne? Takhle tu přeci nebudu celou tu dobu. Je tam naše holčička, nemůžeme ji přece opustit! [365]
- Manžel** > Myslíš to naše vřeštidlo? [366]
- Manželka** > Nebud' hrubý, je to i tvé dítě. [367]
- Manžel** > Ale vždyť já vím — pořád přeci. — Ženo? [368]
- Manželka** > Ano? [369]
- Manžel** > Obejmi mě! Dej mi pusu! — Já se bojím smrti!! Všechny mé obavy se naplnily. Jsme u konce, nemáme nad sebou již moc. Já, který jsem řídil tolik lidí. Takových let. [370]
- Manželka** > Ale no ták, Jindřichu, muži, pane řediteli, vždyť jsi to slyšel: jsme v kómatu, ještě prožijeme dlouhý život. [371]
- Manžel** > Jak rád bych tomu věřil. [372]
- Manželka** > Uvidíš! Nějak bylo, nějak bude. [373]
- Manžel** > „Řešit, řešit, řešit — a nevzdávat se!“, tak to říkával starý děd. Jak je to dávnou; patnáct let tomu bude, co můj dědeček odešel. Dědo, nejsi tu někde? — Asi tedy ne. — Kde teď jsou všichni ti vzdělaní a chytří lidé? Teď, když je tolik potřebujeme? [374]
- A taky starý děd říkával: „Jez, dokud můžeš.“ A ani to nemůžu! Dal bych si ty tvé výborné buchty s povidly, nebo nadívanou kachnu, nebo buchtičky s krémem, nebo pečené kuře s rýží, nebo lívance, nebo špagety, nebo ten tvůj jahodový dort, nebo tu tvou skvělou pizzu... [375] [picu]
- Manželka** > Ne zoufej, bude líp. Věř mi, jsem tvá žena. [376]
- Manžel** > Víš, ženo, měl bych se ti k něčemu přiz... {Přiznat chtěl říci.} [377]

- [378] **Manželka** > Jindřichu, podívej, podívej, kdo za námi přichází.
- [379] **Manžel** > {*Nevěřicně.*} Nééé. — Ale ano! —
- [380] {*Do pokoje vstupuje něco jako strašidlo s rovnátky, adolescent s příšernými vlasy a v hrozných šatech, pokud se to šaty dá vůbec nazvat. Dcera Jana, uplakaná a vzlykajíc přisedá doprostřed k lůžkům mezi rodiče.*}
- [381] **Dcera** > Mámo! Táto! — Co vám to udělali? Vstávejte a pojd' te domů. —
- [382] Já už nebudu chodit na diskotéky, líbat kluky a tajně kouřit. Slibuju,
- [383] slibuju, jen pojd' te domů. — Pojd' te domů! — {*Začne plakat.*}
- [384] {*Pláče dítě, pláčou rodičové.*}
- [385] **Dcera** > Já vás tu přece nemohu nechat! Vstávejte! {*Začne mírně třepat s rodiči.*}
- [386] {*Přiběhne sestra a vyprovází dceru z pokoje, at' prý si odpočine a přijde zítra.*}
- [387] **Zdravotní sestra** > {*K Evě.*}
Pojd' te, Evo! Přijd' te zítra nebo jiný den.
- [388] {*Na chodbě sama k sobě.*}
Ubohé dítě, co bude dál? Co s ní bude dál?
- [389] **Manželka** > Muži, musíme se odsud dostat. Musíme! Já to dítě neopustím!
Rozumíš?
- [390] **Manžel** > No jo, musíme něco vymyslet. Ale co?
- [391] **Manželka** > Nevím, přijd' prosím na něco. Já chci ke svému dítěti. To bych si jako matka nikdy neodpustila. Prosím, přijd' na něco.
- [392] **Manžel** > Podívej!
- [393] {*Do místnosti vstupuje další, významná návštěva. Maminka Jindřicha.*}
- [394] **Matka** > Nééé. — Nééé. —

- Zdravotní sestra** > Prosím, paní, pojd' te ven. Tady nemůžete v takovém stavu zůstat. [395]
- Matka** > Nechte mě! Nechte mě! Já chci ke svému dítěti. Pust' te mě. [396]
- Zdravotní sestra** > Paní, pojd' te prosím. Tady nemůžete takto křičet; tady jsou nemocní. [397]
- Matka** > Dejte tu ruku pryč! Chci své dítě držet v náručí. [398]
- Zdravotní sestra** > Ale paní, to nesmíte! [399]
- {Neudrží ji a pouští matku. Ta běží k lůžku za synem a mačká si jej na hrud'. Sestra volá ochranku a doktora.}* [400]
- Zdravotní sestra** > Ochranka! Pane doktore! Ochranka! [401]
- Matka** > To se nemělo stát! To se nemělo stát! Za všechno jsem já vinna. Měla jsem tě lépe vychovat. Byla jsem ti špatnou matkou. [402]
- Manžel** > *{Nahlas, ale stejně jej neslyší.}* [403]
Mámo! Mámo! To nebyla tvá chyba! Mámo! Mámo!
- Ošetřující lékař** > *{Směřem k matce.}* [404]
Paní, pojd' te prosím. Tady nemůžete být! Prosím, následujte mě. Dáme vám nějaké prášky na uklidnění. Pojd' te, paní.
- {Směřem k ochrance.}* [405]
Pánové, doprovod' te prosím paní.
- {Ochranka odtrhává matku a táhne ji ke dveřím a pak pryč od lůžek. Mají co dělat. Všichni slyší matčin pláč, který slábne v dáli.}* [406]
- {Pláče matka, pláče syn a jeho manželka.}* [407]
- Matka** > Nechte mě. Já musím být s ním, já jej nemůžu opustit. Já néé! — [408]
- Manželka** > Já to nesnesu. Musí být nějaké cesty ven. [409]
- Manžel** > Proč se tohle muselo stát zrovna nám! Já nemám čas na umírání. [410]
- Manželka** > Tak si jej udělej! [411]

- [412] *{Do místnosti vstupuje recepční Karel, drží kytici. Vrhá se na tělo Jindřicha a objímá jej. Poté objímá tělo paní Marie. U obou těl jen říká: „Rohlíčky, koblížky. Já pomůžu. Rohlíčky, koblížky. Já pomůžu.“ Pláče. Chvíli obě těla drží.}*
- [413] **Manžel** > Ach Karle, chlape jeden — ach, Karle — rohlíčků ani koblížků už nebude. — — —
- [414] *{Karel na závěr: „Budeme flusat. Budeme.“ A fluše, spíše slintá, tak neohrabaně, že se celý pofluše. Nad těli pláče dál. Pokládá kytici do vázy a odchází.}*
- [415] *{Bílá opona jde dolů.}*

*** * ***

ČTVRTAKT TŘETÍ

{Bílá opona jde nahoru.} [416]

{Po měsíci. Může být dáno na vědomí divákům. Bledá, smutná postava nese přes celé jeviště lékařskou cedulku s nápisem. Jde pomalu, ne zrovna nadšeně.} [417]

{Na chvíli je v divadle úplná tma. Poté se rozsvítí. Do místnosti vstupuje sestra. Otevírá okno.} [418]

Zdravotní sestra > Dobrý den, pane a paní Řeřichovi. Dnes máme další krásný den. Prvního května, svátek práce. Podívejte, kdo za vámi přišel – kolegové z práce. [419]

{Do místnosti vstupuje sekretářka Jana a recepční, tedy správně řečeno milenka, Tereza.} [420]

Sekretářka > Můžeme tedy, sestři? [421]

Zdravotní sestra > Ale pojďte dál. Když tu nebudete křičet, tak tu zůstaňte, jak dlouho budete chtít. Pacienti jsou stabilizováni. [422]

Milenka > Děkujeme, sestři. [423]

Manželka > Podívej, muži, tvé kolegyně z práce. [424]

Manžel > Máš pravdu, to je má sekretářka Jana a naše recepční Tereza. [425]

Manželka > Ano, já vím, jednou jsem je potkala, když jsem za tebou byla v práci. Jana je moc hodné děvče. [426]

Sekretářka > Pane řediteli, tady jsme vám donesly nějaké koláčky, džus a čokoládu. [427]

Milenka > A nějaký čaj a sušenky. [428]

Zdravotní sestra > Ukažte, já vám pomůžu, dám to sem do skříně a sem do ledničky. [429]

Sekretářka > To je hrozné, co se vám stalo. Moc mi chybíte. Pane řediteli, ve firmě se stalo mnoho věcí. Museli za vás najít náhradu. Firma bez [430]

vás málem zkrachovala. Pane řediteli, já jsem dala výpověď. Nový pan ředitel je jiný a já mu moc nerozuměla. Našla jsem si jinou práci, musela jsem na to vše zapomenout.

- [431] **Manžel** > Jano! Ach, Jano! Však vy se ve světě neztratíte. Takové šikovné děvče vy jste!
- [432] **Manželka** > Muži, měl jsi ty v práci hodné děvče.
- [433] **Manžel** > Ano, ženo, měl.
- [434] **Milenka** > Jano, sestři. Mohla bych tu být s nimi chvíli o samotě?
- [435] **Sekretářka** > Ano. Tak se, pane Řeřichu, z toho brzo dostaňte. Já zas musím
[šejkspíra] jít. Našla jsem si přítele a jdeme dneska do divadla na Shakespeara.
- [436] **Manžel** > Ach divadlo, to naše jsme již dávno propásli.
- [437] **Manželka** > Jak mně chybí divadlo. No jo, stará dobrá ostrovní klasika.
- [438] **Zdravotní sestra** > Ale bezevšeho. Budu venku, jdu si po své práci.
- [439] **Milenka** > Jindřichu.
- [440] **Manželka** > Ona ti tyká?
- [441] **Manžel** > No víš, to je to, o čem jsem chtěl s tebou kdysi mluvit.
- [442] **Manželka** > A to jako o čem?
- [443] **Manžel** > Teď ne.
- [444] **Milenka** > Víš, Jindřichu, já otěhotněla, ono možná nebylo tvoje, ale musela jsem se rozhodnout. Ty máš ženu a dítě a já byla tak sama. Musela jsem si jej nechat vzít. Já si měla dát pozor. Je mi ze mě na nic, změnilo mě to. Já jsem také dala výpověď a jsem zpátky u rodičů; pomáhám jim doma.
- [445] Odpuť mi to, Jindřichu, odpuťte, paní Marie, doufám, že mě neslyšíte. Já měla vašeho muže ráda a přitom jsem nesměla. Zakázané ovoce je vždycky to nejsladší. Já byla tak hloupá a slepá!

- Manželka** > Jindřichu! Slyšíš to! Není to pravda, že? [446]
- Manžel** > Víš . . . [447]
- Manželka** > Snad mi nechceš říci, že tohle vše je pravda? [448]
- Manžel** > Tohle se nemělo stát . . . [449]
- Manželka** > A jak dlouho? [450]
- Manžel** > Tři týdny. Já ti nechtěl ublížit . . . [451]
- Manželka** > *{Hystericky.}* [452]
Nepřibližuj se ke mně. Ty jsi takový chlívák hnusná. Běž ode mě.
- Manžel** > Promiň. [453]
- Manželka** > Promiň? A to je jako vše? Fuj! — Jak se na tebe budu moci [454]
ještě někdy podívat. Běž. —
- Manžel** > Ach Marie, ach Terezo, ach Jano. [455]
- Manželka** > Ty neřáde, to ti nikdy neodpustím. Jak jsi mohl? Vždyť máme [456]
dceru!
- Manžel** > *{Významně mlčí. Mluví gesta neschopnosti.}* [457]
- Milenka** > Promiň, Jindřichu, já už půjdu. Děkuji, sestři. Nashledanou. [458]
- {Přichází dcera.}* [459]
- Dcera** > Maminko! Tatínku! Já za váma tak dlouho nebyla. Bydlím u ba- [460]
bičky. Babička jen pije. Maminko a tatínku, promiňte, já se už rozhodla.
Já to udělám dnes v noci. Maminko, tatínku. Sbohem, rodiče, mám vás
moc ráda.
- Manželka** > Co to mluvíš, holka bláznivá? Rozumíš jí? Jindřichu! Podívej [461]
se na mě. Rozumíš jí?
- Manžel** > Ani slovo! [462]
- {Tma v divadle, světlo. Je druhého dne a sestra přichází do pokoje opět [463]
v dobré náladě.}*

- [464] **Zdravotní sestra** > Pane a paní, máme tu nový den. Dnes je obzvláště krásně. Den na psaní básní. Máte tu návštěvu. Paní Řeřichová, kdybyste něco potřebovala, tak zavolejte. My už u nich nehlídáme.
- [465] **Matka** > Děkuji, sestři.
- [466] *{Již o samotě.}*
Jindřichu, Marie. Já včera hodně pila a moc si Jany nevšímala. Řeknu vám to hned, než se z toho dočista zblázním. Ona si včera Jana vzala nějaké prášky a jed na krysy. Kdyby jen to. Ona si toho vzala málo, dle pitvy. Tohle ona *nějak* přežila a vzpamatovala se. Prý, dle doktorů.
- [467] Promiňte, že vám to říkám, ale já někomu musím a vy mě přece neslyšíte! To je hrozné, to je strašné, co to dítě potom udělalo... ona poté vypila, já nevím jestli schválně nebo omylem, víc jak deci kyseliny sírové, té dědovy 96procentní. Byla tak špatně označena!
- [468] *{Pláč.}* Má holčičko, má krvi. To je tak hrozné! To je tak strašné. *{Slzy a pláč.}* —
- [469] **Manželka** > Nééé! Nééé! To nemůže být... To nééé! Dítě mé! Dítě mé! Nééé. Jindřichu! Naše Jana je mrtváá.
- [470] *{Skáče mu do objetí.}*
Muži, tohle se nemělo stát! Naše dítě! — *{Pouští muže.}*
- [471] **Manžel** > Já... já... toho již více nesnesu. Já už nemohu! Naše jediná dcera! Naše krev!
- [472] **Manželka** > Zabte nás! Zabte nás! Pusťte nás! Prostě něco! Nemáme pro co žít! My tu nechceme být, my už ne...
- [473] **Manžel** > Nechci již více být! Nemám pro co žít! Ááá! —
- [474] *{Muž se kroutí v křečích do klubíčka, psychicky mimo. Škubne sebou. Zoufalá Marie vykřikuje několikrát hystericky „Ááá“ a šíleně při tom pobíhá po pokoji. Po chvíli se také psychicky hroutí a padá ke svému muži.}*
- [475] **Matka** > Mohla v životě všechno, jen kdyby se trochu učila. Mohla lámat mužům srdce, mohla vidět svět, umět jazyky, poznávat přátelské

- lidi. Mohla vše, na co by si vzpomněla. A ona zatím skončila takto. Rozleptána. Slyšíte? Rozleptána byla.
- Tolik krásy je na tom našem světě. Hory, lesy, tůně, nerosty a kamínky [476]
a — a muži. Oh, ti muži, já vás tolik milovala.
- Já tu celou krásu pořádně ani neviděla a ona ji už neuvidí! Vnučko má! [477]
- To je horší než umřít na předávkování – moderní a zbytečný to styl [478]
umírání dnešních dětí. Bych takové umírání zakázala. Smrti, jsi hrůzná!
—
- Mně je to tak líto. Oni jí už nemohli pomoci. Promiňte mi to, pokud to [479]
vůbec jde. Já byla špatnou matkou, já byla špatnou babičkou. Odpusťte
mi.
- Ach, vše se tak zamotalo. Upít se k smrti je to pravé, ne? Je! [480]
- {Ticho. Poté v pokoji matka prochází zoufalým stavem. Přichází sestra.}* [481]
- Matka** > Nééé! Nééé! Muži! Ženo! Ach, to dítě! [482]
- Zdravotní sestra** > Jste v pořádku, paní Řeřichová? Tady nesmíte křičet! [483]
- Matka** > Já vím. Mě tak najednou chytila hrozná úzkost, promiňte. — Já si [484]
půjdu na skleničku. Koupím si celý litr.
- Zdravotní sestra** > Tudy, pojďte. Dávejte na sebe pozor. Nashledanou. [485]
- Matka** > Děkuji a nashledanou. [486]
- {Babička, matka Jindřicha, odchází. Pokoj zůstane prázdný, jen se dvěma [487]
ležícími pacienty a jejich zhroucenými dušemi.}*
- {Přichází duch dcery. Pomalu a tiše. }* [488]
- Dcera** > *{Hladí rodiče po hlavě.}* [489]
Maminko, tatínku, já vás opouštím!
- Manželka** > Dcero! Dcero, co jsi to udělala? Dcero naše! [490]
- Manžel** > Evo, my tu bez tebe nemůžeme být! Evo! Evo! [491]

- [492] **Dcera** > Promiňte, maminko, tatínku. Byla to chyba. Sbohem, rodiče.
{Duch dcery opouští rodiče. Okamžik ticha.}
- [493] *{Do místnosti s pacienty přichází neznámá osoba. Je to mladší muž a hovoří k bezvládným tělům: „Vy mě asi neznáte, manželé Řeřichovi. Já znal vaši dceru Evu. Vezl jsem ji autem na diskotéku, seděla na zadním sedadle, trochu jsem pil a dělal frajera. Za jízdy jsem přinutil nabourat jakési auto, téměř jsme se srazili. Nyní vím, že jste to byli vy. Nevím, komu se mám omluvit za to, co jsem udělal. Byla to největší chyba mého života a už ji nemohu vrátit zpět. Nyní je i Eva pryč. Moc se vám omlouvám, nevím komu jinému. Odpusťte mi. Odpusťte mi. Sbohem.“}*
- [494] *{Opouští pokoj a chvíli je na lůžku klid.}*
- [495] *{Manželka na lůžku se však trochu třese, teď se třese více. Přístroje začínají vydávat hrozné zvuky a obzvláště jeden z přístrojů, to prazvláštní „túúúú“. Manželka v pokoji umírá.}*
- [496] *{Přiběhne sestra.}*
- [497] **Zdravotní sestra** > Doktoré. Zavolejte doktora.
- [498] *{Přístroj jen to „túúúú“. Bušení srdce ustane. Nic víc, nic méně. Přiběhne doktor.}*
- [499] **Ošetřující lékař** > Máme tu červený kód. Honem na sál. Sestro, ať vše připraví. Honem, než ji ztratíme. To je to kóma, že?
- [500] **Zdravotní sestra** > Ano, pane doktore. Vše bude zařízeno.
- [501] **Ošetřující lékař** > *{K bezvládnému tělu.}*
Neopovažte se zahynout! Ani na to nemyslete. Rozumíte? Ne za mé služby!
- [502] *{V místnosti zůstalo jen jedno lůžko a u něj sedící duch manžela. Odpojený přístroj od pacientky dělá pořád „túúúú“, ale tišeji. Marie klinicky umřela.}*
- [503] **Manžel** > *{Blouzní a ulehá na zem. Mrtvý pohled na diváky.}*
Ne! Ne! Ne! Ne! Ne! — Ne! Ne! Ne! Ne! Ne!

- {Bez povšimnutí Jindřicha postupně přichází a odchází duch/duchové. Jindřich ho/je ani neslyší. Povídá si/Povídají si, přichází k Jindřichovi a dotkne/dotknou se jej. Při jeho/jejich dotecích sebou Jindřich škube. Poté odejde/odejdou a přichází jeden/dva další.}* [504] s. 159.
- Duch zleva** > *{Žena.}* Mám tě ráda. [505]
- Duch zprava** > *{Muž.}* Pozor, ať se nezamiluješ! Hranice mezi láskou a bolestí je tenká; nezapomeň, my už jsme mrtví. [506]
- Duch zleva** > Ach jo, no jo. *{Oba doteky.}* — [507]
- Příchozí duch** > Můj život je jen o penězích. Co dostávám, to též musím utratit. *{Dotek.}* — [508]
- Duch zleva** > *{Žena.}* Proč máš u postele tu tužku a papír? [509]
- Duch zprava** > *{Muž.}* Abych si mohl kdykoliv zapsat myšlenku, nápad, kus snu, víš? [510]
- Duch zleva** > A to jako proč? [511]
- Duch zprava** > Kterákoliv má myšlenka může světu pomoci něco zefektivnit, něco vylepšit. Musím být připraven! Musím si to zapsat hned, rychle, okamžitě! [512]
- Duch zleva** > Tomu rozumím, ale proč tam nemáš normální papír, ale takovou plachtu přes celý stůl? [513]
- Duch zprava** > Víš, jak se poslepu špatně píše? [514]
- Duch zleva** > Aha a proč si nerozsvítíš lampičku? [515]
- Duch zprava** > Světlo ruší snové nápady, musím psát poslepu. Však si to někdy zkus. Taková sranda to není, to se musí trénovat! *{Oba doteky.}* — [516]
- Příchozí duch** > *{Žena.}* Vypila jsem poslední láhev. A co teď? Co s tím kdo udělá? Kde je nějaký muž, nějaký cucák? Ať mi koupí další! Nebo radši ne! Jsou to prasata. *{Dotek.}* — [517]
- Duch zleva** > Tak ta scéna s propadlištěm mezi dvěma kameny... [518]

- [519] **Duch zprava** > Co je s ní?
- [520] **Duch zleva** > Už se povedla! Herec úspěšně konečně umřel. {Oba doteky.}
—
- [521] **Příchozí duch** > To mají rádi všichni, ne?? Ne!! Nikdo!! Nevěřím tomu, že ne! {Dotek.} —
- [522] **Duch zleva** > {Bouřlivě tleská.} Bravo, maestro! To byl rachot! Vy jste génius!
- [523] **Duch zprava** > Nemlat' těma rukama! — Chci být dítě nebo kvalitní hovno!
- [524] **Duch zleva** > {Už netleská.} Maestro, nerozumím!
- [525] **Duch zprava** > Abych se mohl vozit na tobogánu jako dítě nebo záchodovými trubkami jako hovno!
- [526] **Duch zleva** > {Zoufale.} VY jste blázen! {Oba doteky.} —
- [527] **Příchozí duch** > {Válí sudy.} Co dělám? Válím sudy! Eh, eh, proč to dělám? Z přepracování! {Dotek.} —
- [528] **Duch zleva** > Jedl jsem zlatým příborem!
- [529] **Duch zprava** > Umřel jsi.
- [530] **Duch zleva** > Jedl jsem stříbrným příborem!
- [531] **Duch zprava** > Umřel jsi.
- [532] **Duch zleva** > Jedl jsem hliníkovým příborem!
- [533] **Duch zprava** > Umřel jsi.
- [534] **Duch zleva** > Jedl jsem dřevěným příborem!
- [535] **Duch zprava** > Umřel jsi.
- [536] **Duch zleva** > Nejedl jsem!
- [537] **Duch zprava** > Umřel jsi.
- [538] **Duch zleva** > {Bezmocně.} A tak já už nevím jak! {Oba doteky.} —

- Příchozí duch** > Svíce hoří; jest tma. Víc už není, už je jen tma. Co budeme dělat, až znovu umřeme? Hrát v karty! *{Dotek.}* — [539]
- Duch zleva** > *{Muž.}* Miluji tě! Miluji tě! Miluji tě! [540]
- Duch zprava** > *{Žena.}* Vab si nějakou jinou! *{Oba doteky.}* — [541]
- Příchozí duch** > Vidím dvojmo. Vidím normálně. Nevidím. *{Opakovat to dokola.}* *{Dotek.}* — [542]
- Duch zleva** > Petruška je v posteli nemožná. Ztracený případ. Ona je snad nepoučitelná. Mávu nad tím rukou. [543]
- Duch zprava** > Je divná. [544]
- Duch zleva** > Prý spala s holkou, jako lesbou! [545]
- Duch zprava** > Je divná. [546]
- Duch zleva** > Prý Petruška spala se dvěma chlapama. [547]
- Duch zprava** > Je divná. [548]
- Duch zleva** > Prý byli z jiných vesmírů. [549]
- Duch zprava** > Je divná. [550]
- Duch zleva** > Tak zase nic. [551]
- Duch zprava** > Tak zas jdeme! *{Oba doteky.}* — [552]
- Příchozí duch** > Vezmu si prášek! On si vezme prášek. *{Opakovat to dokola.}* *{Dotek.}* — [553]
- Duch zleva** > Identifikovat blázna můžete několika způsoby: beze slov, jen smíchem. [554]
- Duch zprava** > *{Smích blázna.}* [555]
- Duch zleva** > Nebo jedním slovem. [556]
- Duch zprava** > Báááááagr. *{Opakovat.}* [557]
- Duch zleva** > Nebo dvěma slovy. [558]

- [559] **Duch zprava** > Není tma. *{Opakovat.}*
- [560] **Duch zleva** > A konečně i více slovy.
- [561] **Duch zprava** > Jsem blázen; nejsem blázen. Ted' jsem blázen; ted' nejsem blázen. *{Opakovat.} {Oba doteky.}* —
- [562] **Příchozí duch** > Napsal bych nějakou píseň. — Tady se nedá tvůrčím způsobem psát! Voda nikdy nepoteče do kopce; kapky deště nikdy nebudou padat nahoru; tma nebude nikdy průsvitná; země se točí pořád stejně; mrtví neožijí. *{Dotek.}* —
- [563] **Duch zleva** > Přičuchni si k mé kůži. Co cítíš?
- [564] **Duch zprava** > Jablka. A co ty cítíš na mé?
- [565] **Duch zleva** > Švestky. To bychom měli jít zapít, ne?
- [566] **Duch zprava** > Jen dej pozor, ať se zase nepoleješ.
- [567] **Duch zleva** > Neboj, proto mám na sobě tu ochranu; celofán. *{Oba doteky.}*
—
- [568] **Příchozí duch** > Ta voda není převařená, já z těch bacilů umřu! *{Dotek.}* —
- [569] **Duch zleva** > Jen si mě zatkněte.
- [570] **Duch zprava** > Tu máš. *{Nasazuje mu želízka.}*
- [571] **Duch zleva** > *{Vyvlékne se z želízek.}*
Udělám to zas a znovu! *{Oba doteky.}* —
- [572] **Příchozí duch** > Všechno rozdělaný, rozvrtaný, všechno by to mělo letět košem. Všichni velcí podvodníci přece chodí slušně oblečení. Jakmile si sundám brýle, tak hned vidím všechno jinak. *{Dotek.}* —
- [573] **Duch zleva** > Bůh sice stvořil svět, ale jeho matka je obyčejná venkovská holka. Tak obyčejná jako ty nebo já.
- [574] **Duch zprava** > Jak k tomu došlo, to nikdo neví. *Nejlépe* strážené tajemství Vesmíru. To víte! *{Oba doteky.}* —

- Příchozí duch** > Dívám se do zrcadla a vidím bledou tvář; skoro ji nevnímám. Mám ranní dilema. Je za osm minut šest hodin, nebo půl jedenácté? Ráno začínáme všichni stejně: nazí a ospalí, ale poté, co děláme, rozhoduje vše. *{Dotek.}* — [575]
- Duch zleva** > Je heterosexuál? Homosexuál? Bisexuál? Nebo transexuál? [576]
- Duch zprava** > On je na nic! *{Oba doteky.}* — [577]
- Příchozí duch** > Tragédie, komedie, opera, opereta . . . Ale teď po smrti už o nic nejde, že? *{Dotek.}* — [578]
- Duch zleva** > Vypadá to pěkně: barva dobrá. Buket to má pěkný. Chutná to dobře. [579]
- Duch zprava** > Dobrou vodu tu mají. [580]
- Duch zleva** > *{Pije ji.}* Vodo, vodo, voděnko! Mám tě tak rád! [581]
- Duch zprava** > *{Hrubě.}* PIVO! *{Oba doteky.}* — [582]
- Příchozí duch** > *{Se sekyrkou v noze, zádech nebo někde.}* [583]
Že já si vždycky vymyslím takovou divnou hru se sekyrkama. *{Dotek.}*
—
- Duch zleva** > Já ti to musím říci. Musím, musím, musím, musím, musím . . . [584]
A nebo ne!
- Duch zprava** > Stáváš se rozpolcenou osobou. Jednu chvíli bys nedělal nic, [585]
pak zase vždycky všechno. Chvíli je ti svět vším, pak zas ničím. Chodil
bys mezi lidmi pořád a nikdy, za všemi nebo za nikým. *{Oba doteky.}* —
- Příchozí duch** > Nenaleju! Je to náš podnik! No nenaleju! *{Dotek.}* — [586]
- Duch zleva** > *{Hlasitě.}* Karlův most se rozpadá! [587]
- Duch zprava** > *{Klidně.}* Přijatelné ztráty. *{Oba doteky.}* — [588]
- Příchozí duch** > Jako mnoho lidí přede mnou, i já mám matku. *{Dotek.}* — [589]
- Manžel** > *{Rychle. Zmateně. Nevnímavě.}* [590]

To je vše... Ono to není... Tu byla krása... Jsme to v lese... Hudba
zněla větrem... Koloběh života se vrací...

160. s. [591] *{Jindřich zavře oči a usne. Sní. Dostává se do čtyř úrovní zakončených peklem (hráno např. zleva dozadu doprava nebo na otočné plošině).}*
- [592] *{Úroveň první. Jindřich pobíhá dokola v kruhu. Honí jej Smrtka. Místy se jí posmívá. Když zpomalí vysílením, Smrtka jej dohání. Upadá zakopnutím, omdlí a dostává se do druhé úrovně snění.}*
- [593] *{Druhá úroveň snu ve snu. Na psychiatrii. Bílé stěny nebo stěny ze zrcadel. Ty se k sobě přibližují. Jindřich magoří. Vidí před sebou brouky, hady a jinou havěť.}*
- [594] **Manžel** > Nevidím brouky! Nevidím brouky! Zítra mě berou! Zítra mě berou!
- [595] *{Brouci na něj lezou a Jindřich magoří víc a víc. Upadá do bezvědomí z vysílení. Dostává se do třetí úrovně snění.}*
- [596] *{Třetí úroveň. Jindřich je v džungli a prosekává se mačetou. Po něm se sápe dravá zvěř: tygři, šakali, supi, vrány. Řve, ale nestíhá unikat. Upadá na zem a brání se. Omdlí. Dostává se do poslední úrovně.}*
- [597] *{Čtvrtá úroveň snění. Jindřich je v Pekle, kde už jednou byl. Vítá jej Ďábel.}*
- [598] **Ďábel** > Jsi můj? Kotel je stále v pohotovosti.
- [599] **Manžel** > Sním? Jak mám zachránit svou ženu? Pomozte mi!
- [600] **Ďábel** > To já nemohu, na to je příliš pozdě. Snad Bůh by ještě mohl.
- [601] **Manžel** > Dostaň mě k němu.
- [602] **Ďábel** > Vrat' se zpět. Nebojuj už a umři. Nejhorší tragédií je život sám.
- [603] *{Z nebe dopadají na Jindřicha hořící šípky. Jindřich křičí bolestí, umírá. Umře a vrací se o úroveň zpět.}*
- [604] *{Třetí úroveň. Trhá si oblečení a pouští na sebe všechnu tu divou zvěř. Umírá roztrháním.}*

- {Druhá úroveň. Skáče do zdí a rozbíjí si hlavu. Ani hláska, jen krev.}* [605]
- {První úroveň. Nastavuje holou hrud' a odevzdává se kose Smrtky. Ta znejistí, ale pak jde na věc.}* [606]
- Manžel** > Tak už si pro mě pojd', havěti! [607]
- {Rychlá Jindřichova smrt. Smrtka poté nelidským hlasem říká: „Nejlepší vývar je z lidských kostí!”}* [608]
- {Vrací se do kómatu. Vstává ze snu.}* [609]
- Manžel** > Jaký já to byl manžel? Jaký já to byl otec? Bože, jestli tam někde jsi, prosím ukaž se mi. Víš, že jsem špatný člověk, ale takto nechci nechat svou ženu umřít. Prosím, zachraň mi ji. [610]
- Bůh** > Se mnou jsi chtěl mluvit? [611]
- Manžel** > Kdo je tu? Kdo je tu? Tady už nikdo není. Ja chci jen zemřít, jako má paní. Kdopak jste? Co tu chcete? [612]
- Bůh** > Ale vždyť jsi se mnou chtěl právě hovořit, já jsem Bůh. Opravdu chceš svou paní zachránit? Ona se totiž rozhodla, že umře, s tím nemohu mnoho dělat. [613]
- Manžel** > Skutečný Bůh. Promiňte za to, co jsem v životě všechno napáchal. Promiňte. Faleš nemám rád, ale chci umřít. Já chci jen umřít. [614]
- Bůh** > To nic, synu, každý jednou pochopí. [615]
- Manžel** > Udělte prosím něco. Prosím. Vemte si mě, vemte si mě, pokud to jde. Já už přišel o dceru, nechci přijít i o manželku. Bože, udělte něco. Prosím. [616]
- Bůh** > To bych mohl udělat, ale umřete. Jste si toho vědom? [617]
- Manžel** > Jsem. Prosím zachraň mou ženu. [618]
- Bůh** > Mohl jste však žít dlouhý život. [619]
- Manžel** > Nechci takového dlouhého života. Jsem sice stále živý, a přece mrtvý. Vem si mě, Bože a zachraň mou paní. Ona celý život všem [620]

pomáhala a teď tohle. Pane Bože, jsem připraven. Zachraň to jediné, co mi na světě zbylo.

Bůh > Pokud jste si tak jistý, budiž tak. Pracujte v pokoji. Nejhorší tragédií je sama smrt. [621]

{Na operačním sále zachraňují paní Marii. V nemocničním pokoji na lůžku pana Jindřicha přístroje začaly dělat ono „túúút, túúút“. Přiběhla sestra, přiběhl doktor, zachraňují pana Jindřicha.} [622]

{Pan Jindřich umřel. Paní Marie byla zachráněna.} [623]

Manžel > Promiň, Marie, já jsem musel. [624]

Manželka > Muži, cos to udělal? Muži, já tě miluji. Tohle jsem nechtěla, tohle jsem nechtěla. Já chtěla jen své dítě a tebe, muži. [625]

Manžel > Promiň, Marie, já jsem musel. Sbohem, ženo. [626]

Manželka > Sbohem, muži. [627]

Manžel > *{Dívaje se někam do dálky.}* [628]
Matko, jež jsi mi dala život, zde končí synův život. Dobrovolně a pro dobro své ženy. Poslední dobro, které muž může vykonat pro svou ženu. Sbohem, matko!

{Zhroutí se vysílením a anděl/ochranka Post a Script jej odtáhnou pryč. —} [629]

{Další den přichází sestra otevřít okno. V pokoji zůstala jen jedna postel a to s paní Marií.} [630]

{Může být: smutná postava dává divákům na vědomí uplynutí dalšího měsíce. Zanedlouho na to paní Marie procítá z dlouhého kómatu. Je to pro ni nový den. Sestra vstupuje do místnosti.} [631]

Zdravotní sestra > Pane doktoré, paní Marie se probírala. Pane doktoré. [632]

Ošetřující lékař > Výborně, sestřičky. — Dobrý den, paní Marie, byla jste několik týdnů v kómatu po autonehodě; teď je konec května. — Pár dní si vás tu ještě necháme a můžete jít domů. — [633]

- [634] **Manželka** > Pane doktore, já viděla . . .
- [635] **Ošetřující lékař** > {*K procitlé manželce.*}
Paní Řeřichová, jste hodně slabá, prosím nenamáhejte se. Chodit můžete, ale šetřete se. Alespoň několik dní.
- [636] **Manželka** > Děkuji, pane doktore.
- [637] {*Tma a světlo v divadle. Dalšího dne přichází do pokoje sestra a v lůžku není ani paní Marie. Ráda by otevřela okno, ale to je již otevřeno a v něm stojí paní Marie.*}
- [638] **Zdravotní sestra** > Dobré ráno, paní Řeřichová, máme Den dětí, 1. června . . . Marie! Né! Pane doktoré!
- [639] {*Skok. Zvuk pádu a „Ááá“ Marie při pádu. Několik vteřin toho protivného zvuku pádu vzduchem a dopad na tvrdou podložku s protivným zvukem rozbíjejícího se skla. Poté pád figuríny na jeviště. Osvětlené jen tělo, jinde tma, ticho. Za okamžik zpod tmavého pláště poslední natažení ruky, poslední výdech Marie. Chvilí ticho trvá. Začne očišť'ující déšť'. Záblesky blesků a hřmění znějící v dáli.*}
- [640] **Manželka** > {*V pozadí.*} Promiň, dcero! Promiň, muži! Nemohla jsem déle žít. Neviděla jsem jiné cesty. — — —
*** * ***
- [641] {*Přichází k sobě Bůh a Ďábel ve svých oděvech. Dělalí gesta na diváky, mávají rukama, říkají „Tsss“. Jeden po druhém ukazují na konkrétní diváky a pak vždy na sebe „Patří mně!“ a poté vždy na sebe kývnou, že s názorem druhého souhlasí. Poté si plácnou rukama.*}
- [642] **Bůh** > Je to business!
- ['biznys] [643] **Ďábel** > Je to business!
- [644] **Bůh** > Budeš dneska vařit?
- [645] **Ďábel** > Kámen-nůžky-papír? {*Bůh přikývne, že ano.*}
- [646] {*Bůh a Ďábel hrají kámen-nůžky-papír o to, kdo bude dnes vařit a kdo bude jídlo rozdávat. Vyhrává Bůh, bude jídlo rozdávat. Ďábel bude vařit.*}

- Bůh** > Budeš též zítra vařit? [647]
- Ďábel** > Nevyvratitelně ano. [648]
- {Kantýna. Bůh a Ďábel se převléknou za kuchaře a výdejce jídla. Za pultem Bůh rozdává jídlo/Osud, v pozadí vaří a peče jídlo/Osud Ďábel.}* [649]
- Ďábel** > *{V pozadí Ďábel vaří.}* [650]
Dejme základem tuto skoro jistě nestravitelnou hmotu. Přidejme trochu rizika. Trochu deprese, lásky, žalu a to bude pošušňáníčko.
- {Přihítí se tlupa mravenců, včetně jejich vůdce.}* [651]
- Vůdce mravenců** > Obklopit, zastavit, nepustit. Tohle se musí prošetřit! [652]
- Vyhráli jsme urputnou bitvu s mravenečnickem a chceme do Nebe! [653]
- Mravenci společně bez vůdce** > Urputnou! Urputnou! — Do Nebe! Do Nebe! Do Nebe! — [654]
- Bůh** > Pro vás tu mám akorát brambory s mlékem. A pak tu máme ještě výbornou kaši. [655]
- Vůdce mravenců** > My nechceme kaši, my chceme do Nebe! [656]
- Mravenci společně bez vůdce** > Nebe! Nebe! [657]
- Bůh** > Ale kaše je výborná! [658]
- Vůdce mravenců** > Tak dejte kaši, a my půjdeme do Nebe! — [659]
- Mravenci společně bez vůdce** > *{Po chvíli stravování.}* Přidat! Přidat! [660]
- Bůh** > Tak si berte! [661]
- Mravenci společně bez vůdce** > *{Za chvíli.}* Víííc! Víííc! [662]
- Bůh** > Víc už nemáme! [663]
- Mravenci společně bez vůdce** > Nééé! Nééé! — Víííc! Víííc! — [664]
- Bůh** > Kde nic není, tam ani Bůh nedává. [665]
- Vůdce mravenců** > *{K Bohu.}* Tak my jdeme! [666]

- [667] *{K mravencům.} Jdeme! —*
- [668] *{Kantýna prázdná. Přichází lidé. U stolu se čtyřmi židlemi sedí dva muži ochranky proti sobě, bokem k divákům (0 a 180 stupňů), a konzumují denní dávku potravin. Nespěchají. Čtou si denní tisk, po celou dobu. Ochranka jsou přeživší andělé z minulé hry s ofašovanými hlavami.}*
- [669] *{K jiným stolům si sedají medicí a některé zdravotní sestry. Je slyšet: „Slyšels, že ta mladá vyskočila z 11. patra? Celé ráno jsme to tam uklízeli. Ti lidi jsou padlí na hlavu.“}*
- [670] *{Od jiného stolu se ozývá: „Už, už, už o tom víte? Ták rozpláclá tam byla. To byl kus umění: tedy smutek v nejojedinejším vydání.“ Jedna z odpovědí je taková: „Vážně? To bylo hustý! Hlad nemám. Ale máte kus sýra? Jdu zas makat.“}*
- [671] *{Po chvilce vstupuje do kantýny vrchní sestra. Ostatní slyšet již není. V rohu si nalévá čaj nebo kafe, bere si pečivo, něco sýra a dalších pochutin. Jde se posadit k ochrance. Čelem k divákům (60 stupňů).}*
- [672] **Zdravotní sestra** > *{Ne moc nadšeně.}*
Dobré ráno, pánové. Mohu se k vám posadit?
- [673] **Ochranka Post** > *{Nezaujatě.}*
Dobrý den. Ano, prosím.
- [674] **Ochranka Script** > *{Nezaujatě.}*
Dobré ráno, sestřičky. Bezevšeho.
- [675] *{Dále se sestrou ochranka nezabývá, naznačují to viditelným zájmem o noviny.}*
- [676] *{Sestra si začne číst v knize. Pomaličku upíjí svého nápoje. Jednou za čas někdo otočí další stránku novin nebo knihy. Chvilí tam jen tak sedí.}*
- [677] *{Do kantýny vstupuje docent Mastný, také si bere svou dávku ranních tekutin, kousek chleba, másla, vajíčka a prostě toho, co kantýna nabídla dnes v podobě snídaně. Jde k poslednímu volnému místu (120 stupňů, čelem k divákům) a táže se.}*
- [678] **Ošetřující lékař** > Dobré ráno, mohu?

- Ochranka Post** > Prosím. [679]
- Ochranka Script** > Jistě. [680]
- Zdravotní sestra** > Ano, pane doktore. *{Už se ráno u sebevraždy paní Marie viděli, pozdravů není třeba.}* [681]
- {Doktor otevírá časopis a postupně v něm listuje sem a tam. Také ne zrovna rychle. Je těžké říci, jestli vůbec něco z toho čte.}* [682]
- {Tak tam tato čtveřice sedí, upíjí tekutin, požívají ranní dávku potravin, občas otočí listem svého čtiva, přehodí nohu přes nohu. Jakoby se zastavil čas.}* [683]
- {Ted' se zastavuje čas doopravdy. Tři muži znehybní. Sestra vstává od stolu a chodí různě po jevišti.}* [684]
- Zdravotní sestra** > Paní Marie dnes spáchala sebevraždu a my ani nevíme proč. Tak ten den začal krásně, její první probuzení po dvou měsících z kómatu a ona skoncovala se svým životem. Byla to smrt manžela? Co myslela tím, že „něco viděla“? [685]
- Co si mám o tom myslet? Mám nad tím vůbec přemýšlet? Co si tak o tom musí myslet pan doktor? Nezvažuje třeba dát výpověď, byli to oba jeho pacienti? Tolik mu dalo práce je zachránit ze spárů Smrtky. Manžele Svobodovy nechal jen tak umřít na operačním sále. Nemohl nic dělat. Nebylo mu z toho zle? Neslyšela jsem od něj ani slova. Kolegům také nic neřekl. Není to mlčení na psychiatra? Mohu mu nějak pomoci? [686]
- Co si tak může myslet člověk, který skalpelem rozpůlí lidskou hrud', dotýká se lidských kostí, svalů v přirozené podobě, kdy jimi proudí lidská krev? Kolik lidí před ním již drželo bijící srdce nebo srdce, které se zastavilo a bylo znovu oživeno? Ten první úder třeba po minutě? — Není tam nic a pak bum — bum — bum — zase běží. Ten rytmus, to nastartování lidského orgánu. [687]
- Je to pro něj jenom práce? Vždyť já tam také byla. Je to divné, normální, nebo je to statečnost? [688]
- Nebo mám na něj začít křičet: „Doktore, všichni jednou umřeme, ně- [689]

kdo dřív, někdo později. Někdo mlád, někdo stár. Někdo zdrav, někdo nemocen! Pan Jindřich musel včera! Paní Marie musela dnes! Nešlo to jinak.“

- [690] Nebo mám snad říci, že by nikdo jiný nedokázal zachránit všechny čtyři životy a manželé Svobodovi by možná žili. Vždyť záchrana těch dvou byl zázrak. Zázrak, který během dvou dní byl ztracen.
- [691] Já byla svědkem, ale jsem i viníkem toho všeho? Měla jsem jít studovat medicínu a nyní by třeba všichni žili? Nevím. Nemohu říci nic.
- [692] *{Sestra usedá zpátky na lavici. Nějakou dobu běží čas jako předtím. Jedí, pít, dýchají. Ted' se znovu zastavil čas. Znehybněla ochranka a zdravotní sestra. Vstává pan doktor a zamyšleně chodí po jevišti.}*
- [693] **Ošetřující lékař** > To byl hrozný, zvrácený, zvrhlý začátek dne. Včera pan Jindřich, dnes jeho paní.
- [694] Kde jsem udělal chybu? Jaká byla má chyba před dvěma měsíci? Jaká včera? Jaká dnes? Čtyři lidské životy!
- [695] Co já jsem v životě dokázal? Co já těmto čtyřem lidem dokázal? Že jsem hoden? Že jsem neudělal chybu? Že jsem také jen člověk?
- [696] Co mám udělat zítra? Co mám udělat, až se to znovu stane? Být na dovolené? Být s dětmi? Spát? Čekat?
- [697] Nemám vrátit mzdu a říci: „Tuto mzdu jsem si nevydělal! Zde ji vracím. Nejsem jí hoden.“ Nemám rovnou dát výpověď se slovy: „Je mi líto, nejsem této práci přiřknut!“ Já nevím! Nebo to byly chyby takové dočista malé?
- [698] Co si tak může myslet sestra? Nebyl jsem na ni moc tvrdý? Také se snaží o zázraky, jako my všichni. Jistě má děti. Co řekne dětem, když přijde domů. Řekne: „Včera pan Jindřich, dnes paní Marie. Máte hlad, děti? Máte hotové domácí úkoly?“ To ne!
- [699] Je tak těžké vychovávat děti! Rodiče je nemají opouštět. Co ta maličká? Eva! Nemůže mít pořád na čele štítek „Jsem sama!“ Tak to být nesmí!
- [700] Až ji potkám, tak jí řeknu: „Evo, co si přeješ na Vánoce? Ježíšek ti tady

- něco nechal. Zde, zde je tvůj dárek.“ Ano, to udělám! To je to jediné správné, jen jí nějaký hezký dar vymyslet.
- Šachovnici? Encyklopedii? Slovník? Zvírátko? [701]
- {Lékař se vrací. Běží opět čas. Snídaňová seance pokračuje, dokud ticho nepřeruší pan doktor.}* [702]
- Ošetřující lékař** > Mám to! [703]
- Zdravotní sestra** > Pane doktore, chtěl jste něco říci? [704]
- Ošetřující lékař** > Ne, sestřičko. Jen, že jsem došláhl a jdu zpátky na sál. [705]
- {Zastaví se čas.}* [706]
- Ošetřující lékař** > *{Radostí bez sebe pobíhá po kantýně.}* [707]
- Mám to! — Mám to! — Pohlazení! — No, to je ono: pohlazení, jedno za mámu a jedno za tátu! Tento dárek zlatem nevyvážíš. —
- {Doktor usedá zpět. Čas opět běží. Pomalu odchází.}* [708]
- Zdravotní sestra** > Nashle, pane doktore. Půjdu také. [709]
- Ošetřující lékař** > Loučím se. [710]
- Zdravotní sestra** > Nashle. — — — [711]
- *** * ***
- {Lékař a sestra opouštějí kantýnu. Sestra si myslí, že je to také člověk a psychiatra nepotřebuje. Doktor má obrovskou radost. Ochranka je v kantýně sama, odkládají čtivo. Vstávají od stolu.}* [712]
- Ochranka Script** > Doktor má v srdci nejhezčí dárek pro slečnu Evu. [713]
- Ochranka Post** > Jaký bude jeho smutek, až se vše o slečně Evě dozví? [714]
- {V druhé půlce přijetí této zprávy doktorem od sestry.}* [715]
- Zdravotní sestra** > Pane doktore, pamatujete na Řeřichovy, co tu byli minulý týden? [716]
- Ošetřující lékař** > No jistě, na to se zapomenout nedá. [717]

- [718] **Zdravotní sestra** > Ta jejich dcera, Eva, co tu párkrát byla, je mrtvá. Vypila víc jak deci kyseliny sírové. Neví se, jestli to udělala schválně, nebo to byla nehoda.
- [719] **Ošetřující lékař** > Aha, aha, děkuji sestři za zprávu. Můžete, můžete mě nechat o samotě?
- [720] **Zdravotní sestra** > Jistě, pane doktore.
- [721] *{Doktor zůstane sám.}*
- [722] **Ošetřující lékař** > *{Dlouhou dobu jen kroutí nevěřičně hlavou.}*
Ta maličká? To nemůže být pravda!
- [723] To je nemyslitelné. Takový dárek jsem pro ni měl a už ji nikdy nevidím. Co je tohle za práci, co je tohle za život? To je tak hnusnééé. Jak může někdo takto umřít?
- [724] *{Svalí se do klubíčka.}*
Nechte mě všichni být! Tohle nejsou zprávy pro normálního smrtelníka. Nechte mě všichni být!
- [725] *{Zpátky do první půlky.}*
- [726] **Ochranka Script** > Ten doktorův smutek se slovy snad ani vyjádřit nedá.
- [727] **Ochranka Post** > Pak bude potřebovat dostat takový dárek, — takové pohlazení. —
- [728] **Ochranka Script** > Pravdu díš, kolego! — — —
- [729] *{Odchází z místnosti. Až se úplně vytratí. Vedle sebe s rukama kolem ramen druhé osoby. Vlevo Post a vpravo Script.}*
- [730] *{Bílá opona jde dolů.}*

*** * ***

PÍSEŇ: Odchod mrtvých. Část II. {Zpěv.}

{Bílá opona jde nahoru. Do pyramidy nastupují po řadách všichni, nebo téměř všichni hrající. Mezi řadami jsou značné rozestupy. Vrchol, nejbližší k divákům, tvoří dcera, další řadu za ní tvoří manžel-manželka, matka-Svoboda-Svobodová, lékař-sestra-milenka-recepční-sekretářka a poslední Bůh-Ďábel-Ed-Post-Script a ostatní. První tři řady tvoří zpívající šestici. Ruce mají volně u těla. Během zpěvu utváří písmeno „v“ nebo dva půloblouky.} [731]

{V pozadí čtveřice mužů nese na ramenou rakev, postupně zleva-doprava, zprava-doleva. První přechod je nejbližší divákům a postupně se při každém průchodu vzdalují. Takové cik-cak zepředu do pozadí.} [732]

{Dcera.} Už nejsem mezi živými.

{Šestice.} Ochraňujte nás všichni svatí.

{Všichni.} Nezoufej už dítě dále. Stojíme při tobě – stále, stále. —

{Dcera natáhne ruce směrem dozadu.}

{Manžel.} Obětoval jsem se pro bližního svého.

{Šestice.} Ochraňujte nás všichni svatí.

{Všichni.} Doufej věčně, muži zlatý. Stojíme při tobě – taky, taky. —

{Manžel přijde k dceři. Vezme jí ruku a druhou natáhne dozadu.}

{Manželka.} Odešla jsem z vlastní vůle.

{Šestice.} Ochraňujte nás všichni svatí.

{Všichni.} Ach láska ženy silná jest. Stojíme při tobě – tobě čest. —

{Manželka přijde k dceři. Vezme jí ruku a druhou natáhne dozadu.}

{Matka.} Upila jsem se k smrti.

{Šestice.} Ochraňujte nás všichni svatí.

{Všichni.} Láhev odlož, věru již. Stojíme při tobě – pojď k nám blíž. —

{Matka přistupuje k synovi, bere mu ruku, svou natahuje.}

{Svoboda.} Umřel jsem náhle, ve věku produktivním.

{Šestice.} Ochraňujte nás všichni svatí.

{Všichni.} Pracoval jsi dost a dost. Stojíme při tobě – moc a moc. —

{Svoboda bere ruku paní Řeřichové, svou natahuje.}

{Svobodová.} Umřela jsem, práce stále rozdělána.
{Šestice.} Ochraňujte nás všichni svatí.
{Všichni.} Práce je jak vody v moři. Stojíme při tobě – ať se pořád daří.

{Svobodová bere ruku svého manžela, svou natahuje.}

[733] *{Zpívají všichni a postupně se napojují k šestici. Těchto šest řádků ještě jednou, ale už jsou všichni nastoupeni.}*

Člověk byl, jest a pořád bude.
Pohřbíme mrtvé, dál to také půjde.
Rozlučme se s nimi v tichosti.
Nebojte, bude zase mnoho radosti.
Řekněte jim poslední sbohem.
Zamávejte jim, půjdete-li kolem.

[734] *{Závěr písně je krátký veršík.}*

Mávej, mávej jim,
už je také nevidím.

[735] *{Zpívají všichni. Všichni kromě šestice se rozcházejí a mávají divákům, zpívají veršík podruhé. Poté tento veršík zpívají po jednom, v obráceném pořadí. Osoba dozpívá a s máváním odchází. Až se ztratí z dohledu, zpívá další atd. Končí sólem dcera Eva, odchází.}*

[736] *{Bílá opona jde dolů.}*

*** * ***

DOHRA

{Opona nahoru. Na scénu přichází bledá, v bílém šatu a s bílou slepeckou holí, matka.} [737]

Matka > *{Na mrtvou si relativně a docela svižně vykračuje.}* [738]
Kde jste? — Jindřichu, synu? — Marie, snacho? — Evo, vnučko? —
Kde jste? — Ukažte se mi! — Právě jsem umřela. —

Nenechávejte starou slepou dámu jen tak bloudit. Kdepak jste? [739]

Rodič nemá přijít o své potomky. Takto Bůh svět nestvořil. Takto to být nemá! Kde jste? Jindřichu? Marie? Evo? — Rodino, kde jste? — — — [740]

{Za chvíli zmizí divákům z očí. Opona dolů.} [741]

*** * ***

{Bílá opona nahoru. Ideální by bylo v levé části hrát Peklo a v pravé části divadla Nebe. Jen operovat se světly. Po dvou kratičkých scénách vše vyklidit a poté budou hledající mravenci atd. v prázdnou, bílu, Nebi.} [742]

{Nebe. Jindřich s lopatou ulehá a usne. Ocitá se u Smrtky, která vaří v kotlíku vývar z lidských kostí. Celá nadšená. Když vidí Jindřicha, tak se mu bezmezně směje. Jindřich opodál usne. Objeví se na psychiatrii a havěť kolem něj krouží a syčí. Ulehne a usne. V další úrovni na něj pošťekují a vyjí zvířata. Jindřich si jich nevšímá a octne se v Pekle před Ďáblem.} [743]

Manžel > Mohu ještě naposled vidět svou ženu? [744]

Ďábel > Ještě jednou, naposled, ji uvidíš. [745]

Manžel > Ďáble, kdy se tak stane? [746]

Ďábel > Přesně za jeden měsíc, jeden týden a jeden den. [747]

Manžel > To je celá věčnost! [748]

Ďábel > Není! Věčnost přijde až poté! A teď mi zmiz z očí... [749]

Manžel > Děkuji. *{Ďábel se hlasitě směje a počnou padat kameny.}* [750]

{Jindřich se přes úrovně dostává zpátky až do Nebe. Vstane. Nabírá lopatou} [751]

náboje do kýble a někam je odnáší. Míjí se s bývalým rozhodovatelem Edem.}

- [752] **Rozhodovatel Ed** > Také jste tu na věčnost?
- [753] **Manžel** > Ano, také.
- [754] **Rozhodovatel Ed** > Já jsem Ed, dáme karty? Ať nám není dlouhá chvíle. Jejej, já mám kocovinu. —
- [755] **Manžel** > Já jsem Tomáš. Tak tedy karty. Bridž umíš?
- [756] **Rozhodovatel Ed** > Neumím! Míchej a símej, dáme zatím Válku.
- [757] **Manžel** > Možná bych tě jej mohl naučit.
- [758] **Rozhodovatel Ed** > Proč ne!
- [759] **Bůh** > {*V pozadí.*} Vstávat a neflákat se! Bando jedna! Chátro líná! Makat! Žádných karet tu nebude! — — —

*** * ***

- [760] *{Bílá opona dolů a nahoru. Vstup do Pekla.}*
- [761] **Ďábel** > Sebevražedkyně. Dočkala jste se svého příchodu do Pekla. Tady je to vše zorganizované. Pořááádek. Pořááádek, ten musí být!
- [762] Tak vás tu pěkně vítám! Takový krásný přírůstek. Tak krásný příchod jste k nám měla, milá slečno.
- [763] **Manželka** > Jsem paní, pokud dovolíte.
- [764] **Ďábel** > To mi tady tak nebereme! No jen pojd'te dál. Už se na vás těšíme.
- [765] Mám rád, když to tam všechno stříká, mrská se, teče, no prostě žije to tam. Mezi mrtvými to musí žít, žádná lenota. Tak paní honem!
- [766] **Manželka** > Co honem?
- [767] **Ďábel** > No samozřejmě svlíkat. Co myslíte, že tu s váma v Pekle budeme dělat jiného? Máme na vás celou věčnost, milá paní. Celou, celičkou.

Čas je jen náš. Já začnu, když se tak ostýcháte a vy také, honem, honem, šaty dolů. — — —

{Mrskne několikrát svým bičem, ozve se řev Dábla, sexuálního Krále Podsvětí, a nato se začne svlíkat.} [768]

{Bílá opona nahoru a dolů. Opět lehce proběhne ztracený mravenec Filip zleva doprava se ztraceným „Ááá“. Zleva doprava projde mravenečník.} [769]

{Po chvíli běží zpátky zprava doleva mravenec, ale tentokrát s hrozným strachem a řevem „Ááá, zachraňte mě! Kapitáne, kde jste? Mravenečník mě honí!“ Zprava doleva poskakuje radostí mravenečník: „Dostanu tě, potvoro. Dostanu tě, potvoro. Nemáš kam uniknout. Zchroustám tě, že ani nevíš...“} [770]

{Chvíli nic. Za mravenečníkem se objevuje vpravo vrchní mravenec a s celou bandou stopují mravenečníka přes jeviště doleva.} [771]

Vůdce mravenců > Šli tudy. — Máme tě, bestie! — Filipe, neboj, zachráníme tě! — [772]

Mravenci společně bez vůdce > Filipa zachráníme! Filipa zachráníme! — [773]

Vůdce mravenců > Pokračujme tudy. — Neuprchne! Neuprchne! — [774]

Mravenci společně bez vůdce > Neuprchne! Neuprchne! — [775]

*** * ***

Matka > *{Delší pauza. Objevuje se babička. Ovšem už vůbec ne svižně a vůbec ne s takovou silou v hlase.}* [776]

No tak! Jindřichu! Marie! Evo! — Už dál nemohu! Musím si odpočinout, už nemohu. Tolik týdnů vás zde hledám. Bože, kde jsou! Chci je jen pozdravit, pohladit, být s nimi! [777]

Smrti, jsi tak beztvářá a bezcitná! Nikdo se ti nevyrovnal! [778]

{Maminka se poroučí k zemi s několika málo slovy.} [779]
Už ne-mo-hu! — Více už ne-mo-hu! — — —

{Složí se k zemi a bez pohybu tam leží.} [780]

- [781] *{Pauza.}*
- [782] *{Vnučka Eva přibíhá k babičce a pomáhá jí na nohy. Je téměř stejného vzhledu, nezestárla. V ruce drží nějakou květinu, růži nebo kytici fialek. Je bez rovnátek.}*
- [783] **Dcera** > Babičko! — Babičko! —
- [784] **Matka** > Vnučko, jsi to ty? Evo! Evo! Tak ráda tě slyším, zlatíčko moje.
- [785] **Dcera** > Jsem to já a jsem v pořádku.
- [786] **Matka** > Evo, vnučko zlatá, holka milovaná, a kde máš rodiče?
- [787] **Dcera** > Víte babičko, oni jsou na věčnost zatraceni. Maminka je v Pekle a tatínek je v Nebi, on tam uklízí. Táta obětoval duši Nebi pro bližního svého a maminka tam je, protože spáchala úmyslně sebevraždu. Nikdy je už neuvidíme. Pojd' te, já vám budu všechno vyprávět.
- [788] **Matka** > Děvče nešťastné! Tak to přece nemá být! Tak to nemá být!
- [789] **Dcera** > Babičko, pojd' te!
- [790] Potkala jsem pana a paní Svobodovy, to jsou vám tak milí lidé. Jistě si je také zamilujete. Povídají mi tak krásné příběhy! Hrajeme karty. Pojd' te babičko, to už budeme na hru čtyři.
- [791] **Matka** > Nabídněte mi rámě, mladá dámo. Já dočista nic nevidím.
- [792] **Dcera** > *{Babička do ní zavěšená.}*
Tudy, babičko! — — —
- [793] *{Pomalou odchází z jeviště, až jich vidno není. Jdou pomalu a nenuceně.}*
*** * ***
- [794] *{Bílá opona dolů a nahoru. Nad mrtvým mravenečnickem se zabodnutými klacíky v těle a vypláznutým jazykem, stojí celá tlupa mravenců. Mravenci jsou všichni staří, s dlouhými bílými vousy a o berlích. Sotva chodí. Šišlají, poněvadž jsou bez kusadel. Mluví strašně pomalu a s obrovskou námahou.}*
- [795] **Vůdce mravenců** > Filipa jsme zachránili. Mravenešníka doražili.

- Mravenci společně bez vůdce** > Eh. — Ano. — Eh. — Ano. — Takovou krutou bitvu jšme to švedli a toho velkého šmejda jšme porážili! Chčípnu! Chčípnu! — [796]
- {Vtom sebou mravenečník cukne. Mravenci se strašně leknou, odskočí dva metry daleko, stáří nestáří, berličky se rozletí do všech stran a vousy se jim naježí.}* [797]
- Mravenci společně bez vůdce** > Nechčípnu! Žije! [798]
- Vůdce mravenců** > Doražte ho, šmrad' ocha! [799]
- {Mravenci se osmělí a po všech šesti se rozlezou ke svým berličkám a zaútočí zběsilým šnečím tempem. Dobelhají se k mravenečníkovi a protože nemají klacíky, vrazí do něj berličky. Již dávno mrtvý mravenečník se vyfoukne. „Pššš.“}* [800]
- *** * ***
- {Bílá opona jde naposledy dolů a nahoru.}* [801] s. 161.
- {V pravém rohu zničený muž Tomáš. Vypadá jako by vyšel po letech z pracovního tábora. Strašný to zjev.}* [802]
- {V levém rohu zničená a zubožená žena Marie. Vypadá, jako by na ni spadl plně naložený železniční vagón. Otřesný pohled.}* [803]
- {Oba jsou v bílém, roztrhaném, krví potřísněném oblečení. Nejsou už bledí v obličejích, je tam všude krev, saze a prach. Na vlasech, rukou, nohách; všude. Vidí se a oba jsou překvapení, v němém úžasu a zoufají si.}* [804]
- Manžel** > Jsem už jen zbytečný kus historie. Smrt, všude smrt a nebylo kam uniknout. — [805]
- Manželka** > Zklamala jsem všechny, které jsem tolik milovala. Není žádné cesty zpět. — [806]
- Manžel** > Promiň, ženo, já udělal v životě tolik chyb. Už další neudělám. — [807]
- Manželka** > Promiň, muži, já udělala v životě tolik chyb. Nebudu je opakovat. — [808]

- [809] **Manžel** > Ženo má, chybíš mi. —
- [810] **Manželka** > Muži můj, chybíš mi. —
- [811] **Manžel** > Odpust' mi, ženo. — — —
- [812] **Manželka** > Odpust' mi, muži. — — —
- [813] *{Sklopí hlavy. Velmi pomalu a křížem opouští jeviště, na chvíli zvednou hlavy a podívají se na sebe. V okamžiku když si jsou nejbliže, se nedotknou, jen po sobě dlouho a toužebně natahují rukama a otáčí po sobě hlavami. Střídavě opakují „Odpust' mi, ženo!“ a „Odpust' mi muži!“ }*
- [814] *{Zmizí z jeviště. Následuje závěrečná píseň a po ní tmavá opona. Poté konec, konec definitivní.}*

*** * ***

ZÁVĚREČNÁ PÍSEŇ: Loučení se s mrtvými. Část II. {Zpěv.}

{Bílá opona je dole. Nastupují zpěváci za doprovodu jedné noty, co nota, to [815]
jeden půlkrok, do jedné řady, zleva (dle diváků) muži, zprava ženy. První
je muž-zpěvák a žena-zpěvačka. Kdo zrovna nezpívá, má sklopenou
hlavu. Tlumené světlo, drží v rukách hořící svíčky.}

[Refrén] [816]

{Muž.} A tak nadešel čas,

{Žena.} A tak nadešel čas,

{Muž.} kdy již všichni ví,

{Žena.} kdy již všichni ví,

{Muž.} že jejich tělo,

{Žena.} že jejich tělo,

{Muž.} jejich duše,

{Žena.} jejich duše,

{Muž.} jejich hlas,

{Žena.} jejich hlas,

{Muž.} se mezi nás [817]

{Žena.} se mezi nás

{Muž.} již nikdy

{Žena.} již nikdy

{Muž.} nevrátí!

{Žena.} nevrátí! {Chvilí pauza.} [Konec refrénu]

{Muž.} [818]

Už nepohladím vlasy ženy,

už neucítím její něhy.

Zůstal jsem tu sám,

tiše k práci přikován.

Se svým stínem, svědomím,

Osud svůj již nezměním! —

{Žena.} [819]

Už nebudu květem, ženou, milována,

matkou, láskou, srdcem, ani s váma.

Muži, tebe k sobě nepřivinu,
dcero, k tobě si již nepřisednu.
Jsem jen opuštěná a tak sama,
s tímto tvorem jsem tu dána. —

- [820] *{Zpěváci všichni nastoupení a čekají. Přehrání refrénu, jen hudba bez hlasů. Hudba poté neustává.}*
- [821] *{O několik metrů vystoupí z řady zpěváci, muž a žena. Lze-li to, ve vnější ruce drží svíčku a vnitřními rukami se drží jako pár. Hlasy se nepřekrývají. Zpívají refrén.}*
- [822] *{Přistupují ostatní zpěváci, utvoří se řada na úrovni sólo zpěváků. Zpěv se opakuje, zpívají všichni muži jako {Muž.} a ženy jako {Žena.} Jedenkrát refrén.}*
- [823] *{Vnější zpěváci ustoupí zpátky do původní řady. Střed, muž a žena, bez hnutí. Zpívá muž a poté žena svou část básně.}*
- [824] *{Ostatní zpěváci opět utvoří se středovými zpěváky řadu. Nyní zpívají partii básně muži jako {Muž.} a ženy jako {Žena.}}*
- [825] *{Všichni dohromady refrén, ale bez opakování řádků.}*
- [826] *{Vnější zpěváci se vrací zpět. Muž a žena zpívají postupně refrén, ale pomaleji a tišeji než poprvé.}*
- [827] *{Tito dva zpěváci se zařadí zpátky a utvoří původní řadu. Sklopí hlavy. Poté odchází směrem doleva (muži) a doprava (ženy) jeden po druhém. Další odchází, jakmile ten před ním již není vidět. V průběhu toho: střídavě jedna nota, jeden půlkrok; tak dlouho, dokud všichni neodejdou. Místo not může být bušení srdce.}*
161. s. [828] *{Padá tmavá opona.}*

Konec Punktum

Autorské poznámky

- [1] *Strana 95.* První hra dvouhry se stupňuje. Druhá hra má však dějově bouřlivě představitelství a nenásilnou formou se snažím vyzdvihnout zdánlivou nenahraditelnost osob. Je to Úvod až nudný. Postupně však hra dostává dynamiku a osob dějově ubývá. Jejich osudy krystalizují. Úvod si sami zkrátte dle libovůle. Oslavu své práce jsem nedokázal dobrovolně zkrátit na čitelnou formu a hratelnou dobu.
- [104] *Strana 104.* Jindřich je nejen chlívků a prasáků, ale také znalec jídla a dobrého pití. Na jeho tělu to poznat není.
- [256] *Strana 115.* Právě, že nemusel! Bylo to rozhodnutí jako jakékoliv jiné. Nikdo nevěděl, jak se se situací vyrovnat. Někdě tak, jiný zase jinak. Oni to stáhli doprava.
- [276] *Strana 117.* Jedná se o kolaps. Není dostatek osob a personálu.
- [308] *Strana 119.* Svobodovi přicházejí později, protože na tom byli po nehodě o kapku zdravotně lépe než Řeřichovi.
- [504] *Strana 132.* Jedná se především o snové myšlenky. Myšlenky vůbec. Některé z vět duchů jsou skutečné věty z mých snů. Tím nechci říci, že bych je nedokázal vymyslet při vědomí; píše to jako zajímavost. Které z nich to jsou, to však říci nechci.
- [591] *Strana 138.* Tohle je jedna z komplexních a náročných pasáží. Jak na scénu, hudbu a choreografii, tak na herecké schopnosti, mimiku a gesta. Nechávám prostor maximálně otevřen. Padající věci ze stropu, využití průhledného plexiskla nebo skla, série zrcadel nebo živé zvíře je více než vítána. A to nejen u této scény. Podobně je vítána tma a pohybující se kužel světla, a to tak, aby se oči diváka dostaly na potřebné místo budoucí scény. Naznačím více.
- Padající věci na jeviště.* Nechci z toho dělat pohled filmu: tam je to asi samozřejmé. Mám na mysli přesnutí nebo padání sněhu. Třeba jednou za hru, zdůraznění důležité pasáže ve hře. Nemusí být ani důležitá, ale prostě je tam. Napadá mě třeba příjezd do chladného Londýna, déšť jako změna klimatu, anebo očištění od depresivních myšlenek postavy; sníh jako přechod do zimy (uplynutí několika měsíců), atd.
- Průhledná ochrana jeviště nebo průhledná stěna.* Nežlobte se, ale zmíním jen to, co bych jako divák chtěl zažít. A každý divák si přeje zažít v divadle něco jiného. Na co ta ochrana? Uvedu opět pár příkladů.
- Například Velikonoce a polívání děvčat vodou. Děvče stojí před plexisklem a pánové na ni chrstnou vodu. Ona uhne a vše letí směrem na diváky. Tak aby to nedoletělo skutečně. Jiný příklad. Kluci si hrají na vojáky s paintballovými pistolemi. Poté házení barevných kuliček směrem na diváky nemůže na ně též dopadnout.
- Můžeme si představit osobu zavřenou na psychiatrii mezi čtyřmi stěnami. Tři stěny mohou být jakkoliv, ale ta čtvrtá tam být nemůže vůbec, nebo musí být průhledná. Poté bláznění a skoky do zdí mohou být sugestivnější při skoku na stěnu průhlednou. Mohla by tam asi být mříž, ale to by nebylo ono.
- Celou kapitolu může tvořit akvárium nebo terárium. To by pro některé diváky bylo opravdu k počürání. Zvedne se opona, která je na dosah z první řady, a tam za ní za sklem hromady hadů a jiných potvůrek. A přitom jsme se octli jen v zoo. Juj, to by bylo super.

Živá zvěř. Neberte to prosím tak, že se snažím zaměňovat pojem cirkus s divadlem. Nemám nejmenší tušení, jak to v tomto ohledu v divadle chodí nebo může chodit. Poslední odstavec se zoo již naznačil. Zkusím uvést několik dalších příkladů.

Hlazení živé kočky. Vyjádření stavu deprese nebo zamilovanosti. Na druhé straně poté použití umělé kočky, jak ji herec nakopne až proletí celým divadlem s patřičným zvukovým písčotem nakopnuté kočky, by už něco o duševním stavu této divadelní osoby řekla. Například neúspěch v lásce, odmítnutí a přímá reakce na to.

Také člověk nahlas nevyřkne, že ho ráno to štěkání jakože psů pěkně štve. Občas má chuť je též nakopnout; a přece nemůže.

Jiné použití živého zvířete. Viděl jsem pohádku *O perníkové chaloupce*. Představa, že tam bude živé prasátko by asi byl dost úlet. Práce s čuníkem by byla asi už trochu moc. Zkusím tedy jiné použití.

Vyjádření chladnosti, lhostejnosti nebo rutiny. Mějme králikárnu s živými králíky. Ti moc zvuku nenadělají, ale jsou dobře vidět. Představa chytání králíků je humorná už sama o sobě, ale to na mysli nemám. Spíše mám na mysli vesnické zabíjení králíků a jejich stažení z kůže. To byl obřad a záruka budoucí hostiny (dobrého obědu s celou rodinou).[†] Jo, také se to lupnutí za uši častokrát nepovedlo a králík trpěl. I to se muselo umět.

Role slepic a trhání peří. Nebudu rozvádět, slepice dělají hromadu zvuků. Atd.

Ještě jednou se vrátím k čuníkům. Jestli někdo zažil zabíjačku na vesnici a část usmrčené prasátka, tak jeho kvik a boj o život do smrti nezapomene. Ještě teď mi tuhne v žilách krev, když si na to vzpomenu. A přitom musíme všichni nějak umřít . . .

Kužely světla. Pokud je sál beze světla a pustí se kužel světla na jeviště, tak lidskému oku nezbyvá než sledovat právě tento kužel světla. Pokud se vhodně s kuželem pohybuje, je to jediný objekt, který divák sleduje. Pokud chceme divákův pohled dostat na určité místo, např. do horních pozic u lóží, kde herci také hrají (Velký sál), tak plynule tímto kuželem světla přejedeme. Pak se stěží stane, že divák probíhající scénu v neobvyklé části divadla nepostřehne.

[†]=rjv= namítá, že u něj to obřady ani hostiny nebyly a nejsou, že obědy jsou to nedobré, ale když člověk umírá hladu, tak je ochoten to jíst. +pps+ oponuje, že u něj to bývalo jinak, a že je to subjektivní pohled autora a názor =rjv= je tudíž naprosto irelevantní k současné podobě hry. =rjv= tedy navrhuje předělat celou hru a +pps+ ukončuje do této chvíle nekonfliktní diskuzi rázným „Jdeme dál!“

Dále je slušné uvést další postřehy =rjv=. Můj oponent byl proti všem dlouhým samohláskám a zdvojování. Důvody: 1) že se to hůře čte, 2) že se tím herci živí a ví, kde a jak intonovat a za 3) že si to mohou sami upravit, dle toho, jak se jim to dobře říká, ne vždy prošly. +pps+ zdůvodňoval svůj postoj, že jako autor chce něco vyjádřit, někdy výrazněji, někdy méně. Jisté podstatné pasáže byly zvýrazněny i relativně agresivně. Tedy vše je děláno záměrně a cíleně.

Podobná diskuze se odvíjela od autorových novotvarů, zdeformovaných výslovností slov a patvarů. Evidentně největší bitva se strhla u výrazu „símání karet“ versus „snímání karet“. =rjv= byl ostře proti použití prvního tvaru. +pps+ to hodil do škatulky hovorových výrazů, a že to se v literatuře běžně děje.

[801] *Strana 155.* Po dlouhé měsíce jsem měl scénu babička-vnučka jako úplně poslední. Jako vyjádření shledání, návratu a užívání si posmrtného života. Nakonec jsem dal scénu manželka-manžel jako poslední. Zůstal jsem u maxima skepse; po chvilce odpočinutí u nalezené a znenadání objevené vnučky.

[828] *Strana 158. O sebevrahovi. Třetí třetina.* Končí poslední třetina absurdní minihry, v dané chvíli o nesmrtelném človíčkovi, který se snaží zabít. Jeho plány ničí a sleduje sám Ďábel a Bůh za přihlížení svatých i nesvatých stvoření. Obzvláště Ďábel a Bůh se mohou smíchy úplně potřhat. Poslední jeho tři pokusy jsou (první tři jsou na straně 88 a další tři jsou na straně 90):

7) požitím jedu,

8) harakiri (obléci se do japonského kimona a rituálně),

9) upálením.

Každý z těchto devíti pokusů/kol může uvést sličná slečna, jako například v boxu. Sebevrah ji samozřejmě také nevidí.

Po těchto devíti pokusech to sebevrah po obrovském rozčilení vzdává. Může to i říci: „Vzdávám svou sebevraždu!“ Přihlízející jsou zklamáni, hlasitě vypískávají sebevraha, ukončují sázky a rozchází se z podívané. Sebevrah zůstane sám, odchází s kopce, zakopne, roztříští si hlavu o kámen, teče z něj krev a umře. Toho si však už nikdo nevšimne.

*** * ***
O VANILKOVÉM KOBLÍŽKOVÍ
*** * ***

aneb
O vanilkovém Koblížkovi s meruňkovou náplní
aneb
O uneseném vanilkovém Koblížkovi s výbornou meruňkovou náplní

Pohádka nejen pro nejmenší s předehrou,
třemi čtvrtakty a dohrou.

Autorské komentáře
začínají na str. 214.

Pohádka nejen pro nejmenší

O vanilkovém Koblížkovi. Koblížek je malý čipera. Je unesen do lesa. Setkává se tam s dědou Koblíhem, se zlým Koblíhem a s útočnými kosy. Vyhraje Koblížek velkou piškvorkovou hru proti zlému a zákeřnému Koblíhovi? Zachrání zrádně zabitého dědečka Koblíha? Pomohou mu lesní zvířátka? Pomůže mu bručoun medvěd? Ježek, včeličky a další? Najde své rodiče a sourozence? Jak to všechno dopadne?!

OSOBY

- [1] **Koblížek** > Já jsem unesený Koblížek. Hledám rodiče a snažím se zachránit vanilkového dědu Koblíha. Jsem malý a roztomilý.
- [2] **Děd** > Jsem vanilkový děd. Děda Koblíh. Po několika dnech stár a značně křupavý. Koblížek se mě snaží zachránit před odchodem do Koblížkového Nebe.
- [3] **Máma** > S vanilkovým tátou hledáme Koblížka nahoře, dole, vlevo i vpravo. Najdeme jej? Že jej najdeme?
- [4] **Táta** > Hledáme s vanilkovou mámou Koblížka všude možné i nemožně.
- [5] **Sestřička** > Jsem starší sestra Koblížka.
- [6] **Bratříček** > Jsem starší bratr Koblížka.
- [7] **Lištička** > Já jsem stará, dobrá a hodná liška. Hodně zapomínám. Koblížka mám ráda a musím mu pomoci. V lese číhá tolika nebezpečí.
- [7] **Lištička vypravěč** > Kousek celého toho příběhu vyprávím.
- [8] **Zlý Koblíh** > Jsem zlý, čokoládový koblíh. Pán lesa. Myslím si o sobě, že mi tu vše patří a že můžu vše.
- [9] **Útočný kos** > Já jsem pravá ruka velkého, zlého a nebezpečného Koblíha. Kdo je víc než já? No povězte!
- [9] **Lesní kos** > To jsem zase jen a jen já, útočný kos. Objevil jsem své chyby a napravil je. Už jsem nejhodnějším zvířátkem v lese.
- [10] **Útoční kosi** > My jsme ti nejhorší a nejzlejší stvoření, útoční kosi. Kdo se nám postaví?
- [10] **Lesní kosi** > Ach ouvej, my jsme byli tak špatní, ale polepšili jsme se.
- [11] **Ježek** > Mám velký úkol: obstarat tu nejsladší a nejšťavnatější potravu z celého lesa.

- Sova** > Vím, znám, obstarám, zařídím. Snad má moudrost a knihy postačí. [12]
- Medvěd** > Kdo mě to budí? Liško, to jsi ty? Jsem bručoun a nejradši bych pořád jedl a spal. [13]
- Včela** > Sbíráám a zajišť' uji lesním zvířátkům med. [14]
- Roj včel** > Bez nás by ten les ani nebyl lesem. Víme o každé květině, o každém lístečku. Víme vše, vše, vše. [15]
- Červi** > Párek červů. Jen nás chyt', jen nás chyt'. Nechytíš! Nechytíš! [16]
- Věčně hladová mlád'ata kosů v hnízdech. [17]
- Další lesní zvířátka dle velikosti lesa; bez textů, živá nebo kreslená, s pohyby nebo bez nich. Sledují a jásají nad velkými hrami. Nevěřicně pozorují a zmateně pobíhají po lese, když zvířátka hledají sladkou potravu. Přihlíží z povzdálí, a pak se radují a koblížkují na konci s ostatními. [18]

O VANILKOVÉM KOBLÍŽKOVI

PŘEDEHRA

{Jedno, dvě a tři zatroubení lesního rohu. Nevíte, jak hezky zní lesní roh? To nevadí. Vezměte si velkou mušli a přiložte k otvoru své ucho. No a lesní roh zní stejně hezky, ale mnohem víc nahlas. Hezké, že?} [1]

{Kužel světla dělá písmenka, která jsou po napsání v pozadí řečena. Vznikne slovo „AHOJ DĚTI“. Na oponě svítí „AHOJ DĚTI“. To je celé vysloveno. Kužel světla se točí na středu jeviště a pak přejde do méně obvyklého místa, kde je liška. Liška po prvních dvou větách zmizí a objeví se ve středu jeviště. Kužel světla děti navede zpátky na střed jeviště.} [2]

Lištička vypravěč > *{Mimo jeviště.}* Dobrý den! Dobrý den! — [3]

{Ve středu jeviště.} Dobrý den všem! — [4]

Milé děti, — [5]

budu vám vyprávět pohádku o malém Koblížkovi. Těšíte se? — [6]

Jak se ztratil mámě a tátovi Koblížkovým, ale hlavně vám budu vyprávět o tom, jak potkal v lese zlého Kobliha a útočné kosy a řadu jiných neznámých postavíček. Vy je možná znáte, ale Koblížek je dočista malý a nezná všechna lesní zvířátka. Je v lese poprvé. Když nebude vědět, děti, tak mu poradíme. Ano? — [7]

Nic se nebojte, když nebudete vědět ani vy, tak já vám to všechno řeknu! Žádný strach. — Zkusme to! Hned si vás vyzkouším! Děti, kdopak jsem já? — *{Tleská. Raduje se.}* Ano! Liška jsem! Vidíte, jak hezky nám to půjde! Jsem už stará a zapomnětlivá, ale to snad nevadí. — [8]

 {Zpěv lištička.} [9]

Já jsem liška, lištička.

Potkala jsem Koblížka! —

Je to prcek neposeda.

Pozor však! Les je velký, běda, běda! —

Bez rodičů, takhle sám,

do věže byl dán! —

Pomoci mu musím moc.
Zlý Koblih je hrozný dost! —
Uvidíte brzy již.
Nebojte se nic, nic, nic!

- [10] Jen se nebojte ničeho a nikoho, ani zlého Kobliha, ani útočných kosů, v naší pohádce to nakonec vše skončí jako ve správné pohádce.
- [11] A to je jak? Dobře to všechno dopadne? Porad'te, já to zapomněla. Dopadne to dobře, nebo špatně? — Moc vás neslyším. Dobře to dopadne! Já vás škádlila. —
- [12] *{Nejistě.}* Ale, ale, ale víte, že já nevím! Já teď nevím, já zapomněla, jak to ve skutečnosti je! Možná to skončí špatně! Achich ouvej, já zapomněla, jak ta pohádka dopadne! Děti, já vám nevím, raději se samy podívejte a držte palce! —
- [13] Tohle vše se stalo u nás v lese. Pozorně poslouchejte. Pohádka začíná.
— — —

- [14] *{Zpěv lištička.}*
Pohádka tu bude hrána!
Nebudu tu vůbec sama. —
Pozor! Pozor! Pozor!
Velký pozor dejme si! —
Je to v lese s pláninkou,
kde zlý Koblih vládne rukou svou. —
Ach! Ach! Ach! Ach! Ach!
Achich ouvej, achich ouvej! —
Nebojme se nic, nic, nic!
Jdeme na to! — Oponu rychle pryč, pryč, pryč. —

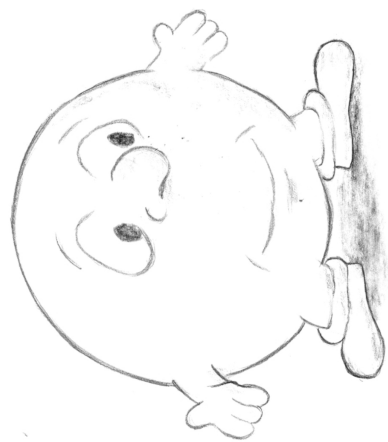
*** * ***

- [15] *{Opona. Keřky s jahodami. Kosi zobají jahody a berou si jich co jen unesou. Sbírají. Po delší chvíli z křoví vyskakují červíci.}*
- [16] **Lištička vypravěč** > *{Zvířátka znehybní.}* Děti, kohopak tu máme? — *{Ukazuje na kosal.}* Tohle jsou? — Správně, to jsou kosi! —

- {Ukazuje na červíky.}* A poznáte tato zvířátka? *{Červíci radí a napovídají.}* — [17]
- {K červíkům.}* Ale noták! Děti to ví samy. — *{K dětem.}* Ano, to jsou červi! Nezbední červíci! — Správně! Správně! — [18]
- ♪ *{Zpěv lesní kosi a červíci.}* [19]
- {Kosi.}* My! My kosi! My drsní kosi! My drsní útoční kosi!
{Kosi.} Nám se tu nic nevyrovná! Nám, nám, nám ne! —
{Červík.} Já jsem červík! *{Druhý.}* Já jsem také červík.
{Červík.} Říkám hloupí kosi! *{Druhý.}* Já také říkám hloupí kosi. —
{Kosi.} My jsme drsní kosi!
{Červíci.} Vy jste hloupí kosi! —
{Kosi.} My jsme hrozní kosi!
{Červíci.} Vy jste hloupí kosi! —
{Kosi.} My jsme útoční kosi!
{Červíci.} Vy jste hloupí kosi! —
{Kosi.} Že vás sníme? Že vás sníme?
{Červíci.} Jen to zkus! Jen to zkus! —
{Kosi.} Všechno jíme!
{Kosi.} Červy sníme! —
{Červíci.} Strašný kosák!
{Červíci.} Velký zobák! —
- {Liška odchází. Červíci po chvíli pokřikují a hrají nebezpečnou hru, ale ani v nejmenším jim to nevadí.}* [20]
- Červi** > Chyt' si mě! — Chyt' si mě! — Kos chodí bos! — Kos chodí bos! [21]
—
- Útoční kosi** > Jen počkej, až tě chytnu! — Už tě skoro mám! — Kde jsi? — [22]
- {A za chvíli z jiného místa a potom zase odjinud. Kosi neví, jestli dřív sbírat jahody nebo chytat červíky. Červík je chutné maso. Chytání červíků je pro ně důležitější, ale žádného se jim chytit nepodaří. Vracejí se zpátky k jahodám.}* [23]
- Červi** > Chyt' si mě! — Chyt' si mě! — Nechytí! — Nechytí! — — — [24]

- [25] *{Ocitáme se na okraji lesa, jen kousek od těchto sběračů jahod. Rodinka vanilkových koblížků vyrazila na sváteční posezení k lesu.}*
- [26] **Máma** > Pojd' te, uděláme si tady na okraji lesa piknik. Táto, máme všechno?
- [27] **Táta** > Ano, maminko, máme vše, hned jsem u vás.
- [28] **Máma** > *{Ke Koblížkovi, jeho bratrovi a sestře.}*
Děti, zůstaneme tady.
- [29] **Bratříček** > Ano, mami.
- [30] **Sestřička** > Ano, mami.
- [31] **Máma** > Tady je tak krásně. Podívejte se.
- [32] *{Táta přichází. Všichni sedí u lesa a chvíli připravují svačinu.}*
- [33] **Máma** > *{Ke Koblížkovi.}*
Šmudliky, šmudliky, dva malé puntíky.
- [34] *{Koblížek lechtivec se chechtá k zbláznění. Sourozenci a tatínek se k lechtání Koblížka přidávají.}*
- [35] *{Zpěv koblížci.}*
Koblížkovic rodina, to jsme my! —
Na výletě jsme tu my! —
U lesa tak krásně je! —
Zůstanem tu, vždyť hezky je! —
- [36] **Bratříček** > Já se jen podívám tady na kraj na první stromy. Ty jsou!
- [37] **Sestřička** > Tady je tolik krásných květin. Podívejte. Jééé!
- [38] **Koblížek** > Bráško, sestřičko, počkejte na mě... Já to chci také vidět...
- [39] *{Zpěv Koblížek.}*
Jestli *{opakovat mnohokrát}*... to ještě nevíte!
Já jsem *{opakovat mnohokrát}*... malý Koblížek!
Čipera jsem!
U lesa jsem! —
S mámou tu jsem! —

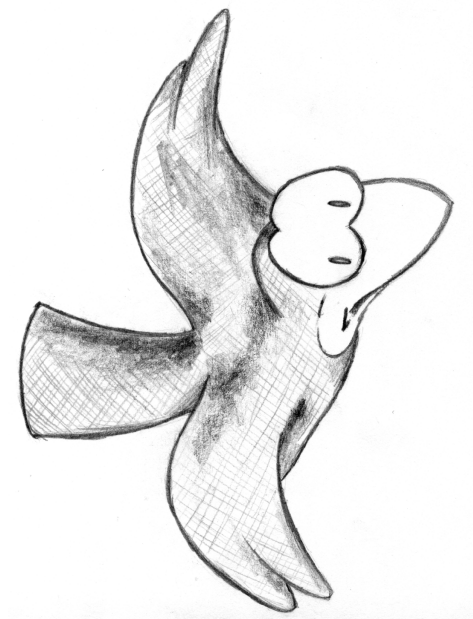
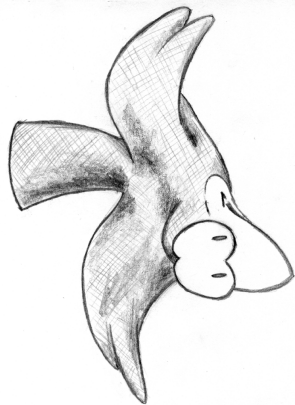
- S tátou tu jsem! —
 S bratříčkem tu jsem! —
 Se sestřičkou tu jsem! —
 Čiperný *{opakovat mnohokrát}* ... to já jsem!
 U lesa *{opakovat mnohokrát}* ... to také jsem!
- Bratříček** > Támhle vedle lesa je zahrada s jahodami. [40]
- Táta** > Jahody nechte jahodami. Pojd' te si na svačinu. [41]
- {Bratr a sestra jdou směrem k rodičům. Koblížek zůstane chvíli sám. Nikdo jej neslyší. Udělá pár kroků směrem k jahodám.}* [42]
- Koblížek** > Tam jsou nějací ptáčkové. [43]
- {Šlápne na větvíčku a ta se zlomí. Ptáčkové jsou kosi. Útoční kosi. Tohle není obyčejný les, ale les se zlým Koblihem. Zbystří Koblížka, hvízdot kosů a pět jich letí k němu.}* [44]
- Koblížek** > Ptáčkové ... Mami, tati, ptáčkové ... [45]
- Máma** > Kosi! Rychle domů! [46]
- Útoční kosi** > *{Dva z nich. Tiše.}* [47]
 Helé, svačina. Nebudeme se tahat, bereme toho nejmladšího a nejmenšího. To bude šťávačka a pošušňáníčko. Pošušňáníčko, jo!
- {Dva z nich. Nahlas.}* Tamten ničí les!!! Braňte nás, jdeme na něj a ke zlému Koblihovi s ním! [48]
- {Zbylí tři.}* Provedeme! [49]
- Útoční kosi** > Útokem na záškodníka! — Útokem! — Útokem! — [50]
- Táta** > Kde je Koblížek? Honem pro něj. Nevypadají přátelsky. [51]
- Máma** > Koblížku, honem sem. Co se to děje? — [52]
- {Je už pozdě. Dva kosi chytají Koblížka a zbylí tři dorážejí na ostatní. Koblížek se ocitá ve vzduchu a zbytek rodiny marně utíká za ním.}* [53]
- Koblížek** > Mamí! Tatí! [54]

Koblížek

u lesa na jahodách

pod útokem kosáků!

Máma > Koblížkůůů! [55]

Táta > {*Je ještě slyšet tátu, má nejmohutnější hlas.*} [56]
Synkůůů! My si pro tebe přijdeme! — — —

{*Rodina už déle běžet nedokáže a pláčou. To už však Koblížek nevidí. Kosi jej drží za ruce a letí s ním za zlým Koblíhem.*} [57]

♪♪ {*Zpěv útoční kosi.*} [58]
Máme jej! Máme jej! —
Z toho se už nevyseká! —
Z toho se už nevymotá! —
Nemá šanci! Nemá šanci! —
Spočítaný to má! —
Koblížek, ten nezbeda! —

♪♪ {*Zpěv zbytek Koblížkovic rodiny.*} [59]
Koblížku náš, šmudlo náš,
kdepak, kdepak, kdepak jsi?
Jdem tě hledat! Jdem tě hledat! —
{*Jen maminka.*} Srdíčko mé! — Zlatíčko mé! — My tě najdemé! —

♪♪ {*Zpěv Koblížek.*} [60]
V lese {*opakovat mnohokrát*} ... já nikdy nebyl! —
V lese {*opakovat mnohokrát*} ... nyní jsem! —
Já se {*opakovat mnohokrát*} ... tu bojím. —
Ale {*opakovat mnohokrát*} ... jen trochu. — Jen trochu! —

*** * ***

ČTVRTAKT PRVNÍ

- [61] *{Na jednom stromě je zlý Koblih s čokoládovou polevou. Žije v dutině od datla. Pod ním je několik hnízd s mlád'aty kosů. Mlád'ata jsou věčně hladová; jak jinak. Kosi přivádí Koblížka před zlého Koblíha. Koblížek na něj zírá; nikdy neviděl tmavou polevu; čokoládovou. Vedle zlého Koblíha stojí vůdce kosů.}*
- [62] *{Zpěv vůdce kosů.}*
Hlavní kos, to já jsem!
Se mnou si tu nikdo nezavdá!
Dej si bacha,
ať tě neztrestám! —
- [63] *{Zpěv zlý Koblih.}*
Cha, cha, cha.
Já jsem tu nejvyšší král.
Všeho lesa král!
Kdo je víc? — No? — Kdo je víc? Víc? Nejvíc? —
Ničit tu můžu.
Řvát tu můžu.
Zabít tu můžu.
Kdo je víc? — No? — Kdo je víc? Víc? Nejvíc? —
Nejvíc tu jsem já!
Lesa nejvyšší pán!
- [64] **Útoční kosi** > *{Dva z nich.}* Tento ničil les.
- [65] **Útočný kos** > Skutečně? Věřím vám!
- [66] **Útoční kosi** > *{Všichni.}* Ano, je tomu tak.
- [67] *{Dva z nich.}* My dva jsme to viděli!
- [68] **Útočný kos** > *{Opakuje směrem ke zlému Koblíhovi.}*
Tento ničil les.
- [69] **Zlý Koblih** > Svléct, prošacovat, prohledat, zkontrolovat.

- Útočný kos** > {Opakuje doslovně dalším kosům.} [70]
Svléct, prošacovat, prohledat, zkontrolovat.
- Koblížek** > Kde mám rodiče? Já chci za maminkou! — Hehe, to lechtá. — [71]
- Zlý Koblih** > Vzhůru nohama! [72]
- Útočný kos** > Vzhůru nohama! [73]
- Zlý Koblih** > Vytřepat! Řádně vytřepat! [74]
- Útočný kos** > Vytřepat! Řádně vytřepat! [75]
- ♪♪ {Zpěv zlý Koblih.} [76]
Užitnou, užitnou hodnotu ten Koblížek má!
Ten se musí spořádat!
To bude dobrota!
- Koblížek** > Jé, vy jste srandovní! Vy jste dole hnědý. A jakou máte náplň? [77]
Já jsem vanilkový s meruňkovou náplní.
- Zlý Koblih** > Srandovní? Komu tu jsem pro smích! To je urážka majestátu [78]
lesa! Do věže s ním! Okamžitě!
- Útočný kos** > {Ke kosům.} [79]
Do věže s ním! Střežit a dobře hlídat!
- Zlý Koblih** > {Mne si ruče.} [80]
Tak mladý . . . čerstvá náplň. To se mi bude dobře žít. Jak to jen udělat?
- {K hlavnímu kosákovi.} [81]
Eh. Na vědomost lesu se dává, že odpoledne budou dvě velké hry.
- Útočný kos** > Bude tak, zlý Koblihu. [82]
- Útočný kos** > {Ke kosům.} [83]
Hlásí se do lesa, že dnes odpoledne budou dvě velké hry.
- Útoční kosi** > Hlásí se do lesa, že dnes odpoledne budou dvě velké hry. Dvě [84]
velké hry. Dvě velké hry. {Opakuje se. Hlasy mizí v dáli.} —
- {Koblížka zavírají do věže. Je hlídán. V cele je ještě někdo.} [85]

- [86] {Zpěv dědy Koblíha.}
Zavřen — chmurný jsem. —
Hladov — starý jsem. —
Bez svobody — sám tu jsem. —
- [87] **Koblížek** > {Toužebně. Smutně.}
Maminkó. Tatínků.
- [88] **Děd** > U Velkého Koblíha a všech přiškvařených podnosech! Vidím, že mám nového společníka! Ničeho se neboj. Já se tak dlouho skrýval před zlým Koblíhem a těmi jeho útočnými společníky, ale také mě chytli. Šel jsem jen na kraj lesa na houby.
- [89] {Přichází ke Koblížkovi a hladí jej.}
Jakpak ses sem dostal?
- [90] **Koblížek** > Já jsem byl s rodiči a díval se na jahody. A ti černí ptáčkové mě odnesli.
- [91] **Děd** > To jsou útoční kosové. Vede je zlý Koblíh. Asi pro ně máme nějakou užitnou hodnotu.
- [92] **Koblížek** > Co to je?
- [93] **Děd** > Mít užitnou hodnotu? To vždycky říká zlý Koblíh, ten klasický koblížkový psychopat! — Aha, no já ti vlastně ani nevím. To je . . . To je . . . Máme něco, co oni nemají a chtějí nám to vzít. No ano, rádi by nás nejspíše snědli.
- [94] Jsem tu již zavřený několik dní, jsem stár. Nevím, co po mně mohou chtít. Sáhni si; vidíš, jak moc už křupu. Už nejsem tak chutný. Ale s mlékem, panečku, s mlékem jsem stále výborný, jak za mladých let. Pochybuji však, že tu mléko mají.
- [95] Kdoví, co ten černokněžník plánuje. Je to také jen koblíh. Také stárne.
- [96] **Koblížek** > Pane, maminka mi jednou říkala, že jsou i jiné polevy než vanilková. Dneska jsem to viděl poprvé. Já jsem vanilkový a jiné koblížky jsem neviděl.

- Děd** > Neříkej mi pane, říkej mi třeba strejdo, nebo dědo. Jak chceš. Však [97]
jsme oba vanilkoví, no ne? Tak krásně žlutí. Že? Že?
- Koblížek** > *{Tleská.}* Ano, jsme vanilkoví! [98]
- Děd** > Zlý Koblih a ti jeho poddaní si vymýšlí a lžou a to by neměli! My [99]
nic neprovedli, určitě jsme neničili les. Neničit les je jeden z Lesních
zákonů; trestá se hrou piškvorků, dokud se nepolepšíš a nevyhraješ.
Nejhorší je však, pokud někomu ublížíš. To se trestá sněžením! Pak
jsou tu další lesní zákony jako nepodvádět zvířátka, nešlapat na houby,
nehulákat v lese a další.
- Koblížek** > *{Huláká a řve.}* Nesmí se tu hulákat. Hulákat. Hulákat. Ááá... [100]
- Útočný kos** > Co je to tady? Co se děje? [101]
- Koblížek** > Právě tady hulákáme. [102]
- Děd** > Já vysvětloval Lesní zákony. My jen... [103]
- Útočný kos** > *{Důrazně.}* Ticho a klid! Žádné hulákání! *{Odchází.}* [104]
- Děd** > Ach jo. Koblížku, tady musíš být extrémně opatrný. Žádné vylo- [105]
meniny nebo budeš předčasně sněden. Hulákat se nesmí, plaší se tím
zvířátka. Hulákat a křičet se může jen v případě lesní nouze. Jindy ne!
- Koblížek** > Už budu opatrný! [106]
- Děd** > Kolik ti je? [107]
- Koblížek** > Sedm mi není. Šest mi není. Pět mi je. Dneska ráno mě upekli. [108]
- Děd** > Pětihodinový koblížek; krásné. Oni by nás děti a lesní zvířátka neměli [109]
tolik jíst. Jen občas. Kazí se jim z nás zuby. Bolel tě už někdy zub? Ne?
Joj, to může někdy bolet. Pak se musí navštívit pan zubař nebo paní
zubařka a oni to napraví. Ale i tak. Když už, tak nás jíst přiměřeně!
- Koblížek** > Víc nás jíst. Víííc. Jsme tak dobří! [110]
- Děd** > *{Varovně.}* Pozor! Méně nás jíst. Věř mi, Koblížku! — Žádné sran- [111]
dičky. Už jich bylo dost!

- [112] **Koblížek** > {*Prozpěvujíc.*} Dobře! Dobře! Méně! Méně! —
- [113] **Děd** > Hraješ karty?
- [114] **Koblížek** > Hraji kartičky se sourozenci; bráškou a sestřičkou.
- [115] Já karty umím. 7 je víc jak 3; 8 je víc jak 5 . . .
- [116] **Děd** > {*Úsměv.*} To je paráda. To abych na tebe trénoval. Co ještě umíš?
- [117] **Koblížek** > Moc ještě ne: válku, prší a pak umím piškvorky.
- [118] **Děd** > Ach, ano, piškvorky. Začni je trénovat.
- [119] Dnes budeme hrát velké hry. Jestli vyhrajeme, tak jsme volní; pokud ne, tak se odsud hned tak nedostaneme. Nechají si nás tu ve věži pro zábavu nejspíš až do smrti. — — —
- *** * ***
- [120] {*Lesem prochází Koblížkovic rodina. Hledají Koblížka a opakují: „Kde je Koblížek?“ [Správná odpověď je „ve věži“.] — — —*}
- [121] **♪**: {*Zpěv zlý Koblih.*}
Mám ho! Mám ho!
Je jen můj!
K svačině ho pozřu,
natošup!
- [122] **Zlý Koblih** > A vy mi v tom nezabráníte! Děti jakési! — Pche! — Fúúj! —
Fúúj! — {*Opakuje.*} Fúúúj! — {[*Trochu ty děti zdivočil.*]}
*** * ***
- [123] {*Zpátky ve věži.*}
- [124] **Koblížek** > Chybí mi *trochu* rodiče. Kdepak jsou? Děti, kde oni jsou?
{*Ukazuje různé směry.*} Tam? Tam? Nebo tam? {[*Správná odpověď je „tám“.*]} —
- [125] **♪**: {*Zpěv Koblížek.*}
Rodiče {*opakovat mnohokrát*} . . . já někde mám.
Snad {*opakovat mnohokrát*} . . . se s nimi brzo shledám.

- Děd** > Trochu říkáš? Ti musí mít o tebe velké starosti a bezpochyby tě hledají. To nic, Koblížku; vše zvládneme. Lesní zvířátka nám ukáží cestu ven, až ty piškvorky vyhraje. [126]
- Nikdy nezapomeň, že není důležité, jestli jsi vanilkový, čokoládový nebo posypaný hrozkama. Důležité je, co máš uvnitř; v sobě. Toho si važ na druhých nejvíce. — [127]
- Koblížek** > Budu si to pamatovat! [128]
- Děd** > Už je to tu. Připrav se, Koblížku. [129]
- Útoční kosi** > Jde se! [130]
- {Děda Koblih a Koblížek se ocitají na velkém prostranství se sítí uprostřed. Vlevo zlý Koblih, před ním zástup útočných kosů. Vpravo „hrací“ včely a dále několik lesních zvířátek. Zvířátka jsou všude. Leží a stojí na zemi. Jsou na stromech, kamenech, v křovinách. Lesem zní fanfáry.}* [131]
- Zlý Koblih** > Vítejte na dvou velkých hrách. — [132]
- Podle zákonů lesa musíme dnes proti sobě hrát piškvorky. Ničili les! Vyhraje-li, budete propuštěni; prohraje-li, tak si vás tu ještě necháme. [133]
- Koblížek** > Já nic neničil! [134]
- Útočný kos** > *{Překvapeně.}* Cože? Co to? [135]
- Zlý Koblih** > Tíše! Začnu se staříkem. Já budu černý; mám černé; černí jsou mí poddaní kosi. Žádné řečičky. [136]
- Lištička vypravěč** > Děti! S jakými zvířátky bude hrát malý Koblížek? Jakpak se jmenují? — Ano, ano, ano. Jsou to včeličky! [137]
- ♪♪ *{Zpěv včely.}* [138]
- Obvykle med nosíme!
Zleva zprava nosíme! —
Teď si s námi hrají,
na figurky piškvorkový! —
- Děd** > Neboj, Koblížku; zvládneme to. [139]

- [140] **Koblížek** > Ano. —
- [141] **Zlý Koblíh** > Pravidla jsou jasná. Hrajeme na poli tři krát tři. Kdo bude mít tři hrací zvířátka vedle sebe: {Ukazuje směry.} horizontálně, vertikálně nebo šikmo, tak vyhrává. — Začněmež! —
- [142] {Liška může vysvětlit a ukázat tři směry horizontální, tři vertikální a dva směry šikmo.}
214. s. [143] **Útočný kos** > {Fanfáry.} Velké piškvorkové hry začínají!
214. s. [144] {Předstupuje děda. Začíná komplikovaná partie piškvorků.}
- [145] {Zlý Koblíh umíst'uje do sítě své kosal, kteří čekají v řadě. Děda umíst'uje živé včely. Všichni přemýšlí. Obecenstvo zírá.}

O ₄	X ₁	O ₆
• ₉	O ₂	X ₃
X ₇	O ₈	X ₅

Děda: 1. hra.

X ₇	O ₈	O ₄
• ₉	O ₂	X ₃
X ₅	O ₆	X ₁

Děda: 2. hra.

• ₉	X ₅	X ₇
O ₄	X ₁	X ₃
O ₈	O ₆	O ₂

S Koblížkem.

- [146] **Zlý Koblíh** > Vedu! Vedu!
- [147] A teď si můžeme říci, kdo vede!
- [148] {Lesní zvířátka: „Fúúj.“}
- [149] **Zlý Koblíh** > {Remizoval u první hry.}
Co to je? Remíza! Nerozhodně?! Patová situace? — To není možné! Ještě jednou! Já nebyl připraven! Zvířátka rušila! {Zvířátka během přemýšlení zlého Koblíha ani nedutala; jinak ale vyváděla.}
- [150] {I druhá hra se však obrací a vyhrává děda za potlesku zvířátek z lesa.}
- [151] **Zlý Koblíh** > Kdybych tam dal dalšího kosa, tak mám také tři. Vidíte! Remíza!
- [152] {Zvířátka: „To nejde!“}
- [153] **Zlý Koblíh** > {Znechuceně k dědovi.}
A tak si běžte, kam chcete. Vyhrál jste!

- Děd** > *{Děda dělá mašinku samou radostí.}* [154]
 U Velkého Koblíha! Já vyhrál! Ši, ši, ši. Jedu, jedu, jedu z lesa ven. Ššš.
- ♪♪** *{Zpěv děda.}* [155]
 Namouduši, věru, věru,
 mohu domů, domů, domů!
- {Radost zvířátek. Děd ustupuje a nespouští z Koblížka zrak. Koblížek je na řadě. Má šanci? Má včely. Začíná však zlý Koblíh s kosy.}* [156]
- Zlý Koblíh** > Cha, cha. *{Po každém sebemenším úspěchu.}* [157]
- {Koblížek však piškvorky umí a směřuje k vítězství. Zlý Koblíh mění barvu ve tváři a neví co dál. Končí výkřikem.}* [158]
- Zlý Koblíh** > Nemáš šanci, Koblížku! [159]
- Koblížek** > Dědečku, já vyhrál! Já to vyhrál! [160]
- {Počnou se koblížkovat. Dotýkají se a točí se vzájemně dokola. Zvířátka skáčou a létají jak šílená a radují se také.}* [161]
- Zlý Koblíh** > Oh, já jsem tam měl dvě jisté trojice v dalším tahu. Neporazitelné! To není možné! — [162]
- Kosi na vosy, sršně, včely; nebo co to je. Převálcovat! — [163]
- ♪♪** *{Zpěv zlý Koblíh.}* [164]
 Zničit — zničit — zničit! —
 Tady lesa pán, určil nová pravidla. *{Několikrát.}*
 Tak, tak, tak se jimi říd' te!
- {Kosi se vrhají na včely a zabírají všechna políčka v síti. Totální výhra zlého Koblíha.}* [165]
- Útoční kosi** > *{Až na dva.}* To je podvód. [166]
- {Lživí dva. Kryjí zlého Koblíha.}* To je dle nových pravidel! [167]
- Útočný kos** > Vy! Vy! Tak vy dva jste to byli! Vy jste lhali. Jste lháři. Lháři! [168]
- Roj včel** > Podvodníku podvodnická! To se nesmíí. Hezky podle pravidel. [169]

- [170] **Zlý Koblih** > Kdo je vítěz? Kdo je vítěz?
- [171] *{Vyplazuje na diváky jazyk.}* Jááá! Jááá!
- Přidávají se i ostatní zvířátka a všichni opakovaně křičí: „Podvodník! Podvodník!“
- [172] *{Zpěv zvířátka.}*
 Podvód, podvód — spáchán byl!
 To náš les ještě nezažil!
 Jak jej lze zastavit?
 Pomóc, pomóc, pomóc!
- [173] **Lištička vypravěč** > Co jen bude s Koblížkem? Bude zase zavřen do věže?
- [174] **Zlý Koblih** > *{Zlý Koblih jde kolem diváků.}*
 Cha. Cha. Cha. *{Vytahuje obrovskou sekeru, nebo mačetu.}*
- [175] Když nemůžu mít Koblížka já, tak nikdo! — Ta sladká náplň bude jen a jen moje. Moje. MOJE! —
- [176] **Útočný kos** > POZOR!
- [177] *{Zlý Koblih se vrhá na Koblížka. Zákeřně se mu snaží ublížit. Povalí jej na zem a úder sekery letí na střed Koblížka. Znenadání do dráhy skáče děda Koblih. Panika a strach.}*
- [178] **Útočný kos** > Na zákeřného, podlého a zlého Koblíha a tyto dva kosy! Sníííst!
- [179] **Zlý Koblih** > *{Rve se s kosy a zvířátky.}*
 Je jen moje! Náplň je jen má!
- [180] *{Všichni opakují „Sníst!“. Vrhají se na ně. Vytvoří se chumel zvířecích těl. Začnou lítat tuny černého peří kosů. Zpod hromady vyleze nenápadně zlý Koblih. Udělá půloblouk kolem dětí a směje se.}*
- [181] **Zlý Koblih** > Cha! Cha! Cha!
- [182] *{Zvířátka si toho všimnou a opakovaně křičí: „Zlý Koblih! Zlý Koblih!“ Ten však uniká do lesa.}*

- Zlý Koblih** > Však si mě zkuste sníst! Mě nikdy nedostanete! Já se vrátím! [183]
 MOJE. Moje. Mojééé . . .
- {Řada zvířátek běží za ním s pokřikem: „Za ním!“ . Zlý Koblih uniká o vlas. [184]
 Uprostřed chumlu se ocitají dva nazí kosi a stydí se. Zvířátka je odnáší.}*
- {Koblížek vidí tu spoušť a neví, co dělat. Liška naopak obratně zasahuje [185]
 a snaží se o záchranu dědy. Dokonce někteří kosi se snaží o pomoc.
 Marmeláda dál vytéká.}*
- Děd** > Opouští mě síly. Liško, sbohem. Koblížku, frčím do Koblížkového [186]
 nebe.
- Koblížek** > Kam? Do Nebe? [187]
- Děd** > Tam všichni skončíme, pokud nám dojde náplň. Tam se všichni [188]
 sejdem. Nebe. Frčíme do Nebe. To je ták hódně vysokó a je tam moc
 hezky. Tak už to víš, Koblížku. — U všech koblížkových bohů, já umřu!
 — Frčím . . . —
- ♪♪ *{Zpěv děda.}* [189]
 Mrtvý jsem!
 Vytekly jsem!
 Do Nebe jdu!
 Tam nahoru!
- {Poslední výdech dědy. V pozadí letí do Koblížkového nebe děda Koblih. [190]
 Natahuje ruce a nohy, ale marně. Jakoby něco říkal, ale nikdo jej neslyší,
 ani nevidí. Koblížek pláče.}*
- Lištička** > *{K vedoucímu kosovi.}* [191]
 Co jste to provedli?
- Útočný kos** > My jsme nechtěli. Vždyť to byl příkaz. My jsme nechtěli. [192]
 Jak to můžeme odčinit? Řekněte, my to provedeme. Odpusťte nám. Zle
 jsme si vedli, my, útoční kosi.
- Koblížek** > *{S pláčem. Jemně třepe s tělem.}* [193]
 Ach. Ach. Dědo Koblihu, vrať se. — Dědo Koblihu! Pojd' zpátky

z Koblížkového nebe! — Dědečku! Dědečku Koblížku! — Ach. Ach.
—

- [194] **Lištička vypravěč** > Honem! Honem! Co mám dělat? Honem, honem!
Přemýšlej, liško! Děti, co teď? Asi dědu zachránit, že? —
- [195] **Lištička** > Ale jak? Ale jak?! — Jedině, jedině, jedině . . . to je však strašně
náročné. Je tu cesta, snad, jak dědu zachránit. Musíme jednat. Rychle,
rychle. Musíme sehnat novou náplň. Musíme ji rychle uvařit.
- [196] Vím o jednom chytrém zvířátku, které snad už bude znát recept. Já
zapomněla, jak se to zvířátko jmenuje, ale snad mi poradíte. Koblížku
a ostatní, pojd' me za ním. Rozhlaste lesu, že zlý Koblih utekl a dědu
Kobliha se snažíme zachránit. Vyhlašuje se lesní stav nouze!
- [197] **Útoční kosi** > Zlý Koblih utekl. Dědu Kobliha zachraňujeme ze spárů smrti.
Vyhlašuje se lesní stav nouze. Nouze je, nouze . . .
- [198] {Zpěv lištička.}
Zvířátka, pomoc! Zvířátka, pomoc!
Nouze tu je!
Nápad tu je!
Zvířátka, pomoc! Zvířátka, pomoc!
Rychle, honem, pospěšme!
Času málo, tak to je!
- [199] **Lištička** > Pojd' Koblížku, musíme jít. Naskoč mi na záda.
- [200] **Koblížek** > {Smutně.} Já chci k rodičům . . .
- [201] **Lištička** > Pokud chceš zachránit dědu, nemůžeme hledat tvé rodiče.
- [202] Zkusme prvně zachránit dědu a pak najdeme tvé rodiče. Jsi pro?
- [203] **Koblížek** > {Smutně.} Ano.
- [204] **Lištička vypravěč** > {Důrazně.} Za mnou!
- [205] {K dětem.} Děti, pokusíme se zachránit dědu Kobliha, i když je to moc,
moc, moc těžké?? Ano? —

*** * ***

ČTVRTAKT DRUHÝ

{Liška s Koblížkem v doprovodu kosa odchází za chytrou sovou. U ní je spousta knih, mnoho chytrých knih, lejster a svítek. Sova s obrovskými brýlemi.} [206]

Lištička vypravěč > Já zapoměla! Děti, porad' te mi! Jestlipak víte nebo uhodnete, copak je tohle za lesní zvířátko? — Výborně. Je to sova. — [207]

 {Zpěv sova.} [208]
Ach, já sova veselá!
Představování netřeba.
Lítám ve dne, v noci.
Nahoru, dolů až třeba do půlnoci.

Lištička > Sovo, sovo, ty jediná nám můžeš pomoci. Děd Koblih umřel. Byl zapíchnut. Náplň mu vytekla. Chceme jej zachránit. [209]

Sova > Eh, eh, cože, cože? Starému Koblihovi se něco stalo? To budeme muset uvařit novou náplň, sladkou, strašně moc sladkou. [210]

{Nasazuje si obří brýle.} [211]
Moment. Jak si nasadím brejličky, hned vidím svět jasněji.

{Ke Koblížkovi.} [212]
A kdopak je tohle?

Koblížek > Já jsem malý Koblížek. [213]

Sova > Do kterépak třídy ty to chodíš? [214]

Koblížek > Já ve škole ještě nebyl; já jsem teprve ve školce. Mně je teprve 8, 7, 6, 5 hodin. Já do velké koblížkové školy teprve půjdu. [215]

Sova > Aha. Nu, to nevadí; všechno chce svůj čas. [216]

Tak se podívej, Koblížku. Tady jsou mé knihy; zásobárna vědomostí. Tady mám biologii, to je o fungování živých tvorů — tady mám knihy o matematice; to je práce s čísilkama — tady jsou knihy o tanci; jé, já protancovala střevíců; jej — tu chemie; to je o přípravě úplně nových látek. [217]

- [218] My hledáme recepty, náplně . . .
- [219] **Koblížek** > Maminka by věděla.
- [220] **Sova** > {*Prohrabuje se lejstry.*}
Tady to mám. Náplně koblížků.
- [221] Já vím, že by věděla. Teď jsme na to sami! Stýská se ti, že?
- [222] **Koblížek** > {*Moc moc moc smutně.*} Stýská.
- [223] **Sova** > Bud' statečný.
- [224] Tak, nejdřív musíme sehnat přísady. Čokoláda ani vanilkové křoví u nás v lese nerostou. Ani meruňky tu nemáme. Švestky než uzrají. To . . . bychom se načekali. Jaké mohou být ještě náplně? Med tu máme, jahody tu máme, jablíčka tu máme a vodu.
- [225] Liško, poslouchej. Musí to být vše sladké, co nejsladší, abychom měli šanci dostat dědu zpátky z Koblížkového nebe. Zvířátka vám pomohou.
- [226] **Koblížek** > {*Opět radost v očích Koblížka.*}
Zvířátka mi pomohou. Jééé. {*Tleská.*}
- [227] **Lištička** > Med zajistí včeličky. Jablíčka ježek. Jahody kosi. Vodu? Vodu? Cestu k řece zná bručoun medvěd.
- [228] **Koblížek** > Jahody jsou na okraji lesa.
- [229] **Lištička** > To nejsou lesní jahody. To jsou jahody pana statkáře. Ty ne! To by byla krádež.
- [230] **Koblížek** > Já bych tam šel, ať zachráníme pana, tedy dědu Koblíha; hlavně když zachráníme dědu Koblíha!
- [231] **Sova** > {*Důrazně.*}
Koblížku, sice do velké školy ještě nechodíš, ale krást se nesmí. Nebo ano? Děti, může se krást? —
- [232] Vidíš, i děti vědí, že krást se nesmí. Dávali ve školce a škole pozor! To bys měl Koblížku už vědět. Tak pro příště, ano?

- Koblížek** > Ano, ale, ale, ale to dědeček umře???
- [233]
- Lištička** > {*Hladí Koblížka. Pomalu.*}
- [234]
- Ach, to je těžké, Koblížku . . . —
- Počkejte, myslím, že vím. Lesní jahody tu máme a jsou mnohem sladší než ty na okraji lesa. Neboj, Koblížku! Zachráníme dědu Kobliha a nebudeme muset krást!
- [235]
- Sova** > Utíkejte za zvířátky. Máte mnoho práce, já připravím kotlík a založím pod krbem oheň.
- [236]
- Lištička** > Pojd' me. — — —
- [237]
- *** * ***
- {*Vyjdou od sovy a navštěvují zvířátka.*}
- [238]
- Lištička** > Kose, víš, kde jsou tu lesní jahody?
- [239]
- Útočný kos** > Nevím. Kde?
- [240]
- Lištička** > Vem tu svou bandu a leť te za dub, kde bydlí mistr jezevce. Tam jsou. Jahody musí být sladké a moc dobré! Budeme čekat u sovy.
- [241]
- Útočný kos** > Dobře. —
- [242]
- ♪♪ {*Zpěv kosi.*}
- [243]
- Jdeme na to, jasná věc.
Lesní jahodo, třes se, třes.
- {*Po chvílce putování.*}
- [244]
- Lištička** > Včely, tu jste!
- [245]
- Včela** > Už jsme slyšely. Můžeme dědovi nějak pomoci?
- [246]
- Lištička** > Ano potřebujeme, ten nejsladší med. Snažně vás prosím. Hledejte třeba i na samotném okraji lesa. Sraz u sovy.
- [247]
- Včela** > Určitě. Prolítáme to tu skrz naskrz. Ty jsi ale čiperný koblížek.
- [248]
- Koblížek** > Vanilkový! —
- [249]

- [250] **Roj včel** > Vanilkový! Vanilkový! Vanilkový!
- [251] {*Zpěv včely.*}
 Medem, medem, medem je náš svět.
 Najdem jej, i kdyby bylo mínus pět!
 Radost z toho máme,
 že dědečkovi pomáháme.
- [252] {*Pochodují za ježkem.*}
- [253] **Lištička vypravěč** > I kdybyste mě rozkrájeli a uvařili v tom velkém kotli, tak nevím, kdopak to tu pracuje. Porad' te, prosím, kdopak je tohle, milé děti? — Vy to víte! Ano, je to ježek! Já už tak moc zapomínám, promiňte! —
- [254] **Lištička** > Ježku! Jsi doma?
- [255] **Ježek** > Jsem, tady dole. Mohu být nápomocen?
- [256] **Lištička** > Moc bys nám pomohl. Potřebujeme ale jen ty nejsladší a nejšťavnatější pochutiny. Takové, že se za ušima olizuješ. Rozumíš? To je to nej-nej-nejnejdůležitější. Pomůžeš nám?
- [257] **Ježek** > Ale jistě. Vím o páru nejsladších a nejšťavnatějších. Vím! Vím! Zajistím. Ty jsi ten Koblížek? Každý tu o tobě hovoří. Ať se vám daří!
- [258] **Koblížek** > Děkujeme.
- [259] **Lištička** > Najdeš nás u sovy.
- [260] **Ježek** > Ale vždyť já vím. —
- [261] {*Zpěv ježek.*}
 Sladké, sladké všechno musí být.
 Šťavnaté se musí přihodit!
 Hurá na to!
 Jdeme na to!
- [262] {*Putují k bručounovi medvědovi. Hrozný bručoun. Medvěd se v nejpodivnějších pozicích převaluje v pelechu. Jednou je nahoře, pak dole, pak má*}

*tlapy tak, pak tak, hlavu všelijak. Chvíli se škrábe na medvědím pozadí,
pak na zádech, pak na tlapách. Asi nemá klidného spánku.}*

Lištička vypravěč > Děti, hned mám další těžkou otázku. Kdopak to tady [263]
lenoší? — To je báječné, vy to všechno víte! Je to medvěd!

Lištička > Medvěde, vstávej. Vstávej! Pohotovost! [264]

Medvěd > Tady se spí! Nerušte spánek medvěda. Byť vás všechny schlamstnu. [265]

Lištička > Medvěde, no ták. [266]

Medvěd > No vždy jó. Co chcete, jednohubky? Ty bys byl taková hezká [267]
svačinka.

Koblížek > Já nechci. Já jsem moc malý. [268]

Lištička > No tak! Medvěde, ty znáš cestu k řece. Dones nám, prosím, vodu. [269]
Voděnku. Čistou a pramenitou.

Medvěd > Ale vždyť už běžím. Ani jsem nejd! [270]

*{Proběhne kolem svého brlohu a co se dá sníst, tak jí, spíše do sebe háže,
jako ty jednohubky.}* [271]

Lištička > Budeme u sovy. Přijď za náma. [272]

Medvěd > Ale vždyť ano. *{Ulehá zpátky do pelíšku.}* [273]

Lištička > *{Rozhořčeně.}* MEDVĚDĚ. [274]

Medvěd > *{Svižně vstane z pelíšku. Svižně utíká a říká.}* [275]
Ano, ano, ano . . . Spěchám, frčím, svištím! — Spěchám! Spěchám! —
— —

♪♪ *{Zpěv medvěd.}* [276]

Plíce necítím!

Srdce necítím!

Mozek necítím!

A mám hlad!

Ale jdu do toho! —

Co oni to chtěli?

Jó, vodu, tak vodu jó.
Jdu do toho! —
Plíce neplíce!
Srdce nesrdce!
Mozek nemozek!
Ale jdu do toho! —

214.s.[277] **Medvěd** > Po přestávce mě zas uvidíte; nebojte, děti. — — —

*** * ***

ČTVRTAKT TŘETÍ

Medvěd > Liška tu bude za okamžik. Má ona tolik starostí. Proto jsem tu [278]
na skok já, ale hned zas běžím pro tu vodu! Jupííí! —

♪ {Zpěv medvěd.} [279]
Pro vodu,
pro dědu,
já musím jít,
abych jej pomohl zachránit.

Lištička > Nevím! Nevím! — Koblížku, jaké to ovoce musí být? [280]

Lištička vypravěč > Počkejte! Hned zjistím, jestli děti dávaly pozor a ne- [281]
zapomněly to. Děti, jaké to ovoce musí být? —

Ano, sladké musí být! Jak jsem mohla zapomenout! — [282]

Děti, zvířátka už přichází; sledujme je společně. — [283]

*{Na plánince se setkávají všechny druhy zvířátek. Míjí se. Někteří něco [284]
nesou, někteří ještě ne. Všichni křičí v lese, jakoby se to mohlo. Asi jim
to nevadí. Je pohotovost! Motají se všude a zajišťují suroviny. Některá
zvířátka jen sledují ten shon.}*

Ježek > Nejsladší. Já mám to nejsladší. Jááá. Jen jááá. Tak pozor přece. [285]
Pozor! Jde o život! {Opakuje.}

*{Ježkovi červi se strachem raději navigují a dělají obličej a varovně mávají [286]
na ostatní a pokřikují.}*

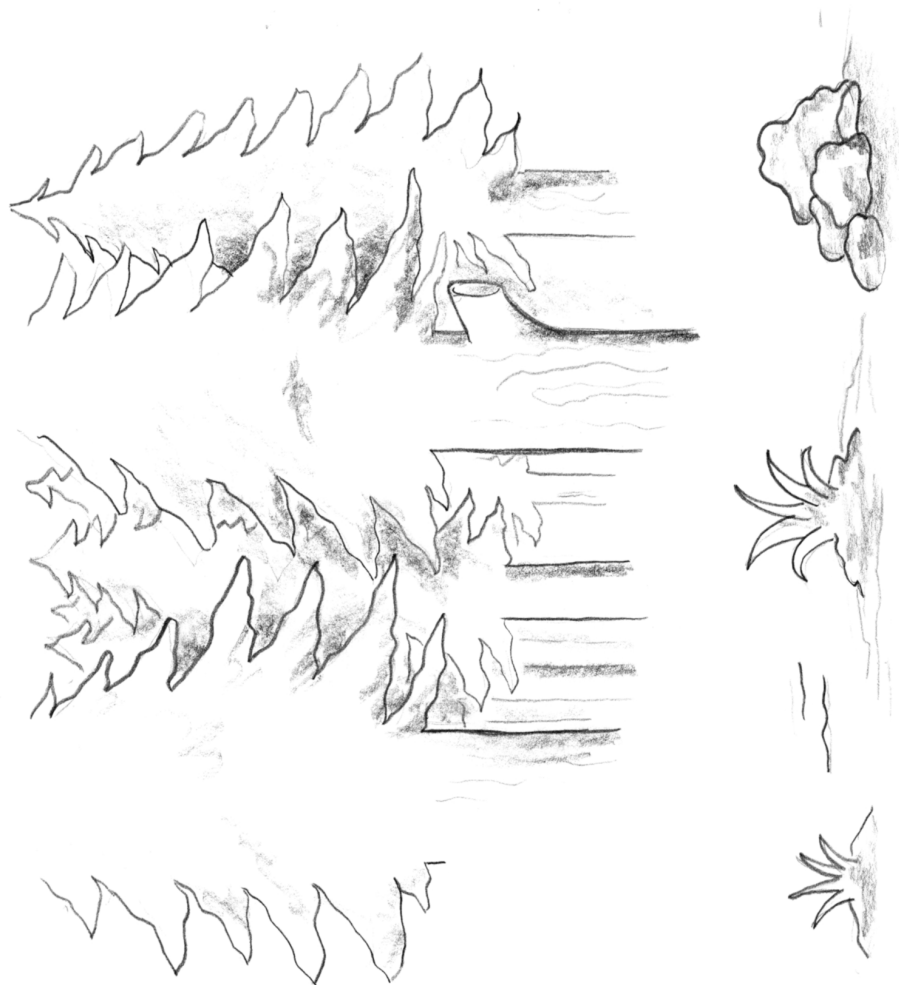
Červi > Ty. Týý. Tak. Táák. To. Tóó. {Opakují.} [287]

Útoční kosi > Jahody. Pozor, neseme jahody. {Opakují.} [288]

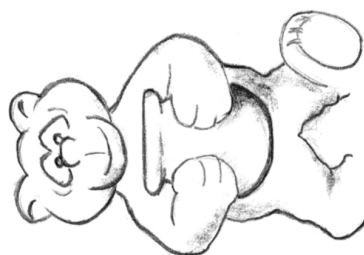
Roj včel > Med! Medík! Medíček. {Opakují.} [289]

Medvěd > {Ujídá od těch, co něco nesou.} [290]
Spěchám! — Frčím! — Svištím! — {Opakuje a ujídá, co kde může.}

Já jdu tedy pro vodu, ale něco málo bych ještě pojedl! [291]

Pláninka uprostřed lesa.

Kde všichni pomáhají Koblížkovi po zemi!

A co má křídla pomáhá vzdušnými cestami!

Lištička vypravěč > *{Liška zvířátkům uskakuje. Koblížek jásá.}* [292]

Vidíš, Koblížku, všichni nám pomáhají! Těch zvířátek, co pomáhá, ale je! Oni snad zboří celý les.

Vyzkoušíme si, jestli děti dávaly pozor! — Kdopak je tohle, tohle, [293]
tohle . . . *{Postupně je ukazováno na kosal, červíky, ježka, včeličky, medvěda.}* — A já jsem? — Bravo, bravo. Vy to všechno víte!

Děti, děti, děti a za kýmpak jdeme? — Je to tak! Za sovou! A ještě jeden [294]
těžký dotaz. Jak dělá sova? — Húúú. A jdeme za sovou vařit co? —
Ano, náplň. — A náplň pro koho? Pro dědu . . . Ano, pro dědu Koblíha.
— Děti! Vy jste tak skvělé! — — —

*** * ***

*{Liška s Koblížkem se vrací k sově. Po chvíli potkají ležícího medvěda [295]
pojídajícího jahody.}*

Lištička > Medvěde! Co to . . . ! Jak to . . . ! Kde to . . . ! — Pro vodu máš jít! [296]

Medvěd > *{Kotá.}* Ne, ne, ne, já . . . já . . . já jsem, já jsem v po-po-po-po- [297]
hybu . . .

U všech medvědů, já tu jen zakopl a hned běžím dál! Vidíte? Už zas [298]
běžím! . . . *{Běží.}*

{Liška kýve hlavou, že nerozumí. Koblížek se směje na plné kolo. — — —} [299]

*** * ***

{Liška s Koblížkem přichází k sově a čekají.} [300]

Lištička > Sovo, tak jsme zpátky. [301]

Koblížek > Sovo, sovo, už jsme tu! [302]

Sova > Tak teď musíme čekat! Prosím chvíli klid, musím dočíst tento návod. [303]
—

*** * ***

*{V lese chodí rodina Koblížků a hledají Koblížka: „No tak, Koblížku, kde [304]
jsi? Kdepak jsi?“ [Správná odpověď je „u sovy“.]}*

[305] {Zpěv Koblížkovic rodina.}
Snad ho nesní hrozný medvěd!
Snad ho nesní hrozná liška!
Snad ho nesní někdo jiný, ještě hroznějš!í!
Bojíme se, bojíme!
Koblížka snad najdeme!

*** * ***

[306] {Sova a Koblížek čekají mlčky u sovy. První přichází ježek.}
[307] **Ježek** > Tu je mám, páreček!
[308] **Lištička** > Co to je? To jsou červi?
[309] **Ježek** > Ten nejvypečenější páreček, nejsladší a nejšt'avnatější. Na mě si nepřišli.
[310] **Lištička** > Ježku? My potřebujeme cukr, cukřík, cukříček. Ne maso. Pust' ty dva červy a val na jablíčka!
[311] {Koblížek se směje, jak jen to situace dovoluje.}
[312] **Ježek** > Já jablíčka ne, ne, ne, já rád červíčky. Moji červíčkové.
[313] **Lištička** > Ježku, prosím, co doneseš nemusíš jíst, ale ať je to sladké.
[314] **Červi** > Hele ježku, nech nás žít a my ti poradíme, kde jsou tu v lese tutově nejlepší jablíčka.
[315] **Ježek** > No jo, no jo, ale jen, že je ten stav nouze! Jinak bych vás zchroustal! Pojd' me. Ved' te mě, červíci. —
[316] {Dále přilétají včely a mají ten nejsladší med a mají ho moc a moc.}
[317] **Sova** > {Ke včelám.} Děkuji, prosím, položit sem.
[318] {Ke Koblížkovi.} Koblížku, jsi tu? Můžeš míchat?
[319] **Koblížek** > Ano, jsem tu! Můžu!
[320] **Sova** > Tak míchej a nepřestávej. —

- {Přilétají kosi a nosí jahody. Krásné, červené.}* [321]
- Útoční kosi** > Tu jsou, máme toho na celou zimu pro celý les. [322]
- Útočný kos** > Ty lesní jahody jsou tak dobré! [323]
- Sova** > Ano, jsou, ano, jsou. [324]
- Útočný kos** > Už budeme chodit jen sem, pokud tedy můžeme. My už nikdy krást nebudeme. [325]
- Sova** > *{K hlavnímu kosovi.}* Ale jistě, jahod je tu vždycky dost. Už bychom vás mohli přejmenovat, teď, když nepracujete pro zlého Kobliha. [326]
- Útočný kos** > To bychom moc rádi. [327]
- Sova** > Od teď už nebudete útoční kosi, ale jen naši kosi, lesní kosi, milovníci jahod. Nebo chcete být „neútoční kosi“? [328]
- Lesní kos** > Ne, ne, *lesní kosi* je tak akorát. Děkujeme. Děkujeme. S dovolením jdu kontrolovat ty své *lesní kosi*. [329]
- {Kosům.}* Kosi, bratři, už nejsme útoční kosi, ale lesní kosi. Huráá. [330]
- Lesní kosi** > Hip, hip, hurááá. [331]
- Sova** > *{Zmateně.}* Zpátky do práce. Tento recept. Nenene; ne potom; předtím; počkat; potom; takže za chvíli. Ať se to povede, ať se to povede. — [332]
- {Za chvíli přichází medvěd s vodou. Kosi a včely přinášejí stále sladší pochutiny. Člověk by řekl, že už sladší ani být nemohou a přece jsou.}* [333]
- Lištička** > Kde je ten ježek? Kde vězí? [334]
- {Sova přidává přísady, Koblížek míchá, liška nervózně očekává ježka. Bez jablíček bude stěžít pořádná náplň.}* [335]
- Ježek** > Už běžím. Už běžím. — [336]
- {Ježek se řítí s párem jablíček. Červíci navigují, jako dva blinkry u auta.}* [337]
- Lištička** > Já se tak bála. Sem, sem s tím. Medu snad není málo. [338]

- [339] **Sova** > Výborně. Ještě chvíli a už to bude. Připravte pacienta. Medvěde, potřebuji pomoci s kyblíkem. Liško, pojď nám také pomoci.
- [340] **Lištička** > *{Ke kosům.}* Jdeme na pláninku oživovat dědu Kobliha. Rozhlašte do lesa, že se hledají rodiče malého Koblížka. Ať pomohou i včely, jestli ještě mohou pomoci, jestli mají sílu.
- [341] **Lesní kos** > Hledají se rodiče malého Koblížka.
- [342] **Lesní kosi** > Hledají se rodiče malého Koblížka. Malého Koblížka. Malého Koblížka...
- [343] **Koblížek** > Já nejsem tak malý. Já vyrostu!
- [344] **Lištička** > Ale vždyť my víme, Koblížku náš.
- [345] **Sova** > Pojď me. Bude to náročné. Musí se to podařit, máme jen jeden pokus.
— — —
- [346] *{Na dlouhých dřevěných rámcích nesou medvěd, liška a sova kyblík marmelády. Jdou v pochodu, zástupu a za doprovodu hudby. Za nimi jde několik dalších zvířátek. Dorazí na pláninku, kde leží nehybné tělo dědy Kobliha. Sova listuje v jedné knize.}*
- [347] **Sova** > Tak mi držte palce.
- [348] *{Začne dávat sladkou náplň do těla dědy Kobliha. Tělo naplní. Štěrbinu uzavře.}*
- [349] **Sova** > Hotovo, hotovo, hotovóóó.
- [350] *{Zpěv sova.}*
Hotovo dílo je!
Teď se modleme!
Dědu zachránit musíme!
Není jiná cesta; věru ne!
- [351] **Lištička vypravěč** > Děti, držte palce, ať se to podaří! —
- [352] *{Všichni mlčky očekávají návrat dědy a nic. Sova začne nervózně polétávat kolem těla.}*

- Sova** > Co jsem udělala špatně? Málo medu? Málo jablíček? Já nevím! [353]
- Lištička** > To nic, sovo. To nic. Byla jsi jediná, kdo to mohl dokázat. [354]
- Sova** > Kde já, husa, udělala chybu? — Pardón, děti. — Kde já, sova, udělala chybu? *{Pláče.}* [355]
- {Koblížek pláče a řada dalších zvířátek.}* [356]
- Sova** > Nepovedlo se mi to. Ono to nefunguje! Promiňte! Asi to byly ty jahody. Promiňte, pane Koblihu, dědo Koblihu. [357]
- {Koblížek usedá na kámen. Zvířátka k němu postupně chodí a hladí jej (výraz soustrasti a loučení zároveň). Postupně odejdou všechna zvířátka, až na lišku hladící a utěšující Koblížka.}* [358]
- Lištička** > Asi chceš být chvíli sám, že? [359]
- {Koblížek kýve, že ano.}* [360]
- Lištička** > *{V pozadí. Tiše.}* [361]
Na vědomost celému lesu se dává, že děda Koblih je už v Koblížkovém nebi natrvalo. Oživení se nepodařilo. *{Po nějakou dobu smuteční pochod.}* — — —

*** * ***

DOHRA

- [362] *{Koblížek pláče a sedí na plánince sám. Ale co to? Z Koblížkového nebe klesá duch dědy Koblíha. Mává rukama a nohama a něco jakože hovoří. Nikdo jej nevidí, ani neslyší. Klesne na zem a spojí se s tělem. Tělo ještě chvíli leží bez pohybu. Pak se začnou hýbat ruce, pak nohy, pak vše dohromady.}*
- [363] **Koblížek** > Pan Koblíh umřel. *{Děda hýbe rukama.}*
- [364] Pan Koblíh umřel. *{Děda hýbe nohama.}*
- [365] **Děd** > *{Jemně, tiše.}* Koblížku — koblížku — tady jsem. — *{Hlasitě, radostně.}* U Velkého Koblíha, já jsem živ a zdrav. — Cítím se na dvanáct. — *{Tiše.}* Zachránil jsi mě. — Děkuji ti. — *{Důrazně.}* A říkej mi konečně dědo! —
- [366] **Koblížek** > *{Radost, veselí.}* Dědeček Koblížek! Dědečků! Dědečků! Vítej zpátky z Koblížkového nebe jahodovo-jablečně-medový dědečku Koblížku.
- [367] *{Koblížkují se. Točí se kolem sebe dokola, třou se svými bříšky, jak dvě kolečka u hodin. To je radosti, to je točení dvou koblížků.}*
- [368] *{Zpěv koblížci.}*
Je to tu! Je to tu!
Přes slzy ani nevidím!
Hip. Hip. Hurá. Hurá.
Točíme se dokola.
- [369] **Koblížek** > *{Nahlas.}* Na vědomí se lesu dává, že dědeček Koblíh žijééé.
—
- [370] *{Za chvíli začnou přibíhat a přilétávat zvířátka a radovat se a zdravit dědu Koblíha. Gratulují a smějí se spolu s Koblížkem. Za chvíli je malá pláninka plná všech zvířátek. Téměř všech.}*
- [371] **Koblížek** > Děkuji, zvířátka. —
- [372] *{Ovšem jedno zvířátko je zamaskované. Dělá opět půloblouk kolem dětí, postupně se odmaskovává a vykřikuje.}*

- Zlý Koblih** > Cha. Cha. Cha. [373]
- ♪♪ {Zpěv zlý Koblih.} [374]
 Nemáte šanci, zvěři bídná!
 Všechno je mé! Žádná jiná!
 Věru, věru, věru, uhněte!
 Nebo zničím vše, jak se pohnete!
- {Vytahuje opět obří sekeru, nebo mačetu, a chopí se malého Koblížka a zbytky marmelády z obřího kotlíku si dává do kapsy a vlastně úplně všude. Zlý Koblih je zpět!} [375]
- {Zvířátka ustupují a ukazují na něj: „Zlý Koblih! Zlý Koblih!“} [376]
- Zlý Koblih** > Jste ztracení; vše je mé, vše je mé. Ustupte, ustupte. Tohle vše si беру a odcházím. Nemáte nic! Sladká náplň je má! Vše je mé! [377]
- ♪♪ {Zpěv zlý Koblih.} [378]
 Cha, cha, cha.
 Já jsem tu nejvyšší král.
 Všeho lesa král!
 Kdo je víc? — No? — Kdo je víc? Víc? Nejvíc? —
 Ničit tu můžu.
 Řvát tu můžu.
 Zabít tu můžu.
 Kdo je víc? — No? — Kdo je víc? Víc? Nejvíc? —
 Nejvíc tu jsem já!
 Lesa nejvyšší pán!
- {Zlý Koblih drží zvířátka v šachu. Ustupují před ním. Znenadání z čistého nebe dopadá, plachtí vůdce kosů, nyní lesní kos, s křikem.} [379]
- Lesní kos** > Kamikadzée. Vstřemhlav útokem! Zachráním tě, Koblížku, stůj, co stůj. [380]
- Zlý Koblih** > Co to je? Co to je? [381]
- Lesní kos** > Braň se, zlý Koblihu! Budeš sežrán! [382]
- Zlý Koblih** > Nikomu jsem neublížil! Já všem pomáhal! To jsem přece já, [383]

útočný kose, tvůj hodný Koblih! Já jsem přece hodný Koblih! Hodný!
HODNÝ!

- [384] **Útočný kos** > Zlý! Zlý! {Přidávají se ostatní zvířátka a opakují: „Zlý!“}
- [385] **Útočný kos** > Já už nejsem útočný kos, ale kos lesní. Nyní za všechny špatnosti zaplatíš. —
- [386] **Zlý Koblih** > Já nikomu nikdy nic! Nechte mě! Nechte mě! Nebo! Nebo! NEBO! —
- [387] **Útočný kos** > {Opakuje.} Sežrat! Sežrat! —
- [388] {K tomu se přidávají postupně všichni a opakují s lesním kosem: „Sežrat! Sežrat!“}
- [389] {Letí, dopadá a skáče ke zlému Koblihovi a rychlými a překvapivými pohyby zachraňuje Koblížka. Zlého Kobliha obklopují kosi, vrhají se na něj a ujídají jej.}
- [390] {Zpěv zlý Koblih smutně, zakuckávající se.}
Cha, cha, cha.
Já jsem tu nejvyšší král.
Všeho lesa král!
Kdo je víc? — No? — Kdo je víc? —
Už nejsem nic . . .
Nechte mě! Nechte mě! Pomóc! Pomóc!
- [391] **Zlý Koblih** > To je podlé!
- [392] Upadám. Rozpadám se. JSEM KONZUMOVÁN! —
- [393] **Lesní kos** > Alespoň na něco budeš dobrý. Ty, užitná hodnota! — — —
- [394] {Kusy Kobliha jsou kosy odhazovány a odlétávají i k jiným zvířátkům. Takto společně sní celého zlého Kobliha.}

*** * ***

- Koblížek** > Děkuji, lesní kosi. [395]
- Lesní kos** > Nemáš zač, Koblížku. A to není vše. Podívej, koho jsme ti našli. [396]
- {Na plánince se objevuje zbytek Koblížkovic rodiny. Probíhá dlouhé koblížkování. Je to jak pět kol u hodin, stále a stále dokola, bez ustání. Nemohou se vzájemného točení nabažit.}* [397]
- ♪♪ *{Zpěv Koblížkovic rodina.}* [398]
- Hej hou, hej hou,
Koblížkovi jdou! —
Nesou pytel dobrůtek!
Jako třeba jahůdek!
To jsou lesní dobroty!
Dobré, sladké, jako ty!
Půjdem všichni spolu, spolu!
Koblížka tu máme znovu, znovu!
Radost velká, převeliká!
Šťastná rodina — to dozajista! —
- Koblížek** > Maminko! Tatínku! Sourozenci moji! [399]
- Táta** > Ty náš malý Koblížku. [400]
- Máma** > Já se tak bála. Konečně! [401]
- Koblížek** > Zvířátka z lesa mi pomohla. A tady je děda Koblíh a mám tu teď plno lesních kamarádů. Můžu za nimi chodit? [402]
- Máma** > Ale jistě, ty náš šmudlo! Šmudlíku! Šmudlíčku! [403]
- Táta** > *{Přísně.}* Po domácích úkolech; není problém. [404]
- Máma** > Táto, ale no ták! [405]
- Táta** > *{Méně přísně.}* Jo, ty ještě nejsi v té škole. No však jsem tak moc neřekl, mámo. [406]
- Lištička** > *{Ke Koblížkovi.}* Na zvířátka jsem si již vzpomněla a ty jsi kdo? — Znáš tě? — Promiň, já jsem trochu zapomnětlivá. [407]

- [408] **Koblížek** > Ale liško, já jsem přece malý Koblížek!
- [409] {Zpěv Koblížek a při vyslovení zvířátka např. zamávají dětem, medvěd baští.}
 Jestli {opakovat mnohokrát} ... to ještě nevíte!
 Já jsem {opakovat mnohokrát} ... malý Koblížek!
 Čipera jsem!
 V lese jsem! —
 S mámou tu jsem! —
 S tátou tu jsem! —
 S bratříčkem tu jsem! —
 Se sestřičkou tu jsem! —
 Čiperný {opakovat mnohokrát} ... to já jsem!
 V lese {opakovat mnohokrát} ... to také jsem! —
 Našel {opakovat mnohokrát} ... jsem svou rodinu!
 Také {opakovat mnohokrát} ... dědečka Koblížka! —
 Našel {opakovat mnohokrát} ... jsem tu lesní kamarády. —
 Jako lišku!
 Jako sovu!
 Jako ježka!
 Jako medvěda!
 Jako včely!
 Jako kosy!
 Jako červy! —
- [410] **Koblížek** > A ty jsi liška a moc jsi nám všem pomohla! Dědu Koblíha jsi zachránila z Koblížkového nebe! Podívej, jak je děda živý! {Děda tančí.}
- [411] **Lištička** > Aha. Děkuji za připomenutí. Já hlava stará, já hlava stará ... —
- [412] **Koblížek** > Sourozenci moji!
- [413] **Bratříček** > Takové hezké stromy tu mají. To se musí prozkoumat! —
 Copak to tu pojidají? Také si dám! —
- [414] **Sestřička** > Jůůů, květinky. — To je dobrota, to je určitě koblížek! —
- [415] **Koblížek** > To nejlepší je vždycky uvnitř! —

- Ano, bratříčku, ano, sestřičko, to jsme my! — Koblížci! — *Vanilkoví!* [416]
—
- {Všichni hlasitě vykřikují: „Vanilkoví! Vanilkoví! Vanilkoví!“}* [417]
- ♪♪ *{Zpěv červíci.}* [418]
My tu máme kamarády!
My je máme tolik rádi!
- ♪♪ *{Zpěv kosi.}* [419]
Ti červíci z keříků,
to je parta správných chlapíků.
Necháme je být!
Společně na jahody můžeme jít!
- ♪♪ *{Zpěv ježek.}* [420]
Červíky mám rád!
Spořádal bych hned oba dva!
Jahody mám také rád!
Pojď me na ně, raz dva, raz dva!
- ♪♪ *{Zpěv liška a sova.}* [421]
Jahody máme rády také!
Můžeme jít s vámi na ně? *{Zvířátka kývou, že ano.}*
To jsme rády, jdeme záhy.
Jen co skončí tohle tady.
- ♪♪ *{Zpěv včely.}* [422]
Jahody?
Víme o nich!
Tak sladké, že se vám budou,
samotné panenky protáčet! Húú.
Jdeme s váma.
Je to hned za horama.
- ♪♪ *{Zpěv medvěd.}* [423]
Jídlo беру!
Že jdu s váma! —
Za horama?

Tam je moje máma! —
Už jdeme, nebo ještě ne?
Jahody nepočkají; to víte, ne? —
Někdo nám je sní!!
Rychle, honem, je čas jít!! —

- [424] {Zpěv všichni Koblížci.}
To je parta!
To je radost!
Zítra jdeme s váma,
ať z nás máte radost.
Jahody jsou mňam, mňam, mňam.
Víte to celá Koblížkovic rodina. —
Zítra jdeme na jahody!
A ty, liško, ty jdeš s náma!
Je to hned za horama!
- [425] {Zpěv všech.}
Hip. Hip. Točíme se dokola.
Les je velký a je skvělá zábava.
Koblížkujem se víc a víc!
Ať je nás slyšet až na vrchol borovic!
{Tyto čtyři řádky se několikrát opakují.}
- [426] *{A točí a točí se bez i s dotyky dokola. Všechna zvířátka se přidávají. Je to hodinový kolotoč s mnoha součástkami.}*
- [427] *{Koblížkují se tak dlouho, dokud vysílením nepopadají všichni na zem. Pláninka vypadá jako na bojišti. Radostí všichni leží na zemi a mávají křídly, ručičkami a nožičkami a říkají „Nashledanou.“}*
- [428] *{Opona. Těsně než dopadne opona, tak se zastaví. Vykoukne medvěd. Opona zpátky nahoru do dvou třetin.}*
- [429] **Medvěd** > Ne, počkejte! Počkejte přece! Zvířátka, děti, já mám zase hlad!
Nemáte něco k snědku?
- [430] *{Všechna zvířátka odpovídají: „Né!“}*

Medvěd > To nevádí! Já jdu tedy domů a jdu si dát med a basta! [431]

Nashledanou! Papá! [432]

{Všetchna zvířátka jsou hlavami pod oponou a mávají, opakují a odpovídají: „Nashledanou! Papá!“ V horní části opony svítí „AHOJ DĚTI“. Slova jsou vyslovena. Dopadne opona. Ještě chvíli je vidět mávající ruka medvěda. Po zvednutí opony jsou herci už sami sebou.} [433]s. 214.

Konec Punktum

Autorské poznámky

- [143] *Strana 184.* Piškvorky mohou být hrány na zemi, na kamenu s nakreslenou sítí tři krát tři, anebo zvířátka létají na větve a tvoří pole tři krát tři. Tři zvířátka-hrací figurky, se mohou navzájem škádlit, šklebit a při spojení ve vítěznou trojici dělat grimasy. Atd. Atd. Prostoru mnoho.
- [144] *Strana 184.* Zlý Koblih má vždycky X plus příslušné pořadové číslo umístění kosa. Děd a malý Koblížek mají O a opět pořadové číslo umístěvané včeličky. Zlým Koblihem je také argumentována slepá položka ●₉. Nic mu nepomůže.
- Hra je na tři vítězné. Z hlediska šancí jsou nejméně výhodné krajní střední pole (2 možnosti umístění trojice – vodorovně a svisle), poté rohová pole (3 možnosti umístění trojice – vodorovně, svisle a jednou šikmo) a nejméně výhodnější je středové pole (4 možnosti umístění trojice – vodorovně, svisle a dvakrát šikmo).
- První hra je specifická v tom, že zlý Koblih použije nejslabší pole dvakrát ze začátku. Třetího kosa už umístí uje v obraně. Děda Koblih je znalec a umístí uje střed a poté rohové pole.
- Druhá hra, ačkoliv měl začínat děda (a zlý Koblih si vynutil úvodní tah), volí optimální strategii. Zlý Koblih ale svého prvního kosa dává do rohu, tedy se malinko poučil. Bohužel druhý kos už zase není umístěn optimálně do rohu. Výhodnější je opět libovolný ze zbývajících tří rohů. Děda hraje nekompromisně správně. U sedmého tahu zlý Koblih, vidinou vítězství přes trojici, kde tajně chce umístit střední pole a doplnit tak trojici, zapomíná na střed a prohrává. Pokud by umístil kosa na poslední pozici, tak mají oba trojici. To je nyní zase remíza, ale tuto výhodu v první hře zlý Koblih neměl. Tam prohrál výrazněji.
- Hra proti Koblížkovi je silný začátek, ale slabý konec. Umístí uje střed a snaží se udělat čtverec dva krát dva a tak si zajistit možnost kdekoliv umístit třetího kosa. Jenže zapomíná v zápalu boje nebo v rychlosti přehlíží, že se hraje na poli tři krát tři. Tato taktika mu nyní nepomůže. Prohrává, i když by po umístění prázdného pole získal jednu trojici a při větším hracím poli si na celou řadu dalších trojic udělal prostor.
- [277] *Strana 194.* Po písničce je vhodná příležitost k přestávce. Opět jedno, dvě a tři zatroubení lesního rohu. Děti a zvířátka jsou svolávání k hostině.
- [433] *Strana 213.* Idealizovaný potlesk. Herci se drží za ruce a udělají obří šňůru a klaní se. Za potlesku hercům vyhledává ze středu jeviště kužel světla další významné tvůrce hry: zvukaře, scénografa atd. až po režiséra a autora (ne nezbytně v tomto případě). Kužel světla je doprovází z jejich místa do středu jeviště. Při příchodu na jeviště dostane každý řád (jako to mají u volby Miss) s označením, o koho se jedná. Stručně a velkým napsaná slova jako „Zvukař. Režisér. Autor.“ Připojují se ke šňůře.

*** * ***

DOSLOV: POZNÁMKY KE JMÉNŮM

*** * ***

Minihra

Vyskytuje se zde jedna a táž osoba. Herec, autor a jeho vnitřní hlas. Herec buď hraje (je vidět na jevišti), nebo nehraje (čtenář čte text). Autor se snaží o přípravu textů pro herce, ale je to příprava náročná. Autor hledá sám sebe a snaží se divadelní hře vstřípit život.

Zmíněná jména herců jsou skutečná. Jsou to žijící a tvrdě pracující herci Městského divadla ve Zlíně v sezóně 2006/2007.

Dvojhra obecně

Aby hnedle nedošlo mezi historiky, znalci a studenty k nedorozumění u volby jmen, tak to uvedu raději já.

Původně jsem jména ve hrách nechtěl vůbec používat, jen mít funkce: hráč, odstřelovač, matka, dcera atd., to by bylo dost nekonvenční, ale po chvíli to bylo vše neosobní a špatně se hry četly. Proto jsem tam jména přecejen používal, ale nechtěl jsem, to zdůrazňuji.

První hra

Umírající hráč, Martyn Würz. Správná podoba německého „würzen“, okorenit si nebo „die Würze“, koření nebo vůně. Narážím na koření života. Chtěl jsem ve jméně ypsilon; hezkých podob je celá řada, já dávám přednost „martyr“, jako osoba odhodlaná trpět. Kdo rád tajnosti, necht' nahlédne na německé „marten“.

Umírající odstřelovač, kapitán Müller. „Der Müller“, mlynář. Semlel v životě vše a navíc pár andělů. Opět jsem tam chtěl mít ypsilon.

Umírající doktor, profesor Schnaps. Němčina, angličtina a francouzština se přiklání k silnému ginu, alkoholu. A to mi pro tuto postavu postačovalo. Nikdo přece nezapíjí žal, aniž by alkohol nezakusil již dříve. Narážím na jeho skrytý alkoholismus. Toť mezi řádky k této osobě.

Rozhodovatel Ed. Je to samozřejmě zkratka pro „editor“, jako ten, kdo to řídí. Ovšem „-ed“ je koncovka vyjadřující minulost u řady sloves. Škoda, že ne všech anglických sloves. U Eda to ve většině případů končí. Ale nešlo o zvýraznění nepravidelných sloves, ale o konec.

Bůh a Dábel. Není třeba vysvětlovat.

Druhá hra

Poctivě jsem se snažil o česká jména a příjmení. Ve většině případů mi nešlo o hlubší význam. Měl to být kontrast k první hře, kde jsem se jim naopak vyhýbal a míchal a střídal jsem němčinu s angličtinou.

Manžel, ústřední postava. Dostala trojici „ř“. Taková lahůdka pro případné češtinu studující nebo česky mluvící v Česku nenarozené lidičky.

Manželka, lépe řečeno svatá Marie. Respektive musela by být svatá, aby unesla všechnu tu tíhu hry.

Manželé Svobodovi. Svoboda, vysvobození. Získali svobodu od těch svých hrozných nemocí.

Dcera Eva. Prvorozená a jediná. Jako Eva v Ráji. Také jednou zhřešila. Nikdo neví, jestli to udělala schválně, nebo to byla nehoda.

Ošetřující lékař, docent Mastný. Mastil to, co to šlo, ale Smrtku nelze přechytračit ani nad ní vyžrát. Dřív nebo později stejně vyhrává. Mezi řádky: pokud by se rozhodl jakkoliv jinak, závěr hry by dopadl úplně stejně: všichni mrtví. Smutná realita života, že umřít musíme stejně všichni, ať to mastíme v životě, jak to mastíme.

Rozhodovatel Ed. Spíše bych měl opravit na Rozhodovatel End. Skončil. Samozřejmě skončil, jak si nepřál. S Bohem si ve hře nemohou zahrávat ani svatí. Chudák Ed, ten to schytl.

Ochranka P/Post a S/Script. První myšlenka asi bude na iniciály autora. Proč ne. Ovšem patří to závěru hry (před Dohrou, kterou nepočítám), a to jako Post a Scriptum, tedy postscript, postskriptum, tedy jak jinak než u dopisů P.S. Závěrečné slovo, nebo-li Dodatek pisatele. Proto se od sebe neodtrhávají. Jeden bez druhého je dost málo.

P.S.: Oni samozřejmě chrání, vždyť jsou to dva andělé, všechno vidí, všechno slyší.

Pohádka

Nevolil jsem jména. Nechal jsem jen jistou vlastnost a/nebo vztah ke Koblížkovi. Vybraná lesní zvířátka snad budou děti znát. Koblížky jsem zvolil, protože je rád pojídám, ale neměl bych! Je to přesně tak, jak to říká pohádka: Měl bych je jíst méně!

Výběr zvířátek byl těžký. Já nevěděl. Místo kosů jsem zvažoval supy, krkavce nebo vrány. Jsou to všechno trochu temná zvířátka. Namísto včel jsem také zvažoval vosy nebo sršně. Namísto medvěda jsem také zvažoval jezevce. Ostatní zvířátka jsem měnit nechtěl; hned jsem měl svého favorita.

Postavou a chováním se ztotožňuji s bručounem medvědem. To jsem celý já. Nemohu také zapřít, že mám v pohádce nejradši asi červíky. Ale nebojte; mám rád všechna zvířátka, všechny postavičky v pohádce, ale hraví červíci jsou prostě hraví červíci.

*** * ***

KONEC SBÍRKY!

*** * ***

O autorovi

Ing. Pavel Stráž, Ph.D., pan doktor Stráž, zkráceně Paja, se narodil ve středu 4. dubna 1979 v Přílepech u Holešova, Česká republika. Nevěřící, dle klasické definice. Má motto: *To půjde...*

Studuje a pracuje na Fakultě managementu a ekonomiky na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, kde i promoval. Učí věci infromatické a statistické. Propadl této práci, ve které našel smysl svého bytí. Má tisíce nápadů, plánů a myšlenek, ale jejich realizace jde vesměs pomalu.

Rád by se chvílemi vrátil k malbě, experimentoval s malbou voskem, připravoval krystalky a tajně pořád doufá, že se dostane ke hře na klavír.

Ke svým vášnivým profesním koníčkům, vedle labužnictví v jídle, bridže a střelby, počítá typografii a tyto čtyři hry jsou prvopokusy, nejen jako sepsání divadelních her, ale také jejich automatizované vysázení. Hry z největší části vznikly v již globálně otepleném létě roku 2006.

Pokud by byla na hry nějaká zajímavá zpětná vazba a hry se dejme tomu trochu líbily, možná by autor zkusil v budoucnu sepsat dílka další. Pár nápadů na hry, v této chvíli asi tucet (dvanáct), by bylo.

A handwritten signature in black ink, which appears to read 'Pavel Stráž'. The signature is written in a cursive style and is positioned above a horizontal line.

SBÍRKA DIVADELNÍCH PRVOTIN

Pavel STŘÍŽ

Minihra o autorském rozjímání

Hledá se autor a jeho texty. Shodnou se herec, autor a jeho vnitřní hlas? Neuskutečněná akce na Divadelním tržišti Léta Páně dva tisíce a něco k tomu. Divák hraje hercům aneb Poděkování za to vše. Pardon všem! Nešlo to! Letos ten historický mezník „divák hraje hercům“ nebyl, není a nebude. Najde se alespoň autor a jeho texty?

Dvojdrاما bytí: první hra

Rozcestí číslo 3. Až se rozhodnete nepořádně umřít, tak se nevyhnete Rozcestí. Ovšem jedině z Rozcestí můžete naslepo nahlédnout do Pekla. Dejte si však pozor, Rozcestí funguje trochu zvláštně, skoro až bohém-sky.

Příběh je o třech nepořádně Umírajících, jejichž osudy jsou propleteny. Na Rozcestí se jejich reality života ukáží v jednom jediném dni. Následky jsou však věčné. A co Bůh? Ten si přece bere zítra dovolenou!

Dvojdrاما bytí: druhá hra

Kóma manželů. Tato hra se také zaobírá věcmi po životě. Dvojice manželů prožívá autonehodu. Jeden pár umírá a druhý pár prožívá muka kómatu.

S tímto stavem se snaží marně vyrovnat. Jsou bezradní. Pokud se jim dostane špetky možnosti něco rozhodnout nebo uskutečnit, učiní tak bez rozmyslu, téměř okamžitě. To se stává osudné pro ně i pro jejich okolí.

Pohádka nejen pro nejmenší

O vanilkovém Koblížkovi. Koblížek je malý čipera. Je unesen do lesa. Setkává se tam s dědou Koblihem, se zlým Koblihem a s útočnými kosy. Vyhraje Koblížek velkou piškvorkovou hru proti zlému a zákeřnému Koblihovi? Zachrání zrádně zabitého dědečka Kobliha? Pomohou mu lesní zvířátka? Pomůže mu bručoun medvěd? Ježek, včeličky a další? Najde své rodiče a sourozence? Jak to všechno dopadne?!

Název: Sbíрка divadelních prvotin.
Autor: Pavel Stržíž.
Vydavatel: Vydalo nakladatelství Martin Stržíž, Bučovice,
jako svou první publikaci vůbec.
Vydání: První.
Místo vydání: Bučovice.
Měsíc a rok vydání: VI/2007.
Počet stran: 220.
Jazyk: Český, s výslovností cizích jmen a pojmů.
Náklad: 150 výtisků a pak na přání (print on demand).
Vazba: V2 a V8a (tvrdá vazba v plátně baladek Istrana zelená 211).
Formát a předsádka: A5 ořezaná. V8a: Geltex Color Str. 146 Pine na 2mm lepence.
Cena: Dle vydavatele. Kniha je většinou věnována jako autorský dar.
Rozmnožení: Tisk na HP LaserJet 2300d v 600 dpi a Develop Ineo+ 250.
Papír a fólie: Kancelářský bílý a barevný papír 80 g/m². Fólie Contifol 10.
Typ: Kniha s černobílými ilustracemi.
URL s knihou: Elektronická podoba dostupná z <http://www.striz.cz/>.
Sazba: Vysázeno ve volně dostupném sázecím systému profesora Knutha
T_EX pomocí PDF_LT_EX 2_ε. Více viz <http://www.tug.org/>
nebo <http://www.cstug.cz/>.
Font: TX fonty v Type 1 ve velikosti 12/14,4 pt; zmenšeno z A4 na A5.
Používány jsou visící znaky zleva i zprava (hanging punctuation)
a automatické natahování a stahování fontu (font expansion).
DTP: Autor knihy <pavel@striz.cz>.
Korekce a čištění: Radek VICHEREK <clavelline@hotmail.com> a autor knihy.
Korektura a zanesení: Martin Stržíž <martin@striz.cz> a autor knihy.
Ilustrace a přebal: Igor NOVOZÁMSKÝ <newcastle@post.cz> a autor knihy.
Knihařina: Pavel a Martin Stržížovi.
Poznámka: Jedná se o sbírku původních divadelních textů, v pořadí:
*) Hledá se autor a jeho texty (minihra),
*) Rozcestí číslo 3 (první hra dvojhry),
*) Kóma manželů (druhá hra dvojhry),
*) O sebevrahovi (absurdní minihra během dvojhry) a
*) O vanilkovém Koblížkovi (pohádka).
Identifikace: ISBN 978-80-87106-00-6 (váz.)
ISBN 978-80-87106-04-4 (brož.)
ISBN 978-80-87106-03-7 (CD-ROM)